

การศึกษานโยบายเกี่ยวกับคน ความแตกต่างระหว่างตน
และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษา →

ปริญญาณิพนธ์

ของ

สิทธิโชค วรรณสันติกุล

THE LIBRARY
COLLEGE OF EDUCATION
BANGKOK, THAILAND

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต แผนกวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ด้วยความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติ
สำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก

๑๒ มีนาคม ๒๕๑๔

การศึกษานโยบายเกี่ยวกับตน ความแตกต่างระหว่างตน
และความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 7

บทคัดย่อ

ของ

สิทธิโชค วรานุสันติกุล

เสนอต่อวิทยาลัยวิชาการศึกษา
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต แขนงวิชาจิตวิทยาการศึกษา
ด้วยความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติ
สำหรับการค้นคว้าเรื่องเด็ก

12 มีนาคม 2514

บทคัดย่อ

การศึกษามโนภาพเกี่ยวกับตน ความแตกต่างระหว่างตนและความเข้าใจในการอ่าน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะหาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในการอ่าน
มโนภาพเกี่ยวกับตน (ตนตามอัตภาพ ตนตามปณิธาน และความแตกต่างระหว่างตน) และ
ลักษณะความเป็นผู้นำ บุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัวกับมโนภาพเกี่ยวกับตน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ในโรงเรียนรัฐบาลจังหวัดศรีสะเกษ และ
นครราชสีมา จำนวน ๒๑๕ คน ใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบ ๕ ฉบับ คือ แบบสอบถาม
ตนตามอัตภาพ แบบสอบถามตนตามปณิธาน แบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ แบบสอบถามบุคลิกภาพ
แสดงตัว - เก็บตัว และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗

ผลการค้นคว้าปรากฏว่ามโนภาพเกี่ยวกับตนสัมพันธ์ทางตรงกับความเข้าใจในการอ่าน และ
เด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย แต่มั่นตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธานสูงมีความเข้าใจในการอ่าน
สูงกว่าเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย แต่มั่นตนตามอัตภาพและตนตามปณิธานต่ำ และเด็กที่มีความ
ความแตกต่างระหว่างตนมาก หนึ่งยังได้ผลว่าลักษณะความเป็นผู้นำสัมพันธ์ในทางตรงกับความเข้าใจ
ในการอ่านอีกด้วย

นอกจากนั้นได้พบว่าเด็กหญิงมีตนตามอัตภาพสูงกว่าเด็กชาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กหญิง
และเด็กชายในต่างจังหวัด สำหรับเด็กชายในกรุงเทพฯมีลักษณะผู้นำสูงกว่าเด็กหญิง ในส่วนที่
เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้น เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีมโนภาพเกี่ยวกับตนสูงกว่า
เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ส่วนที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพนั้นได้ผลว่ามโนภาพเกี่ยวกับตนสัมพันธ์ในทางตรงกับลักษณะความ
เป็นผู้นำและบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว แต่ความแตกต่างระหว่างตนสัมพันธ์ในทางกลับกันกับลักษณะ
ความเป็นผู้นำและบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำวันสัปดาห์พิจารณาปริญญาโทฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับ
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาการศึกษาของ
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ด้วยความร่วมมือของสถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่อง เด็ก

มอดเพิล วิชัยโรต ประธาน

ร. วัฒนธโรต กรรมการ

ธีรธ ธรรม กรรมการ

จรลจ สุพรรณศรี

รักษากรในตำแหน่งผู้อำนวยการ
สถาบันระหว่างชาติสำหรับการค้นคว้าเรื่อง เด็ก

ประกาศคุณูปการ

ปริณิธานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร.จรรยา สุวรรณทัต ผู้อำนวยการสถานระหว่างชาติสำหรับการคนควาเร่ร่อน เด็ก อาจารย์
ดร.นวลเพ็ญ วิเชียรโชติ อาจารย์คร.ปรีชา ธรรมา และอาจารย์ ดร.ระวิพันธ์ โสมนะพันธ์
ที่กรุณาเป็นที่ปรึกษา ตรวจสอบแก้ไขให้คำแนะนำมาโดยตลอด ผู้เขียนขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวาล แพรัตกุลที่กรุณาให้ยืมแบบทดสอบ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และขอขอบพระคุณอาจารย์ ดร.วิรุทธ วิเชียรโชติ ที่กรุณาให้คำแนะนำ
เรื่องการสร้างแบบสอบถาม

ในการรวบรวมข้อมูลผู้เขียนได้รับความสะดวกอย่างยิ่งจากการช่วยเหลือของอาจารย์ใหญ่
โรงเรียนอานวยวิทย์ สมุทรปราการ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดประยูรวงศาวาส ธนบุรี และ
อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดสระแก้ว นครราชสีมา จึงขอขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย นอกจากนี้ผู้เขียน
ขอขอบคุณ คุณอำพล โองเคลือบ คุณชูศักดิ์ ชัมภลลิขิต คุณจักรเพชร เพชรสุข นิสิตปริญญาโท
วิทยาลัยวิชาการศึกษาประสานมิตร และอาจารย์ปรีชา อุตระกุล แห่งวิทยาลัยครูนครราชสีมา
ที่ได้ช่วยเหลือเป็นอย่างดีในการเก็บข้อมูล

ในเรื่องการพิมพ์ผู้เขียนขอขอบคุณ คุณประสิทธิ์ คุณพรหม ผู้พิมพ์ปริณิธานิพนธ์ฉบับนี้ด้วย
ความตั้งใจ

อนึ่งผู้เขียนขอขอบคุณ คุณณงามาศ ปลอดมีชัย ผู้ช่วยเหลือและให้กำลังใจแก่ผู้เขียนมา
โดยตลอดจนกระทั่งปริณิธานิพนธ์นี้เสร็จทันเวลา

บุคคลสุดท้ายที่ผู้เขียนจะลืมขอบพระคุณเสียมิได้คือบิดา มารดาของผู้เขียน ผู้ให้ทุนทรัพย์
ในการทำปริณิธานิพนธ์ฉบับนี้

สิทธิโชค วรรณสันติกุล

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑. บทนำ	
ภูมิหลัง	๑
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	๔
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	๕
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	๕
คำนิยามศัพท์เฉพาะ	๖
เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
ทฤษฎีและเหตุผลเบื้องต้นหลังสมมติฐาน	๑๕
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า	๑๘
๒. วิธีดำเนินการ	
กลุ่มตัวอย่าง	๒๐
เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล	๒๑
แบบสอบถามตามอัตภาพ	๒๑
แบบสอบถามตามปณิธาน	๒๖
แบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ	๒๖
แบบสอบถามบุคลิกภาพแสดงตัว – เก็บตัว	๒๖
แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๒๗
ขั้นและลำดับในการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๗
๓. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์	๒๘
ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพเกี่ยวกับคนและความแตกต่างระหว่างตนกับ	
ความเข้าใจในการอ่าน	๒๘

เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนตามระดับของมโนภาพ เกี่ยวกับตนและตามระดับความแตกต่างระหว่างตน	๓๑
เปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนตามถิ่น ที่อยู่	๓๕
เปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนตามเพศ	๓๘
เปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนตามระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๔๑
ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตน กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๔๒
เปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนตามระดับ ลักษณะความเป็นผู้นำ	๔๓
เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำตามเพศ และถิ่นที่อยู่	๔๔
ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนกับ ลักษณะความเป็นผู้นำ	๔๖
เปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนตามบุคลิกภาพ แบบแสดงตัวและเก็บตัว	๔๗
ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนกับ บุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว	๔๘
๔. อภิปราย	๔๘
๕. บทย่อ	
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า	๖๓
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	๖๓
เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล	๖๓

บทที่	หน้า
สรุปผล	๖๔
ข้อ เสนอแนะ	๖๔
 บรรณานุกรม	 ๖๘
 ภาคผนวก	 ๗๒
แบบสอบ ตามตนตามอัตภาพ	
แบบสอบ ตามตนตาม ปลิวาน	
แบบสอบ ตามลักษณะความ เป็นผู้นำ	
๔ แบบสอบ ตามบุคลิกภาพแสดงตัว – เก็บตัว	

บัญชีตาราง

ตารางที่	หน้า
๑. แสดงจำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างแยกตาม เพศ และถิ่นที่อยู่	๒๑
๒. รายการข้อสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๒๙
๓. คาสหสัมพันธ์ระหว่างมีโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนกับความเข้าใจในการอ่าน	๓๐
๔. เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนตามระดับมีโนภาพเกี่ยวกับตน และตามระดับความแตกต่างระหว่างตน	๓๑
๕. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย แต่มีตนตามอัตภาพและตนตามปณิธานสูง กับความเข้าใจในการอ่านของเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย แต่มีตนตามอัตภาพและตนตามปณิธานต่ำ	๓๒
๖. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย แต่มีตนตามอัตภาพต่ำกว่าตนตามปณิธานกับความเข้าใจในการอ่านของเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย แต่มีตนตามอัตภาพสูงกว่าตนตามปณิธาน	๓๓
๗. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย แต่มีตนตามปณิธานสูงตามตนตามอัตภาพ และ เด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนมาก	๓๓
๘. เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย แต่มีตนตามปณิธานต่ำตามตนตามอัตภาพกับ เด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนมาก	๓๔

๙.	เปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนของนักเรียน ในกลุ่มตัวอย่างในกรุงและต่างจังหวัด โดยไม่แยกเพศ	๓๔
๑๐.	เปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนของเด็กชาย ในกลุ่มตัวอย่างในกรุงและต่างจังหวัด	๓๖
๑๑.	เปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนของเด็กหญิง ในกลุ่มตัวอย่างในกรุงและต่างจังหวัด	๓๗
๑๒.	เปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนของเด็กชาย และเด็กหญิง	๓๘
๑๓.	เปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนของเด็กชาย และเด็กหญิงในกรุง	๓๙
๑๔.	เปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนของเด็กชาย และเด็กหญิงในต่างจังหวัด	๔๐
๑๕.	เปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนของเด็กที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ	๔๑
๑๖.	ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนกับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	๔๒
๑๗.	เปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนของเด็กที่มี ลักษณะความเป็นผู้นำสูงและต่ำ	๔๓
๑๘.	เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของเด็กชายและเด็กหญิง	๔๔

ตารางที่	หน้า
๑๙. เปรียบ เทียบลักษณะความ เป็นผู้นำของ เด็กในกลุ่มตัวอย่างในกรุงและ ต่างจังหวัด	๔๔
๒๐. เปรียบ เทียบลักษณะความ เป็นผู้นำของ เด็กชายในกลุ่มตัวอย่างในกรุงและ ต่างจังหวัด	๔๕
๒๑. เปรียบ เทียบลักษณะความ เป็นผู้นำของ เด็กหญิงในกลุ่มตัวอย่างในกรุงและ ต่างจังหวัด	๔๕
๒๒. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพ เกี่ยวกับตนและความแตกต่าง ระหว่างตน กับความ เป็นผู้นำ	๔๖
๒๓. เปรียบ เทียบมโนภาพ เกี่ยวกับตนและความแตกต่าง ระหว่างตนของ เด็กที่มี บุคลิกภาพแบบแสดงตัวและ เก็บตัว	๔๗
๒๔. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพ เกี่ยวกับตนและ ความแตกต่าง ระหว่างตน กับลักษณะบุคลิกภาพแสดงตัวและ เก็บตัว	๔๘

ภูมิหลัง

ปัจจุบันนี้เป็นที่ทราบกันดีแล้วว่าการอ่านหนังสือได้คตินั้นมีความสำคัญ และมีประโยชน์ต่อคน เป็นอย่างมาก เนื่องจากว่ากิจกรรมแทบทุกอย่างในทุกวงการต้องเกี่ยวข้องกับ อาศัยการอ่านหนังสือ เป็นรากฐานเบื้องต้นแทบทั้งนั้น เพราะฉะนั้นผู้ที่อ่านหนังสือได้อย่างมีประสิทธิภาพย่อมได้ เปรียบและมีชีวิตที่ก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว เพราะว่าการอ่านเปรียบเสมือนกุญแจสำหรับไขหาความรู้ที่มีอยู่มากมายในสังคม และถ้าได้นำเอาความรู้ที่ไขมาใช้ให้เป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาให้แก่สังคมแล้ว บุคคลเหล่านี้ก็จะ เป็นพล เมืองดีของสังคม การมีบุคคลที่มีประสิทธิภาพในการอ่านอยู่ในสังคมใดมาก ๆ สังคมนั้นก็ย่อมจะเจริญพัฒนาไปได้อย่างรวดเร็ว ประเทศไทยของเราจึงควรจะสนับสนุน ส่งเสริม ให้เด็กได้อ่านหนังสืออย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นเรื่องใหญ่ที่จะต้องอาศัยการ เรียนรู้ เกี่ยวกับวิธีการ และการฝึกอย่างสม่ำเสมอ เป็นประจำจนเกิดทักษะขึ้น และผู้ที่ทำหน้าที่ฝึกหัด เด็กให้มีความมีประสิทธิภาพในการอ่านก็คือครู ครูจะต้องเข้าใจว่าการอ่านเป็นกระบวนการที่ซับซ้อนของการใช้ความคิดไม่ใช่ กระบวนการท่องจำตัวอักษร นั่นคือต้องรู้ว่าเด็กที่สามารถอ่านได้คตินั้นต้อง เป็นเด็กที่เข้าใจความหมาย ของสิ่งที่อ่านไปด้วย ดังที่เฮสเตอร์ได้กล่าวไว้ว่า "การอ่านคือขบวนการอันซับซ้อนที่ประกอบด้วย ความสามารถในการจำอักษรได้ สามารถเข้าใจความคิดของผู้เขียนได้ สามารถถกวิพากษ์วิจารณ์ สัมพันธ์สิ่งที่อ่านไปแล้วกับประสบการณ์ของตนได้ และสามารถแปลความหมายกับ ประเมินผลสิ่งที่อ่าน ไปแล้วได้ (Hester, 1955 : 2) และรัชเชล (Fenimore, 1963 : 447) ก็มีความเห็น คล้ายกันกับ เฮสเตอร์ แต่เขาเรียกชื่อว่า ขบวนการสามระดั้มในการอ่าน ซึ่งมีดังต่อไปนี้

๑. การพยายามที่จะระลึกถึงคำต่าง ๆ ที่กำลังอ่าน
๒. การเข้าใจความหมายของคำเหล่านั้นรวมทั้งประโยค ตอน บท ฯลฯ
๓. การที่ผู้อ่านเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งถึงความจริงต่าง ๆ จนกระทั่งค้นพบและเปลี่ยนแปลง ค่านิยมใหม่ ซึ่งหมายถึงว่าเกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในบุคลิกภาพแล้ว และการเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพ ก็เป็นผลจากการอ่านนั่นเอง ดังนั้นผู้เขียนจึงคิดว่าความสามารถในการอ่านนั้นต้องมีความสัมพันธ์กับ

องค์ประกอบทางบุคลิกภาพอย่างแน่นอน ยกตัวอย่าง เช่นว่า / ^{รูป}เด็กที่มีความสนใจในเรื่องการอ่าน
น้อย เด็กที่มีทัศนคติที่ไม่ดีต่อการอ่าน หรือเด็กที่มีการรับรู้ผิดปกติ เด็กที่มีโมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง
 ฯลฯ เด็กเหล่านี้ย่อมมีความสามารถในด้านกาอ่านน้อยกว่าเด็กปกติหรือเด็กที่มีบุคลิกภาพดี

ชอนเนล (Schoneill, 1965 : 41, 46) ได้ให้ความเห็นเรื่ององค์ประกอบสำคัญ
ที่ต่อการอ่านว่า "การที่เด็กจะมีความสามารถในการอ่านได้นั้น เด็กจะต้องเป็นผู้กระหายสนใจที่
จะอ่านหนังสือเสมอ เด็กจะต้องปราศจากความรู้สึกว่าตนเองล้มเหลว ปราศจากความคับข้องใจ
มีทัศนคติที่ดีต่อการอ่านและมีความมั่นใจ" ซึ่งทั้งหมดที่กล่าวมานี้ก็คือส่วนหนึ่งของบุคลิกภาพและแต่ละ
ส่วนที่กล่าวมานี้ก็เป็นลักษณะ (trait) หนึ่ง ๆ ที่ประกอบกันขึ้นเป็นแบบแผนของบุคลิกภาพ
(Personality Pattern)

เฮอร็อค (Hurlock, 1967 : 651) อธิบายไว้ว่า "แบบแผนหรือกระสวนของบุคลิกภาพ
(Personality Pattern) นั้นประกอบไปด้วยลักษณะ (trait) ต่าง ๆ หลายลักษณะ และผู้
ที่ทำหน้าที่ประสานลักษณะเหล่านี้เข้าด้วยกันให้เป็นระบบ เป็นแบบแผนที่เรียกว่า กระสวนบุคลิกภาพ
ก็คือความรู้สึกเกี่ยวกับตนเองที่เรียกว่าโมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง (Self Concept) ซึ่งเปรียบเสมือนแกน
ของวงล้อ อันมีลักษณะนิสัย (traits) เป็นซี่ล้อ นอกจากนั้นโมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง (Self
Concept) นี้ยังเป็นผู้กำหนดพฤติกรรมของคนอีกด้วย เพราะว่าคนเราชอบประพฤติหรือปฏิบัติ
ตนเองไปในแนวทางที่ตนเองคิดว่าตัวเองเป็น ดังที่เลคกี (Fenimore, 1968 : 447) พบว่า
เด็กคนหนึ่งของเขาคิดว่าตนเอง เป็นคนที่สะกดคำไม่เก่ง ไม่ว่าจะเขียนคำยากหรือง่ายมากจน
เพียงใดก็ตาม เด็กคนนี้จะสะกดคำผิดหน้าหนึ่ง ๆ มีจำนวนพอกัน เลคกีจึงสรุปว่าการที่เด็กสะกด
คำผิดเพราะว่าโมโนภาพเกี่ยวกับตนเองของเด็กคนนี้ได้สร้างอำนาจต่อต้านการเรียนรู้ไว้นั้นเอง เจอร์ชิลด์
(Gilham, 1968 : 270 - 273) ก็มีความเห็นว่าการต่อต้านการเรียนรู้ของเด็กนั้นเกิดจาก
ความต้องการที่จะรักษาไว้ซึ่งโมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง

✓ เนื่องจากโมโนภาพเกี่ยวกับตนเองมีความสามารถที่จะต่อต้านหรือสนับสนุนการเรียนรู้ได้ ผู้เขียน
จึงคิดว่าน่าจะมีความสัมพันธ์ในทางตรงกับความเข้าใจในการอ่าน เพราะว่าความเข้าใจในการอ่าน
เป็นการเรียนรู้อย่างหนึ่งเหมือนกัน

ในต่างประเทศได้มีผู้วิจัยค้นคว้าหาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพเกี่ยวกับตนกับการอ่านไว้มาก คงจะไต่ถ้าวไต่ทอดต่อไป สำหรับในประเทศไทยนี้แม้ผู้ศึกษาความสัมพันธ์ของมโนภาพเกี่ยวกับตนกับตัวแปรทางบุคลิกภาพอื่น ๆ อยู่บ้าง แต่ยังไม่มีการศึกษาความสัมพันธ์กับความเข้าใจในการอ่าน การศึกษาค้นคว้านอกจากจะกำหนดให้มโนภาพเกี่ยวกับตนเป็นตัวแปรอิสระแล้ว ยังจะให้มโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธาน เป็นตัวแปรตามอีกด้วย เพื่อที่จะศึกษาความสัมพันธ์และความแตกต่างระหว่างตัวแปรทั้งสองนี้กับตัวแปรอิสระอื่นคือ เพศ, สถานที่อยู่, ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน, ลักษณะความเป็นผู้นำ, บุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว เพื่อจะได้นำมาประกอบที่สัมพันธ์กับตัวแปรทั้งสอง ซึ่งถ้าหากศึกษาต่อไปอาจจะได้พบความสัมพันธ์ต่อเนื่องไปถึงความเข้าใจในการอ่านได้

ความหมายและพัฒนาการของ "ตน" (Self)

ความหมายของ "ตน" ได้มีผู้ให้ไว้หลายคน แต่ที่มิขัดแย้ง เป็นที่ยอมรับและอ้างอิงอยู่เสมอคือ เจอร์ซิค, โคมป์ และสติก และคนสำคัญที่สุดคือ การ์ด โรเจอร์ส

โรเจอร์ส (Lundzey and Hall:1957,478) กล่าวว่า "ตน" หมายถึงทัศนคติและความรู้สึกต่อตนเอง ซึ่งมีคุณสมบัติดังนี้

๑. "ตน" พัฒนาขึ้นมาจากการปะทะสังสรรค์ระหว่างอินทรีย์กับสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นผลของการสังสรรค์กับผู้อื่น โดยมีการประเมินคุณค่าตนเองทุกครั้ง ดังนั้น "ตน" จะประกอบด้วยทัศนคติ และค่านิยม
๒. "ตน" อาจจะได้รับค่านิยมจากผู้อื่น และรับรู้ไม่สภาพที่ผิดเหมือนจากความจริง
๓. "ตน" จะพยายามต่อสู้เพื่อให้เกิดความเข้าใจ เข้ารอยภายใน "ตน" เช่น ไม่ยอมรับค่านิยมที่ขัดกันกับค่านิยมเดิม
๔. อินทรีย์จะแสดงพฤติกรรมไปตาม "ตน" เพื่อให้เกิดความเข้าใจกันได้ใน "ตน"
๕. "ตน" อาจเปลี่ยนแปลงได้โดยอาศัยวุฒิภาวะ และการเรียนรู้

เจอร์ซิด์ (Jersild, 1954 : 179) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า "คน" หมายถึง ผลรวมของความคิดและความรู้สึกซึ่งทำให้บุคคลรู้ถึงความคงอยู่ของตน ระบุว่าเขามีอะไรอยู่และมี มีโนภาพว่า เขาคือใคร รวมทั้งความรู้สึกเกี่ยวกับลักษณะนิสัย คุณสมบัติของตนเอง

โคมบ์และสไนก์ (Comb and Snygg, 1959 : 123) ให้ความหมายของ "คน" ไว้ว่า คือการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง ถึงส่วนต่าง ๆ และคุณสมบัติของตนเองที่มีอยู่

✓ จากคำนิยามที่ได้เสนอไว้จะเห็นได้ว่า "คน" นั้นเป็นการเรียนรู้ ซึ่งสะสมกันมาตั้งแต่ บุคคลยังเป็นทารก ในขณะที่บุคคลเกิดความต้องการขึ้น บุคคลจะพยายามสนองความต้องการ เพื่อให้ร่างกายอยู่ในสภาพสมดุล เพราะความพยายามที่จะสนองความต้องการนี้เองทำให้บุคคลต้อง ประทะสังสรรค์กับสิ่งแวดล้อมทั้งทางวัตถุและสังคม ตามวิธีการและกระบวนการที่เขาคิดว่า เหมาะสม เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่ต้องการ ขณะเดียวกันบุคคลก็ต้องประเมินผลการกระทำของตนเอง เทียบกับคนอื่น เพื่อที่จะให้พฤติกรรมของตนเป็นไปตามปทัสฐานของสังคม (Social Norm) - เพราะการประเมินผลตัวเอง เปรียบเทียบกับคนอื่นนี้เอง ทำให้เกิดมโนภาพเกี่ยวกับตน (Self Concept) ขึ้น นอกจากนั้นการที่บุคคลอื่นเช่น พ่อ แม่ พี่น้อง คอยสั่งสอน ถ่ายทอดทัศนคติ กานินยม ฯลฯ สิ่งเหล่านี้จะทำให้เด็กเข้าใจตัวเอง และเข้าใจสังคม และสิ่งแวดล้อม ความเข้าใจนี้ทำให้ทารกรู้จักประเมินคุณค่าของสิ่งต่าง ๆ อันเป็นขั้นแรกเริ่มที่จะทำให้ทารกเกิดมโนภาพเกี่ยวกับตนเองขึ้น

/ มโนภาพเกี่ยวกับตน (Self Concept) หมายถึงความรู้สึกตยสนองต่อตนเองในค่าน ต่าง ๆ ดังที่ โรเจอร์ส (Lindzey and Hall, 1965 :429) กำหนดไว้ดังนี้

๑. ค่านคานินยมเกี่ยวกับสัมฤทธิ์ผล (Academic Value) ก็คือความรู้สึกต่อตนเอง ในค่านสติปัญญา, นิสัยการเรียน, แรงจูงใจ, ทักษะในการอ่าน, แรงกดดันจากที่บ้าน, การ แข่งขันเกี่ยวกับความสามารถ, การเลือกอาชีพ
๒. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล (Interpersonal Relationship) คือความรู้สึกต่อตัวเองในค่านที่เกี่ยวข้องของสัมพันธ์กับผู้อื่น ความสามารถในการคบเพื่อน
๓. ค่านการปรับตัวทางอารมณ์ (Emotional Adjustment) คือความรู้สึก ต่อตัวเองทางค่านความกดดันของอารมณ์ ความวิตกกังวลใจ ความสุข ความเครียด ความ เหนื่อยหน่าย

๒. จะใ้รู้ว่ปัจจัยต่าง ๆ เช่น เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถานที่อยู่ ฯลฯ มีความสัมพันธ์อย่างใดกับมี โภภาพเกี่ยวกับตนเอง เด็ก ความรู้ที่ทำได้ใหญ่โตเข้าใจมี โภภาพเกี่ยวกับตนเอง เด็กยิ่งขึ้น เป็นผลให้เข้าใจพฤติกรรมของเด็กด้วย เพราะเด็กยอมจะแสดงพฤติกรรมไปให้สอดคล้องกับมี โภภาพเกี่ยวกับตนเอง หลังจากนั้นเราก็จะได้หาวิธีเปลี่ยนแปลงส่งเสริมให้เด็กมี โภภาพเกี่ยวกับตนเองในทางที่เหมาะสมมากกว่าใ้ได้ง่ายขึ้น

๓. นำเอาความรู้เกี่ยวกับ เรื่องมี โภภาพเกี่ยวกับตนเองไปใช้ในการแนะแนวใ้ เช่น ให้เด็กมีความรู้เกี่ยวกับตนเองใ้ถูกต้องยิ่งขึ้น ก็เป็นการแก้ไขมี โภภาพเกี่ยวกับตนเองของเด็ก

๔. จะทำให้มีแบบสอบถามมี โภภาพเกี่ยวกับตนเองที่ความเที่ยงตรงตามโครงสร้าง และมีความเชื่อมั่นใ้พอสมควร ซึ่งจะเป็นประโยชน์แก่นักวิจัยท่านอื่น ซึ่งสนใจทางนี้ต่อไป

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

๑. ตนตามอ้ภาพ (Actual Self) ก็คือความรู้สึ่กตัวเองว่าตนเองเป็นอย่างไร ซึ่งวัดออกมาเป็นคะแนนใ้ได้โดยแบบสอบถามตนตามอ้ภาพ

๒. ตนตามป้ชาน (Ideal Self) ก็คือความรู้สึ่กตัวเองว่าอยากจะเป็นอย่างไร ซึ่งวัดออกมาเป็นคะแนนใ้ได้โดยแบบสอบถามตนตามป้ชาน

ผู้ใ้ตนตามอ้ภาพหรือตนตามป้ชานในระดับสูงหมายถึงผู้ใ้ใ้คะแนนอยู่ในควาใ้ใ้ที่ ๑

(Q₁)

ผู้ใ้ตนตามอ้ภาพหรือตนตามป้ชานในระดับต่ำหมายถึงผู้ใ้ใ้คะแนนอยู่ในควาใ้ใ้ที่ ๔

(Q₄)

๓. ความแตกต่างระหว่างตน (Self Discrepancy) หมายถึงค่าความแตกต่างของคะแนนรวมที่ใ้ได้จากแบบสอบถามตนตามอ้ภาพและตนตามป้ชาน

ผู้ใ้มีความแตกต่างระหว่างตนมากหมายถึงผู้ใ้ใ้คะแนนความแตกต่างอยู่ในควาใ้ใ้ที่ ๑ (Q₁)

ผู้ใ้มีความแตกต่างระหว่างตนน้อยหมายถึงผู้ใ้ใ้คะแนนความแตกต่างอยู่ในควาใ้ใ้ที่ ๔ (Q₄)

๔. บุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว (Extraversion - Introversion)

เป็นลักษณะของบุคคลที่วัดใ้เป็นคะแนนโดยแบบสอบถามบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว

ผู้ที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวหมายถึงผู้ที่ได้คะแนนอยู่ในควาไท่ที่ ๑ (Q₁)

ผู้ที่มีบุคลิกภาพ เก็บตัวหมายถึงผู้ที่ได้คะแนนอยู่ในควาไท่ที่ ๔ (Q₄)

๕. ความเป็นผู้นำหมายถึงลักษณะของความสามารถในการนำกลุ่ม เพื่อแก้ปัญหา หรือเพื่อรักษาขวัญกำลังใจของสมาชิก วัตถุประสงค์เป็นคะแนนได้โดยแบบสอบถามความเป็นผู้นำ

ผู้ที่มีความ เป็นผู้นำสูงหมายถึงผู้ที่ได้คะแนนอยู่ในควาไท่ที่ ๑ (Q₁)

ผู้ที่มีความ เป็นผู้นำต่ำหมายถึงผู้ที่ได้คะแนนอยู่ในควาไท่ที่ ๔ (Q₄)

๖. ความเข้าใจในการอ่านคือความสามารถที่ เกิด เมื่อนักทดลองอ่านคำ หรือข้อความไปแล้วสามารถเข้าใจได้ว่า คำหรือข้อความนั้นหมายความว่าอย่างไร สามารถที่จะตอบคำถาม เกี่ยวกับเนื้อเรื่องที่อ่านได้เป็นอย่างดี สามารถเข้าใจความคิดของผู้เขียนได้ วัตถุประสงค์เป็นคะแนนได้โดยแบบทดสอบความเข้าใจในการอ่าน และคำศัพท์

๗. ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนคือความสามารถในการ เรียนรู้วิชาที่จัดสอนในโรงเรียนในการศึกษาครั้งนี้หมายถึงคะแนนของผู้ที่ได้จากแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ และภาษาไทย

ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงหมายถึงผู้ที่ได้คะแนนอยู่ในควาไท่ที่ ๑ (Q₁)

ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำหมายถึงผู้ที่ได้คะแนนอยู่ในควาไท่ที่ ๔ (Q₄)

๘. ถิ่นที่อยู่หมายถึงที่อยู่อาศัยของกลุ่มตัวอย่าง แบ่งออกเป็น ๒ ลักษณะ คือในกรุงเทพฯ หมายถึงกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนในจังหวัดชลบุรี และต่างจังหวัดหมายถึงกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนจังหวัดกันทรราชมาร

เอกสารและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. มโนภาพเกี่ยวกับคนและผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพเกี่ยวกับคนกับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนนี้มีผู้ศึกษาไว้หลายท่าน ส่วนมากจะพบว่ามโนภาพเกี่ยวกับคนนั้นสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ดังจะได้อธิบายต่อไป

จอห์น (John, 1970 : 201 - 203) ให้นิสิตปีที่ ๒ ของมหาวิทยาลัยจำนวน ๘๗๗ คน แยกเป็นชาย ๔๖๖ คน หญิง ๔๑๑ คน ทำแบบทดสอบ ๓ ฉบับ คือ Who I am technique Self concept of ability, scholastic Aptitude Test, Self Expectation Inventory เพื่อที่จะหาความสัมพันธ์ระหว่างการรับรู้ตนเอง (Self Perception) กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลปรากฏว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวก และถ้าหากใช้ Scholastic Aptitude Test ประกอบกับ Self Perception จะสามารถหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างแม่นยำยิ่งกว่า Scholastic Aptitude Test เพียงอย่างเดียว

✓ โบว์แมน (Bowman, 1964 : 4536) ได้ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่าง ๑๘๘ คน ในชั้น ๒, ๔ จากโรงเรียนจำนวน ๒ โรงเรียน โดยใช้เครื่องมือต่าง ๆ ดังนี้

๑. Self Concept scale
๒. Child description scale
๓. California short form test of mental maturation
๔. California Achievement Test
๕. What I like to do Inventory

เขาใช้ Longitudinal Study ระยะยาว ๒ ปี คือเขาทดสอบครั้งแรกเมื่อเด็กในกลุ่มตัวอย่างนี้เรียนในชั้น ๔, ๒ เขาพบว่า

๑. มีโนภาพเกี่ยวกับตนเองของเด็กชายและเด็กหญิง เปลี่ยนไปในทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติทั้ง ๒ ชั้น เขาจึงสรุปว่า การที่ได้อยู่เรียนในชั้นสูงขึ้นทำให้โนภาพเกี่ยวกับตนเองดีขึ้นด้วย

๒. ในชั้น ๔ มีโนภาพเกี่ยวกับตนเองเด็กมีความสัมพันธ์กับสติปัญญาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสำหรับชั้น ๔ ความสัมพันธ์เป็นไปในทางบวก แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

เคพพลิน (Capplin, 19๐9 : 13 - 16) ได้ศึกษาเด็กจากโรงเรียนที่มีการแบ่งแยกผิวและโรงเรียนที่ไม่มีการแบ่งแยกผิว ในรัฐนิวเจอร์ซีย์ โดย Match ตามเกณฑ์หากเขาว่า

อายุ เชื้อชาติ, เพศ, เกรด และฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม พบว่าเด็กที่เรียนในโรงเรียนนี้ไม่มีการแบ่งแยกผิว มีมิโนภาพเกี่ยวกับตนดีกว่า และขณะเดียวกันก็พบว่ามิโนภาพเกี่ยวกับตนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

แมกโดนัลด์ (McDonald, 1965 : 200) พบว่าเด็กหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำกว่าสติปัญญา มีมิโนภาพเกี่ยวกับตนเองต่ำกว่าเด็กหญิงที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงตามสติปัญญา

สรุปจากการศึกษาวิจัยในต่างประเทศ เท่าที่รวบรวมมานั้น จะเห็นว่ามีมิโนภาพเกี่ยวกับตนนี้มีความสัมพันธ์กับสัมฤทธิ์ทางการเรียนในทางตรง ความเข้าใจในการอ่านเอาเรื่องและความเข้าใจเกี่ยวกับคำศัพท์ก็เป็นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างหนึ่งเหมือนกัน จึงน่าที่จะมีความสัมพันธ์ในทางตรงกับมิโนภาพเกี่ยวกับตนด้วย

๒. มิโนภาพเกี่ยวกับตน, เพศ, ผลสัมฤทธิ์ และความสามารถ

บอลล์ (Ball, 1963 : 1070) ได้ทำการศึกษากับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียนไฮสกูลของโรงเรียนมัธยมแบบประสม ๒๒๔ คน โดยใช้ College Ability Test กับ Ball's Index of Adjustment and Values เป็นเครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูล พบว่า

๑. การยอมรับตนเองของเด็กวัยรุ่นไม่สัมพันธ์กับ เพศ ความสามารถ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๒. ความแตกต่างระหว่างตนตามปณิธาน (Ideal Self) และตนตามอัตรภาพ (Real Self) มีความสัมพันธ์กับระดับความสามารถและความแตกต่างทางเพศอย่างมีนัยสำคัญคือ เด็กหญิงที่มีความสามารถสูงในกลุ่มตัวอย่างจะมีความแตกต่างของคะแนนระหว่างตนตามปณิธานกับตนตามอัตรภาพน้อยกว่าเด็กหญิงที่มีความสามารถต่ำ แต่เด็กชายตรงกันข้ามกับกับเด็กหญิง

ผลการศึกษาของบอลล์นั้นสอดคล้องกับผลการค้นคว้าของ Dyson (บิงอร์ เสดนท์, ๒๕๑๒ : ๒๐) ซึ่งศึกษากับเด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ประมาณ ๕๖๗ คน ใน ๒ โรงเรียน โดยแยกเป็นกลุ่มวิเศษพันธ์ ๓๒๓ คน กลุ่มเอกพันธ์ ๒๔๔ คน ตามความสามารถทางวิชาการและผลสัมฤทธิ์โดยให้ความคล้ายคลึงกันในด้านอายุ สติปัญญา ประสบการณ์ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และระดับเศรษฐกิจในชุมชน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล คือ Index of Adjustment and Values และ Word rating list ผลปรากฏว่าเด็กชายและ

เด็กหญิงมีการยอมรับตนเองไม่แตกต่างกัน และเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงก็มีการยอมรับตนเองไม่ต่างไปจากเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ

สำหรับการค้นคว้าในประเทศไทยนั้น บังอร เสดนต์ (๒๕๑๒) ได้วิจัยเรื่องการยอมรับตนเองของเด็กอายุระหว่าง ๑๓ - ๑๖ ปี ซึ่งกำลังเรียนอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ ในโรงเรียนแห่งหนึ่งของจังหวัดพระนคร โดยใช้แบบสอบถามการยอมรับตนเอง ซึ่งสร้างขึ้นเองเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่าตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการยอมรับตนเองของเด็กในกลุ่มตัวอย่างเรียงตามลำดับดังนี้คือ การเลี้ยงดูของพ่อแม่ สถานะภาพทางสังคม เพศ หน้าที่พิเศษ ตำแหน่งที่ได้รับในโรงเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สภาพทางครอบครัว นอกจากนี้ยังพบอีกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการยอมรับตนเองต่ำ ซึ่งการค้นพบครั้งนี้ค้านกับผลการวิจัยของคนอื่น ๆ ดังที่กล่าวไว้แล้วตอนต้น ทำให้เป็นที่น่าสงสัยว่าสำหรับเด็กไทยในวัฒนธรรมไทย ซึ่งนิยมการนอนน้อมถ่อมตัว และมีควมเกรงใจจะทำให้เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงมีการยอมรับตนเองต่ำ

๓. มโนภาพเกี่ยวกับตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน

ส่วนรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องของความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านกับมโนภาพเกี่ยวกับตนนั้นในต่างประเทศได้มีผู้วิจัยไว้หลายคน เช่น

คูล์ส (Doleys, 1967 : 3096) ได้ทดลองเพื่อทดสอบสมมติฐานที่ว่า ผู้ที่มีการยอมรับตนเองสูงจะได้รับผลกระทบกระเทือนอันเกิดจากการล้มเหลวของการทำงานน้อยกว่าผู้ที่มีการยอมรับตนเองต่ำ การทดลองครั้งนี้เขาใช้ Osgood Semantic Differential และ K-scale of Taylor Manifest Anxiety เป็นเครื่องมือวัดค่าผู้ถูกทดลองมาแบ่งเป็นกลุ่มที่มีการยอมรับตนเองสูง ๓๓ คน ซึ่งจะแบ่งย่อยเป็นกลุ่มเล็กอีก ๓ กลุ่ม เช่นเดียวกับกลุ่มที่มีการยอมรับตนเองต่ำ ๓๓ คน ที่ถูกแบ่งเป็น ๓ กลุ่มเล็ก ใน ๓ กลุ่มเล็กของทั้งหมคที่มีการยอมรับตนเองสูง และต่ำจะได้รับ Treatment ดังนี้

๑. กลุ่มที่ถูกทดลองถูกทำให้ล้มเหลวในการเรียนรู้ทางภาษาอย่างหนึ่งที่ใช้ในการทดลอง
๒. กลุ่มที่ถูกทดลองได้รับความสำเร็จในการเรียนรู้
๓. กลุ่มที่ถูกทดลองได้รับความหวังว่าจะได้รับความสำเร็จ แต่ก็ถูกทำให้ล้มเหลว

ผลการทดลองครั้งนี้กลุ่มที่มีการยอมรับตนเองสูงทั้ง ๓ กลุ่มเล็ก มีการปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเองดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่กลุ่มที่มีการยอมรับตนเองต่ำ มีการปรับปรุงการเรียนรู้ให้ดีขึ้นเพียง ๒ กลุ่ม คือกลุ่มที่รับ Treatment ๒, ๓ แสดงว่าผู้ที่มีการยอมรับตนเองสูงได้รับผลกระทบกระเทือนจากความล้มเหลวแล้วยังมีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้อีกไม่ว่าจะมีแรงจูงใจภายนอกหรือไม่

จากการทดลองของคูลีสันน์ ผู้เขียนคิดว่าผู้ที่มีโมโนภาพเกี่ยวกับตนเองสูงน่าจะมีการเรียนรู้ดีกว่าผู้ที่มีโมโนภาพเกี่ยวกับตนเองต่ำ แล้วทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน อาจจะเป็นเพราะว่าผู้ที่มีโมโนภาพเกี่ยวกับตนเองสูงนี้ มีแรงจูงใจภายในสูงกว่า และสถานะภาพทางอารมณ์มั่นคง ทำให้มีความสามารถที่จะเรียนรู้ได้มากกว่า เพราะทั้งแรงจูงใจ และสถานะภาพทางอารมณ์ต่างก็เป็นส่วนหนึ่งในโมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง (Lindzey and Hall, 1965 : 492)

ฟิชเชอร์และเวทเจน (Fisher and Waitgen, 1966 : 409 - 412) ศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนชั้นประถม ๗ ซึ่งก็คัดเลือกมาตามผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์และภาษาอังกฤษอย่างละ ๑๒ กลุ่ม แล้วจัดอันดับของกลุ่มตามคะแนนคณิตศาสตร์ ๑๒ กลุ่ม ตามคะแนนภาษาอังกฤษ ๑๒ กลุ่ม จากนั้นนำกลุ่มที่ ๑ คณิตศาสตร์ รวมกับกลุ่มที่ ๑ ภาษาอังกฤษ จนกระทั่งถึงกลุ่มที่ ๑๒ เพราะฉะนั้นจะเหลือ ๑๒ กลุ่มใหญ่ คัดเอาเฉพาะกลุ่มที่ ๓ ถึงกลุ่มที่ ๘ มาเป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับการทดลอง จัดให้เป็นกลุ่มควบคุม ๒ กลุ่ม มีทั้งผู้หญิงและผู้ชาย กลุ่มทดลองชาย ๒ กลุ่ม และกลุ่มทดลองหญิง ๒ กลุ่ม ให้ทุกกลุ่มเรียนการอ่านภาษาอังกฤษเหมือนกัน แต่ครูคนละคน หลังจากเรียนไปแล้วชั่วระยะเวลาหนึ่งก็ให้ทดสอบด้วย California Achievement Tests กับ Self Concepts as a Learner Scale ผลปรากฏว่าความสามารถทางด้านการอ่านนั้นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเพียงอย่างเดียว และไม่ปรากฏว่ามีความแตกต่างระหว่างโมโนภาพเกี่ยวกับตนเองทั้งสองกลุ่ม ทั้งนี้ น่าจะเป็นเพราะความสามารถทางการอ่านที่ขึ้น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวเอง หรือโมโนภาพเกี่ยวกับตนเองจึงไม่มีการเปลี่ยนแปลง

วัตเคาเบอร์กและคัลท์ฮอฟท์ (Genrudde, 1968 : 58) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างโมโนภาพเกี่ยวกับตนเองกับผลสัมฤทธิ์ที่ได้จากโรงเรียนของเด็ก ๑๘๕ คน ในโรงเรียนอนุบาล

แห่งหนึ่งในเมือง คีทรอยท์ โดยใช่ Pretest - post test design ให้ช่วงระยะห่างกัน ๒ ปี พบว่ามโนภาพเกี่ยวกับตนและ Ego strength ของเด็กที่เรียนอยู่ในปีแรกของโรงเรียนอนุบาลเป็นตัวทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านของเด็กในระยะ ๒ ๒ ปีหลัง ได้ดีกว่าคะแนนความสามารถทางสมอง และเขาสรุปอีกว่า มโนภาพเกี่ยวกับตนนั้นมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีเหตุผล

เฟนิมาร์ (Fenimore, 1968 : 447 - 451) ใช้วิธีการทดลองเพื่อวิจัยเรื่องมโนภาพเกี่ยวกับตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการอ่าน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ๑๐๗ คน ซึ่งเป็นนิสิตในมหาวิทยาลัยวอชิงตัน ที่เข้าร่วมการฝึกในด้านกาอ่านกับคลีนิกฝึกการอ่านของมหาวิทยาลัย โดยใช่ Pretest - posttest design พบว่า เมื่อความสามารถทางการอ่านได้รับการปรับปรุงได้ดีขึ้น มโนภาพเกี่ยวกับตน ซึ่งประกอบด้วยตนตามอัตภาพและตนตามปณิธาน ก็สอดคล้องกันมากยิ่งขึ้น คือ ผู้ถูกทดลองจะลดระดับของ "ตน" ตามปณิธานลงมาใกล้ ตนตามอัตภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นมโนภาพเกี่ยวกับ "ตน" จึงสูงขึ้น

๔. การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเรื่องลักษณะการเป็นผู้นำ, บุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว

วันเพ็ญ อาญการ (๒๕๑๒) ได้ศึกษาเด็กวัยรุ่นชาย ๑๔๔ คน หญิง ๑๒๓ คน อายุระหว่าง ๑๓ - ๒๐ ปี โดยใช่แบบสำรวจบุคลิกภาพ และมาตราส่วนประมาณ การยอมรับตัวเอง พบว่าการยอมรับตนเองของผู้มีบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัวไม่ต่างกัน แต่เมื่อหาความสัมพันธ์แล้วปรากฏว่าสหสัมพันธ์ของเด็กที่แสดงตัวกับการยอมรับตนเอง มีสูงกว่าค่าสหสัมพันธ์ของเด็กที่เก็บตัวกับการยอมรับตนเอง

จากการค้นคว้าเกี่ยวกับนี้ ปรากฏผลอีกว่า ลักษณะพฤติกรรมที่เด็กซึ่งมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัว เลือกรับปฏิบัติมากตามลำดับดังนี้

๑. มีคนรู้จักมาก
๒. ปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ได้มาก
๓. เขากับคนได้ทุกประเภท
๔. เป็นผู้นำที่ดี
๕. ชอบปฏิบัติกิจการทดลอง ฯลฯ

คินสลิงเกอร์ (Kinslinger, 1967 : 4155 - B) ได้หาความสัมพันธ์ระหว่าง
 ความเป็นผู้นำกับตัวแปร ๓ ตัว คือ ความสนใจ การยอมรับรู้อยู่ตัว (Self perception)
 ประวัติชีวิตโดยใช้ตัวแปรทั้ง ๓ ตัวนี้เป็นตัวทำนายและความเป็นผู้นำเป็นตัวเกณฑ์ (Criteria)
 การศึกษาครั้งนี้ทำกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้นำของสโมสรในมหาวิทยาลัย โดยการสุ่มตัวอย่างมาครั้ง
 หนึ่งจากผู้นำทั้งหมด และให้กลุ่มตัวอย่างทำข้อสอบ ๓ ฉบับ คือ

๑. Strong Vocational Interest Blank
๒. Self Description Inventory
๓. Life History Questionnaire

ผลการวิเคราะห์โดย Multiple Correlation กับผู้ถูกทดลองทั้งหญิงและชาย
 พบว่าตัวทำนายมีค่าสหสัมพันธ์แบบพหุคูณกับตัวเกณฑ์สูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั่นคือความเป็นผู้นำ
 มีความสัมพันธ์กับความสนใจ การยอมรับตนเองและประวัติชีวิตสูงอย่างมีนัยสำคัญ

สไตร์ส (Stires, 1970 : 3551 - A) ได้ทำการทดลองเกี่ยวกับความเชื่อมั่นใน
 ความสามารถของตนเองกับความเป็นผู้นำ พบว่า ผู้นำที่มีความเชื่อมั่นในตัวเองมากจะเรียก
 ศรัทธาจากผู้ร่วมงานโดยวิธียกย่องตนเองสูงเกินกว่าความเป็นจริง แสดงให้เห็นว่าผู้นำที่ดังนั้น
 จะมีความคิดความรู้สึกต่อตนเองตรงกับความเป็นจริงมากกว่า นั่นคือมีโมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง

เทอร์นเนอร์และแวนเดอร์ลิป (Lindzey and Hall, 1965 : 494 - 498) ได้
 ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง "คนตามอัธภาพ" และ "คนตามปณิธาน" ของนักศึกษาที่
 เรียนวิชาจิตวิทยาเบื้องต้นจำนวน ๑๗๔ คน ในขณะเดียวกันเขาก็ได้ศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะ
 นิสัย (Trait) ของนักศึกษาเหล่านี้ โดยใช้วิธีวัดแบบของ Guildford - Zimmerman
 กับโมโนภาพเกี่ยวกับตน ซึ่ง SIO ๘ - Sort วัด ผลปรากฏว่าผู้นำที่มีความสอดคล้องกันระหว่าง
 คนตามอัธภาพกับคนตามปณิธานมากจะมีลักษณะนิสัยเหล่านี้มาก

๑. General activity (แรงขี้บรุนแรง, พลังงานมาก, กระตือรือร้น)
๒. Ascendance (มีความเป็นผู้นำ)
๓. Sociability (สังคมเก่ง คบคนง่าย)
๔. Emotional stability (อารมณ์มั่นคง มองโลกในแง่ดี ไม่เป็นโรคประสาท)

ฟลาเฮอร์ตี (Flaherty : 1967, 377 - 378) ได้วิจัยค้นหาลักษณะต่าง ๆ ของบุคลิกภาพของผู้ที่นำว่าแตกต่างจากผู้ที่ไม่เป็นผู้นำทางก้านไคบัง โดยให้หนังสือปี ๑ กลุ่มหนึ่งจำนวน ๑๑๑ คน ซึ่งเขาเขียนในปี ๑๙๖๐ ตอบแบบสอบถาม California Psychological Inventory แล้วทิ้งช่วงไว้ ๔ ปี จนกระทั่งหนังสือเหล่านี้เรียนอยู่ในชั้นปีที่ ๔ ฟลาเฮอร์ตีจึงได้ใช้วิธีการสัมมนากับนิสิตกลุ่มนี้ ให้เลือกผู้ที่มีลักษณะเป็นผู้นำ และไม่เป็นผู้นำ ปรากฏว่าได้ผู้ผู้นำ ๒๒ คน และไม่มีลักษณะเป็นผู้นำ ๙๒ คน จึงนำเอากลุ่มผู้นำและกลุ่มไม่ใช่ผู้นำไปเปรียบเทียบกันในด้านบุคลิกภาพ ซึ่งได้วัดจาก California Psychological Inventory ผลปรากฏว่าผู้นำมีความแตกต่างจากผู้ที่ไม่เป็นผู้นำในด้านการยอมรับตนเอง และลักษณะความเข้มแข็งที่ระดับความเชื่อมั่น ๘๘.๘ % ในด้านการสมาคมต่างกันที่ระดับความเชื่อมั่น ๘๘ % ในขณะที่เดียวกันผู้นำก็มีความสามารถในด้านภาษาต่างจากผู้ไม่ใช่ผู้นำด้วยระดับความเชื่อมั่น ๘๘ % แต่ความสามารถทางด้านคณิตศาสตร์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิจัยของฟลาเฮอร์ตี นี้จะเห็นว่าผู้นำมีการยอมรับตนเองหรือมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง และในขณะที่เดียวกันก็มีความสามารถทางด้านภาษากีกว่าผู้ตาม ดังนั้นผู้เขียนจึงอยากจะศึกษาว่าสำหรับนักเรียนไทย ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพเกี่ยวกับตนกับความเป็นผู้นำ และความเข้าใจในการอ่านจะเป็นไปในทางใด นอกจากนั้นผู้เขียนยังศึกษาความสัมพันธ์ของมโนภาพเกี่ยวกับตนกับลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและ เก็บตัวอีกด้วย

๕. การวิจัยที่เกี่ยวข้องของระหว่างมโนภาพเกี่ยวกับตนกับสถานที่อยู่

เวนด์แลนด์ (Wendland : 1969, 2642 - B) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสถานที่อยู่กับมโนภาพเกี่ยวกับตน โดยใช้เครื่องมือต่อไปนี้

๑. Tennessee Self Concept Scale
๒. แบบสอบถามทางบุคลิกภาพ
๓. แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับความมุ่งหวังในอนาคต

โดยไปเก็บข้อมูลจากเด็กประถม ๔ จำนวน ๖๔๕ คน ทั้งนี้โอรและผิวขาว ที่อาศัยอยู่ในนคร, เมือง, หมู่บ้าน และชนบททางไกล เขาได้พบว่าเด็กที่อยู่ในเขตชนบทมีมโนภาพเกี่ยวกับตน

ในทางบวกคิดว่าเด็กที่อยู่ในนครหรือเมืองใหญ่ ทั้งนี้อาจจะ เป็นเพราะว่าเด็กในชนบทมีระดับความ มุ่งหวังต่ำ ดังนั้นการประเมินคุณค่าของตนเอง จึงไม่เข้มงวดเหมือนเด็กในนครหรือเมืองใหญ่และ การประเมินค่าตัวเองก็ใกล้เคียงกับความสามารถของตนเองมาก

ทฤษฎีและเหตุผล เบื้องหลังสมมติฐาน

เนื่องจากมีภาพเกี่ยวกับตนหรือตนตามอัตภาพมีอำนาจในการต่อต้านการ เรียนรู้ หรือ ส่งเสริมการเรียนรู้ได้ ดังที่ เลคกี และเจอร์ซิคได้กล่าวไว้ (Fenimore, 1968 : 448) ว่าคนเรามีพฤติกรรม เป็นไปตามมีภาพเกี่ยวกับตน คนที่มีมีภาพเกี่ยวกับตนดีในค่านิยมสัมฤทธิ์ ทางการเรียนก็จะมีพฤติกรรมไปในทาง เป็นคนขยันขันแข็ง มีความสนใจ มีแรงจูงใจ มีการควบคุม อารมณ์ให้มีสมาธิ ฯลฯ การรับรู้จึงมีได้มากกว่าคนที่ไม่มีภาพเกี่ยวกับตนหรือตนตามอัตภาพไม่ดี ถ้าจะกล่าวตามทฤษฎีของโรเจอร์สก็คือว่า Self Structure ของคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สูง ยอมรับเอาความรู้เพราะมันเข้าตรงเข้ารอยกับ Self Structure และสำหรับคนที่มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ต่อต้านไม่ยอมรับเอาความรู้เข้าไปก็เพราะมันไม่เข้าตรงเข้ารอยกับ Self Structure นั่นเอง (Lindzey and Hall, 1957 : 487) ดังนั้นผู้เขียนจึงคิดว่า ความมีภาพเกี่ยวกับตนตามอัตภาพควรจะมีความสัมพันธ์ในทางตรงกับความเข้าใจในการอ่าน และ ผู้ที่มีมีภาพเกี่ยวกับตนตามอัตภาพสูง ควรจะมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าผู้ที่มีมีภาพเกี่ยวกับ ตนตามอัตภาพต่ำ

อนึ่งจากการค้นคว้าของ เฟนิมาร (Fenimore, 1968 : 447-51) พบว่าผู้ที่มีความ สามารถทางการอ่านค่านั้นส่วนมากเป็นผู้ที่ตั้งตนตามปณิธานไว้สูง เกินควรห่างจากตนตามอัตภาพมาก ดังนั้นผู้เขียนจึงคิดว่า เด็กที่ตั้งตนตามปณิธานสูงควรจะมี ความเข้าใจในการอ่านต่ำกว่าเด็กที่ตั้งตนตาม ปณิธานต่ำ และจากผลอันนี้ทำให้เด็กที่มีความแตกต่าง ระหว่างตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธานน้อย ควรจะมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าเด็กที่มีความแตกต่าง ระหว่างตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธาน มาก ซึ่งถ้าจะหาความสัมพันธ์แล้วควรจะออกมาในทางกลับกัน คือถ้ามีความเข้าใจในการอ่านสูง ควรจะมีความแตกต่าง ระหว่างตนตามอัตภาพและตนตามปณิธานน้อย และถ้ามีความเข้าใจในการอ่าน ต่ำ ควรจะมีความแตกต่าง ระหว่างตนตามอัตภาพและตนตามปณิธานมาก

เฮิร์ลอค (Hurlock, 1967 : 667 - 670) ได้กล่าวว่าอิทธิพลของสังคม เช่น แมมแผนทางวัฒนธรรม สถานะภาพทางสังคม มีอิทธิพลต่อพัฒนาภาพเกี่ยวกับตนเองของเด็กเป็นอย่างมาก เด็กที่อยู่ในเมืองใหญ่หรือในกรุงย่อมจะมีความภาคภูมิใจมากกว่าเด็กที่อยู่ในชนบทหรือเมืองเล็ก เช่นต่างจังหวัด ในสังคมเมืองกรุง เด็กต้องประเมินค่าตัวเองอยู่ตลอดเวลา เพื่อเปรียบเทียบกับคนอื่น ทั้งนี้เพราะว่าสภาพสังคมบังคับให้ต้องแก่งแย่งชิงดีชิงเด่นกับคนอื่น เพื่อความอยู่รอดของตนเอง แตกต่างจากสภาพสังคมในชนบทหรือต่างจังหวัดที่เป็นไปอย่างเรียบง่าย ไม่ต้องแข่งขันกับใคร เพราะฉะนั้นผู้เขียนจึงคิดว่า ตนตามอัธยาศัยของเด็กในกรุงควรจะสูงกว่าตนตามอัธยาศัยของเด็กต่างจังหวัด

นอกจากนั้นเด็กในกรุงซึ่งอยู่ในสังคมที่เต็มไปด้วยความเจริญนานาประการ ก็ควรจะมีตนตามปณิธานสูงกว่าเด็กต่างจังหวัด ทั้งนี้เพราะว่าเด็กในกรุงนั้นมีระดับความมุ่งหวังที่จะดำรงชีวิตในอนาคตสูงกว่า เนื่องจากได้มีประสบการณ์อยู่ในสังคมที่เจริญกว่า

อย่างไรก็ตาม เมื่อเด็กในกรุงตั้งตนตามปณิธานสูงกว่าเด็กต่างจังหวัดแล้ว ผู้เขียนจึงคิดว่าความแตกต่างระหว่างตนตามอัธยาศัยกับตนตามปณิธานของเด็กในกรุงควรมีมากกว่าเด็กต่างจังหวัดด้วย เพราะความแตกต่างนี้ชี้ให้เห็นถึงความกดดันของสังคมต่อเด็ก ซึ่งจะทำให้เด็กมีปัญหาทางอารมณ์ ยิ่งมีความแตกต่างนี้มากก็จะมีปัญหาทางอารมณ์ เช่นความวิตกกังวลมาก เนื่องจากสังคมในกรุงสลับซับซ้อนกว่าชนบท แรงกดดันจึงมากกว่า ดังนั้นความแตกต่างระหว่างตนตามอัธยาศัยกับตนตามปณิธานของเด็กในกรุงจึงมากกว่าเด็กต่างจังหวัด

จากการวิจัยของ บังอร เสตนนต์ พบว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีการยอมรับตนเองต่ำ (บังอร เสตนนต์, ๒๕๑๒ : ๖๑) ซึ่งแย้งกับการวิจัยของต่างประเทศซึ่งกล่าวว่าไว้ในบทที่ ๑ และแย้งกับทฤษฎีทั่วไปซึ่งกล่าวว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงมีการยอมรับตนเองหรือมีพัฒนาภาพเกี่ยวกับตนเอง โดยเหตุที่ว่าพัฒนาภาพเกี่ยวกับตนเองอันอาจในการส่งเสริมหรือต่อต้านการ เรียนรู้ได้ ดังที่กล่าวแล้ว ผู้เขียนเองยังคงเชื่อว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีพัฒนาภาพเกี่ยวกับตนตามอัธยาศัยสูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ และความสัมพันธ์ระหว่างตนตามอัธยาศัยกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรจะเป็นไปในทางตรง

สำหรับผู้ที่ผลิตสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงนั้นควรจะมีการมีความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธานน้อยกว่าผู้ผลิตสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เพราะว่าผู้ผลิตสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความสามารถในการคาดคะเนระดับความมุ่งหวังของตนเองได้ใกล้เคียงกับความจริง หมายความว่าตนตามปณิธานใกล้เคียงกับตนตามอัตภาพนั่นเอง ซึ่งตรงกันข้ามกับผู้ผลิตสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่คาดคะเนระดับความมุ่งหวังของตนเองห่างไกลจากความเป็นจริง ดังนั้นจึงมีตนตามปณิธานห่างไกลจากตนตามอัตภาพ

✓ โดยทั่วไปแบบแผนทางวัฒนธรรมของสังคมมีอิทธิพลต่อมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง เด็กเป็นอันมากในสังคมไทยนั้นยกย่องผู้ชายให้เป็นหัวหน้า ผู้ชายได้รับสิทธิพิเศษมากกว่าผู้หญิง การยอมรับเลี้ยงดูก็แตกต่างกัน สิ่งเหล่านี้ย่อมทำให้ผู้ชายเกิดความภาคภูมิใจซึ่งมีอิทธิพลต่อมโนภาพเกี่ยวกับตน (Hurlock, 1967 : 667) ดังนั้นตนตามอัตภาพและตนตามปณิธานของเด็กชายจึงน่าจะสูงกว่าเด็กหญิง และความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธานของเด็กชายควรจะน้อยกว่าเด็กหญิงด้วย

✓ เนื่องจากลักษณะความเป็นผู้นำบางอย่าง เช่น รู้จักความสามารถของตนเองดี มีความกระตือรือร้นที่จะทำงาน มีความเชื่อมั่นในตัวเอง มีการปรับตัวทางสังคมและอารมณ์ดี ฯลฯ เหล่านี้ก็เป็นลักษณะหนึ่งของผู้ติดตามอัตภาพดี ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำกับตนตามอัตภาพจึงควรจะเป็นไปในทางตรง หรือแปรไปในทิศทางเดียวกัน สำหรับผู้มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงนั้นย่อมปราศจากความคับข้องใจ และความวิตกกังวลใจซึ่งเป็นลักษณะของผู้มีความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพและตนตามปณิธานน้อย ดังนั้นผู้มีลักษณะผู้นำสูงจึงน่าจะมีความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพและตนตามปณิธานน้อยกว่าผู้มีลักษณะผู้นำต่ำ และความสัมพันธ์ระหว่างความเป็นผู้นำกับความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธานควรจะเป็นไปในทางกลับกัน

จากการวิจัยของ ดักเกอร์ (Dugger, 1969 : 1817 A) พบว่าลักษณะความเป็นผู้นำสัมพันธ์กับบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมาก เนื่องจากว่าลักษณะความเป็นผู้นำนั้นน่าจะมีความสัมพันธ์กับตนตามอัตภาพและตนตามปณิธานในทางตรง ดังนั้นผู้เขียนจึงคิดว่าบุคลิกภาพแบบแสดงตัวน่าจะมีความสัมพันธ์ในทางตรงกับตนตามอัตภาพ และตนตามปณิธานด้วย คือถ้ามีบุคลิกภาพแสดงตัวสูงก็ควรจะมีตนตามอัตภาพ และตนตามปณิธานสูงตาม ถ้าบุคลิกภาพแบบแสดงตัวต่ำ หรือเก็บตัวสูงก็

ควรจะมีต้นตามอัศภาพกับต้นตามปถิธานคำด้วย

✓ อีกอย่างหนึ่งผู้มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวสูงนั้นมีลักษณะบุคลิกภาพคล้ายคลึงกับผู้มีความแตกต่างระหว่างต้นตามอัศภาพกับต้นตามปถิธานน้อยหลายอย่าง เช่น มีกวางวิตกกังวลน้อย มีการปรับตัวทางอารมณ์ มองโลกในแง่ดี ฯลฯ และตรงกันข้ามกับผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวก็มีลักษณะบุคลิกภาพคล้ายกับผู้มีความแตกต่างระหว่างต้นตามอัศภาพกับต้นตามปถิธานมาก เช่น ชอบถอยหนีจากสังคม มีอาการเหม่อลอย ยืนเพื่องวากวิมานในอากาศ ฯลฯ ดังนั้นผู้เขียนจึงคิดว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัวกับความแตกต่างระหว่างต้นตามอัศภาพกับต้นตามปถิธาน ควรจะเป็นไปในทางแปรคลับกัน คือถ้าแสดงตัวมากความแตกต่างระหว่างต้นก็น้อย และถ้าแสดงตัวน้อย (เก็บตัว) ก็จะมี ความแตกต่างระหว่างต้นตามอัศภาพกับต้นตามปถิธานก็มาก

สมมติฐานในการค้นคว้า

- (๑)
 - ๑.๑ เด็กที่มีต้นตามอัศภาพสูงมีความเข้าใจในการอ่านดีกว่าเด็กตามอัศภาพต่ำ
 - ๑.๒ เด็กที่มีต้นตามปถิธานต่ำ น่าจะมีความเข้าใจในการอ่านดีกว่าเด็กที่มีต้นตามปถิธานสูง
 - ๑.๓ เด็กที่มีความแตกต่างระหว่างต้นตามอัศภาพกับต้นตามปถิธานน้อย มีความเข้าใจในการอ่านดีกว่าเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างต้นตามอัศภาพกับต้นตามปถิธานมาก
- (๒)
 - ๒.๑ เด็กที่อาศัยอยู่ในเมืองหลวงมีต้นตามอัศภาพสูงกว่าเด็กที่อยู่ในต่างจังหวัด
 - ๒.๒ เด็กที่อาศัยอยู่ในเมืองหลวง น่าจะมีต้นตามปถิธานสูงกว่าเด็กในต่างจังหวัด
 - ๒.๓ เด็กที่อาศัยอยู่ในเมืองหลวง มีความแตกต่างระหว่างต้นตามอัศภาพกับต้นตามปถิธานมากกว่าเด็กอยู่ในต่างจังหวัด
- (๓)
 - ๓.๑ เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีต้นตามอัศภาพสูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ
 - ๓.๒ เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง น่าจะมีต้นตามปถิธานต่ำกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ

- ๓.๓ เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูง มีความแตกต่างระหว่างตนตามอัธภาพกับ
 ตนตามปณิธานน้อยกว่า เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ
- (๔) ๔.๑ เด็กชายมีตนตามอัธภาพสูงกว่าเด็กหญิง
 ๔.๒ เด็กชายมีตนตามปณิธานสูงกว่าเด็กหญิง
 ๔.๓ เด็กหญิงน่าจะมี ความแตกต่างระหว่างตนตามอัธภาพกับตนตามปณิธานมากกว่า
 เด็กชาย
- (๕) ๕.๑ เด็กที่มีลักษณะความ เป็นผู้นำมากมีตนตามอัธภาพสูงกว่าเด็กที่มีลักษณะความ
 เป็นผู้นำน้อย
 ๕.๒ เด็กที่มีลักษณะความ เป็นผู้นำมาก มีตนตามปณิธานสูงกว่าเด็กที่มีลักษณะ
 ความ เป็นผู้นำน้อย
 ๕.๓ เด็กที่มีลักษณะความ เป็นผู้นำมาก มีความแตกต่างระหว่างตนตามอัธภาพกับ
 ตนตามปณิธานน้อยกว่าเด็กที่มีลักษณะความ เป็นผู้นำน้อย
- (๖) ๖.๑ เด็กที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีตนตามอัธภาพสูงกว่าเด็กที่มีลักษณะ
 บุคลิกภาพแบบ เก็บตัว
 ๖.๒ เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวน่าจะมีตนตามปณิธานสูงกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ
 เก็บตัว
 ๖.๓ เด็กที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีความแตกต่าง ระหว่างตนตามอัธภาพกับ
 ตนตามปณิธานน้อยกว่าเด็กที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เก็บตัว

กลุ่มตัวอย่าง

เนื่องจากผู้เขียนไม่อาจจะใช้วิธีสุ่มตัวอย่าง (Random sampling) ในการเลือกกลุ่มตัวอย่างได้ เพราะความไม่สะดวกในด้านเศรษฐกิจ, ด้านกำลังคน และด้านความร่วมมือจากโรงเรียนที่จะถูกเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง ดังนั้นผู้เขียนจึงเลือกโรงเรียนที่จะเป็นกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาคั้งนี้แบบ Purposive sampling โดยพิจารณาตามเกณฑ์ต่อไปนี้

๑. เป็นโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่พอสมควร เนื่องจากผู้เขียนใช้ ๒ โรงเรียน ดังนั้นจึงเลือกโรงเรียนที่มีขนาดใหญ่พอ ๆ กัน ที่มีการสอนถึงชั้นประถมศึกษา ๗ เป็นชั้นสูงสุดและเป็นโรงเรียนรัฐบาลสังกัดกรมสามัญศึกษา

๒. ทางโรงเรียนไม่ได้แบ่งชั้นเรียน โดยใช้ผลการเรียนเป็นเกณฑ์ คือนักเรียนทุกห้องในระดัชั้นเดียวกันมีความสามารถทางการเรียนปาน ๆ กัน

๓. นักเรียนในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีการคัดเลือกพอสมควร เช่นมีการสอบเข้าเรียนเป็นต้น แต่ไม่ใช่คัดเลือกอย่างดีมาก (Highly selected group) เหมือนโรงเรียนสาธิต ดังนั้นผู้เขียนจึงคิดว่านักเรียนในโรงเรียนเช่นนี้มีการกระจายในด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมพอสมควร พอที่จะถือว่าเป็นตัวแทนของคนชั้นกลางและชั้นกลางค่อนข้างต่ำในจังหวัดได้

๔. เป็นโรงเรียนสหศึกษา

๕. ทางโรงเรียนให้ความร่วมมือในการทดสอบพอสมควร

โดยเกณฑ์ดังกล่าวผู้เขียนจึงคิดว่ากลุ่มตัวอย่างที่เลือกมาพอที่จะใช้ เป็นตัวแทนของนักเรียนชั้นประถมศึกษา ๗ ที่มีฐานะเป็นชนชั้นกลางและชั้นกลางค่อนข้างต่ำที่อาศัยอยู่ในกรุงและต่างจังหวัดที่เป็นจังหวัดใหญ่ได้พอสมควร

ในการศึกษาคั้งนี้กระทำกับนักเรียนชั้นประถมศึกษา ๗ ของโรงเรียนในสังกัดกรมสามัญศึกษา ๒ แห่ง คือโรงเรียนในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ถือว่าอยู่ในกรุง และโรงเรียนในเขตจังหวัดนครราชสีมา เป็นกลุ่มตัวอย่างที่อยู่ต่างจังหวัด รายละเอียดของกลุ่มตัวอย่างมีดังนี้

ตาราง ๑ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาแยกตามเพศ และสถานที่อยู่

	ชาย	หญิง	รวม
ชนบุรี	๒๓	๕๔	๗๗
นครราชสีมา	๕๗	๔๕	๑๐๒
รวม	๘๐	๙๙	๑๗๙

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

ก. เครื่องมือวัดทัศนตามอัตภาพ

ผู้เขียนได้สร้างขึ้นเองโดยอาศัยแนวคิดจาก ปีแอร์ พี แฮร์ริส (Piers and Harris : 1964, 55) และกัฟ กับ ฮิลบรัน (Gough and Heilbrun) โดยมีลำดับขั้นของการสร้างดังนี้

๑. วิเคราะห์พฤติกรรมของบุคคลที่มีตนตามอัตภาพสูง - ต่ำ ว่าบุคคลเหล่านั้นมีพฤติกรรมเช่นไร โดยแจกแจงมโนภาพเกี่ยวกับตนเองเป็น ๓ ด้าน คือ ด้านสัมฤทธิ์ผล อารมณ์ และการปรับตัวทางสังคม อาศัยคำคุณศัพท์ในแบบสอบถามที่กัฟกับฮิลบรัน (Gough and Heilbrun) สร้างขึ้นมาพอจะรวบรวมพฤติกรรมของบุคคลประเภทที่มีตนตามอัตภาพสูง และบุคคลที่มีตนตามอัตภาพต่ำ

actual self

พฤติกรรมของบุคคลที่มีตนตามอัตภาพสูง

มีความรู้สึกและคิดว่าตนเอง เป็นคนมีลักษณะดังนี้

ก. ด้านค่านิยมสัมฤทธิ์ผล

สุขุม

มีความคิดแจ่มแจ้ง

เฉลียวฉลาด

เป็นสมาชิกคนสำคัญของครอบครัว

รักใคร่ปรองดองกับพี่น้อง

มีพ่อแม่ที่รักกัน

มีเหตุผล	มีความทะเยอทะยาน
ชอบเล่นเกมส่รวักกีฬา	เป็นนักเรียนที่ดี
ขยัน	เป็นลูกที่ดี
ชอบอ่านหนังสือ	มีหน้าตาสวยงาม
แบ่งเวลาได้ถูก	คล่องแคล่วว่องไว
ข. ด้านการปรับตัวเกี่ยวกับอารมณ์	
ร่าเริง	มั่นคง
สดชื่น	สุจริต
มีความเชื่อมั่นในตนเอง	รับผิดชอบ
ชอบผจญภัย	ไม่อิจฉาริษยา
ชอบเผชิญหน้าคน	มองโลกในแง่ดี
ค. ด้านการปรับตัวทางสังคม	
สนุกสนานเมื่ออยู่ในที่ที่มีคนมาก	ชอบมีเพื่อน
กล้าขอความเห็น	กล้าได้กล้าเสีย
ช่วยเหลือผู้อื่น	ชอบขอความเห็นคุณ
เข้ากับคนได้ทุกชั้น	ชอบการสมาคม
เพื่อนชอบ	เข่าอกเขาใจคนอื่น

พฤติกรรมของบุคคลที่เห็นตามอ้ภาพทำ

มีความรู้สึกและละคิดว่าตนเอง เป็นคนที่มีลักษณะดังนี้

ก. ด้านค่านิยมสัมฤทธิ์ผล	
ทำงานช้า	ชอบง่วงในห้องเรียน
โง่เขลา	ตนเองโง่คร่ำาย
สติปัญญาต่ำ	โคนรังแก
ไม่มีเหตุผล	โคนต่ำหนี
ซีเกียจ	พ่อแม่ทะเลาะกัน

ข. คำนการปรับตัวเกี่ยวกับอารมณ์

ใจลอย

เศร้าหมอง

เจ้าอารมณ์

กลุ่มใจน้อย

ซิกลัว

ซ้อาย ประหมา

ตื่นเตนงาย

เซื่องซา อัดอาด

ฮอนเพลียงาย

ตัวเองไม่มีอะไรดี

ทอแท

ชอมปลีกตัว

ซ้อจณา

ค. คำนการปรับตัวทางสังคม

มองคนในแง่ร้าย

ไม่ช่วยเหลือคนอื่น

เห็นแก่ตัว

ดูถูกคนอื่น

แสดงอาการไม่ชอบเพื่อนที่ได้ดีกว่า

ชอบทำให้คนอื่นโกรธ

ฟังพลาอาศัยไม่ได้

ชอมขอมคนอื่น

๒. เมื่อได้พฤติกรรมของผู้อื่นตามอัธภาพสูง และต่ำแล้ว จึงสร้างข้อความที่แทนพฤติกรรมเหล่านั้น นำไปให้บุคคลประเมินตนเองว่ามีพฤติกรรมเช่นนั้นมากหรือน้อยเพียงใด ดังตัวอย่างข้อความที่สร้างแทนพฤติกรรมดังนี้

พฤติกรรม	ข้อความ
มีเซาวนดี	ซาพเจ้าเป็นคนมีไหวพริบ ปฏิภาณดี
ซยัน	ซาพเจ้าไม่ชอบอยู่เฉย ๆ โดยไม่ทำอะไรเลย
มีเหตุผล	ซาพเจ้าชอบโต้เถียงด้วยเหตุผลมากกว่าอารมณ์
ทะเยอทะยาน	เมื่อซาพเจ้าเรียนจบชั้นนี้แล้ว ซาพเจ้าจะเรียนต่ออีก
ซีกลัว	บางครั้ง เมื่ออยู่คนเดียว ซาพเจ้านึกกลัวขึ้นมาโดยไม่มีเหตุผล
รู้สึกไม่ถูกคุณ	เมื่อเพื่อนทำอะไรแก่ซาพเจ้า ซาพเจ้าต้องหาทางคอมแทนเขาเสมอ
ชอมมีเพื่อน	ซาพเจ้าพอใจที่จะแสดงว่าชอมเพื่อน แม้ว่าจะยังไม่รู้จักกันดีพอ

๓. นำข้อความเหล่านี้ไปสร้างแบบสอบถาม โดยได้สร้างขึ้น ๑๒๐ ข้อความ เป็นข้อความที่มีความหมายในทางบวก และทางลบ พอ ๆ กัน ประมาณอย่างละครึ่ง แล้วนำเอาแบบสอบถามนี้ไปทดลองใช้เพื่อวิเคราะห์ เลือกเอาเฉพาะข้อที่มีคุณภาพสูงไปสร้างเป็นแบบสอบถามสำหรับใช้จริงอีกทีหนึ่ง

๔. ลักษณะและวิธีตอบแบบสอบถาม ให้ผู้ตอบอ่านข้อความในแบบสอบถามไปที่ข้อ แล้วพิจารณาตนเองว่าเป็นเช่นนั้นหรือไม่ มากน้อยเพียงใด เมื่อพิจารณาได้แล้วจึงไปกาเครื่องหมายตอบในมาตราที่กำหนดให้ โดยถือเกณฑ์ดังนี้

๑	๒	๓	๔	๕
---	---	---	---	---

- กาช่องที่ ๑ เมื่อข้อความนั้นไม่ เป็นจริงสำหรับท่านเลย
- กาช่องที่ ๒ เมื่อข้อความนั้นตรงกับความจริงของท่านเพียง เล็กน้อย
- กาช่องที่ ๓ เมื่อข้อความนั้น เป็นความจริงสำหรับท่านราวครึ่งหนึ่ง
- กาช่องที่ ๔ เมื่อข้อความนี้ เป็นความจริงสำหรับท่านเป็นส่วนใหญ่
- กาช่องที่ ๕ เมื่อข้อความนั้น เป็นความจริงสำหรับท่านมากที่สุด

๕. การตรวจให้คะแนน ข้อความที่สร้างขึ้นจะมีอยู่ ๒ ลักษณะคือ ถ้าบุคคลมีพฤติกรรมตรงตามข้อความนั้น แสดงว่ามีโนภาพเกี่ยวกับตนเอง หรือมีตนตามอรรถภาพสูง ในข้อความเช่นนี้ให้คะแนน ๕ เมื่อกาตอบช่อง ๕ ให้คะแนน ๓ เมื่อกาตอบช่อง ๔ และให้คะแนน ๒, ๑, ๐ เมื่อกาตอบช่อง ๓, ๒, ๑ ตามลำดับ ข้อความอีกชนิดหนึ่ง เป็นข้อความที่แสดงว่า ถ้าบุคคลใดมีพฤติกรรมตามนั้น จะเป็นผู้ที่มีโนภาพเกี่ยวกับตน หรือตนตามอรรถภาพต่ำ การให้คะแนนข้อความ เช่นนี้ให้ตรงกันข้ามกับข้อความชนิดแรก คือ ให้ ๐ คะแนนเมื่อกาตอบช่อง ๕ ให้ ๑ คะแนน เมื่อกาตอบช่อง ๔ และให้ ๒, ๓, ๔ เมื่อกาตอบช่อง ๓, ๒, ๑ ตามลำดับ ดังนั้นผู้ที่ให้คะแนนรวมสูงในแบบสอบถามฉบับนี้แสดงว่า เป็นผู้ที่มีโนภาพเกี่ยวกับตนหรือตนตามอรรถภาพสูง ถ้าได้คะแนนรวมต่ำ แสดงว่า เป็นผู้ที่ตนตามอรรถภาพต่ำ

๖. การทดลองใช้และวิเคราะห์ นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ โรงเรียนหนึ่ง จำนวน ๒๕ คน นำผลวิเคราะห์ตามลำดับขั้นดังนี้

๑. การตรวจให้คะแนนแต่ละข้อแล้วรวมคะแนนของนักเรียนทุกคนหลังจากนั้นได้แบ่งนักเรียนออกเป็นสองกลุ่ม โดยถือเอา ๒๕ % ของนักเรียนทั้งหมดที่ได้คะแนนในแบบสอบถามสูง และ ๒๕ % ของนักเรียนทั้งหมดที่ได้คะแนนแบบสอบถามต่ำ เป็นผู้มีมีคุณภาพเกี่ยวกับคนสูงและต่ำตามลำดับ จากนั้นจึงวิเคราะห์เป็นรายข้อ โดยหาว่าข้อหนึ่ง ๆ กลุ่มที่มีคนตามอัตรภาพสูงมีคะแนนเฉลี่ยเท่าไร และกลุ่มที่มีคนตามอัตรภาพต่ำมีคะแนนเฉลี่ยเท่าไร แล้วใช้ t -test (Guilford : 1965, 184) ทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนเฉลี่ยของสองกลุ่มนี้ ค่า t ที่ได้จะแสดงถึงค่าอำนาจการจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ ใช้ค่า t ที่ได้เป็นเกณฑ์สำหรับเลือกข้อความอีกทีหนึ่ง โดยจะเลือกเอาเฉพาะข้อที่มีค่า t สูง ๆ ผลจากการพิจารณาได้เลือกข้อความไว้ ๗๒ ข้อ

๒. หากค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ หลังจากได้เลือกข้อความที่มีคุณภาพสูงจริงๆ แล้ว จึงตรวจให้คะแนนเฉพาะข้อเหล่านั้นอีกทีหนึ่ง แล้วนำข้อความเหล่านั้นกลับไปสอบซ้ำกับนักเรียนกลุ่มเดิม โดยทิ้งช่วงเวลาไว้ ๑๐ วัน เพื่อหาความเชื่อมั่นแบบสอบซ้ำ (Test - Retest Reliability) เมื่อตรวจและรวมคะแนนการสอบครั้งที่สองแล้ว นำเอาคะแนนเหล่านั้นมาหาความสัมพันธ์กับคะแนนการสอบครั้งแรกเป็นคน ๆ ไป (Gunnally : 1959, 108) ได้ความสัมพันธ์หรือค่าความเชื่อมั่น .๖๕ ซึ่งนับว่าสูงพอที่จะนำมาใช้ได้ และเมื่อใช้วิธีหาความเชื่อมั่นแบบแบ่งครึ่ง (Split - half Reliability) แล้วได้ค่าความเชื่อมั่น .๘๖

๓. การหา Construct Validity ของแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าสหสัมพันธ์ (Kirlinger : 1964, 450) ระหว่างคะแนนของผู้ตอบแบบสอบถามคนตามอัตรภาพกับคะแนนของผู้ตอบคนเดียวกันในแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ และแบบสอบถามลักษณะบุคลิกภาพ แสควัวและเก็บตัว ซึ่งปรากฏว่าได้ค่าสหสัมพันธ์ .๘๓๗ และ .๗๖๖ ตามลำดับ เมื่อทดสอบค่าสหสัมพันธ์ทั้งสองนี้แล้ว ปรากฏว่าบีนัยสำคัญทางสถิติ .๐๑ ($n = 219$) สำหรับการอภิปรายเรื่อง Construct Validity นี้ ผู้เขียนจกยกไปอภิปรายไปขอไปเพราะว่า Construct Validity นั้นเป็นการวิเคราะห์ความหมายของคะแนนจากแบบสอบถามในรูปของ psychological concepts (Adan : 1954, 129)

ข. เครื่องมือวัดตามปณิธาน

เป็นการสร้างต่อจากเครื่องมือวัดภาพเกี่ยวกับตนในข้อ ก. โดยนำเอาข้อความที่มีค่า α สูง $\geq .52$ ข้อ ที่ได้จากข้อ ก. มาปรับปรุงใหม่แต่ข้อความที่มีความหมายแต่ทางบวกอย่างเดียว และสร้างรูปประโยคให้เป็นข้อความ แสดงความปรารถนา ความต้องการ เพื่อความในพฤติกรรม รมอย่าง เดียวกันนั้น ผู้ตอบแบบสอบถามยอมรับตนเอง เพียงใจ และมีความปรารถนาหรือความต้องการอยากจะเป็น อยากจะปฏิบัติพฤติกรรมนั้นมากน้อยเพียงใจ

ลักษณะและวิธีทดสอบแบบสอบถาม วัดตามปณิธานนี้เป็นเช่นเดียวกับแบบสอบถามวัดทัศนคติภาพ คือให้ผู้ตอบกาออกไปในมาตราที่กำหนดให้ หลังจากอ่านข้อความนั้นและพิจารณาเรียบร้อยแล้ว ว่าตรงกับความต้องการของตนจริง ๆ เกณฑ์ในการตรวจให้คะแนนก็เป็นเช่นเดียวกันกับแบบสอบถามวัดทัศนคติภาพ

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามชุดนี้คำนวณโดยวิธีหาค่าความเชื่อมั่นแบบแบ่งครึ่ง (Split - half Reliability) ไคค่าสหสัมพันธ์ระหว่างข้อคู่และข้อคี่ $.52$ และเมื่อใช้สูตรแก้แล้วไคค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามสูง $.55$

ค. เครื่องมือวัดลักษณะความเป็นผู้นำ

ลักษณะแบบสอบถามประกอบไปด้วยข้อความต่าง ๆ กัน ๓๐ ข้อความ เป็นข้อความที่มีความหมายไปทางบวก ๑๕ ข้อความ และข้อความที่มีความหมายไปทางลบ ๑๕ ข้อความ เกณฑ์การตัดเป็นเช่นเดียวกับแบบสอบถามในข้อ ก. และ ข. สำหรับแบบสอบถามนี้เป็นของโครงการวิจัยเลือกสรร วิทยาลัยวิชาการศึกษาระสาเมิตร

ง. เครื่องมือวัดบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัว

เป็นแบบสอบถามที่สร้างขึ้นโดย ชูศักดิ์ ชัมภลลิขิต นิสิตปริญญาโทสาขาการวัดผลการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษาระสาเมิตร ปี พ.ศ. ๒๕๑๓ ลักษณะแบบสอบถาม เป็นข้อความรวมทั้งหมด ๓๘ ข้อความ แยกออกเป็นข้อความที่มีความหมายทางบวก และข้อความที่มีความหมายทางลบจำนวนพอกัน และเกณฑ์การตอบใช้เกณฑ์เดียวกับแบบสอบถามในข้อ ก. ข้อ ข. และข้อ ค.

จ. เครื่องมือวัดผลสัมฤทธิ์ในการเรียน

เป็นแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์และภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ซึ่งเป็นข้อสอบมาตรฐานฉบับแรกของประเทศไทย ผู้เขียนนำมาใช้ ๔ ชุด คือ คณิตศาสตร์ทักษะคณิตศาสตร์ปัญหา, อ่าน และคำศัพท์ ลักษณะข้อสอบทั้ง ๔ ชุดนี้แสดงรายละเอียดในตาราง ๒

ตาราง ๒ รายการข้อสอบผลสัมฤทธิ์แต่ละชุด

หมวดวิชา	ชื่อวิชา	จำนวนข้อ	ลักษณะข้อสอบ
คณิตศาสตร์	ทักษะ / ก.	๔๐	เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด โดยกำหนดจากคำถาม ซึ่งตั้งให้ บวก ลบ คูณ หาร เลขหลายจำนวน ทั้งทศนิยมด้วย เพื่อวัดความสามารถ คล่องแคล่วแม่นยำ ในการคำนวณ
คณิตศาสตร์	ปัญหา / ก.	๓๐	เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดโดยคิดแก้ปัญหาโจทย์ที่ให้
ภาษาไทย	อ่าน / ก.	๔๐	เป็นข้อความชนิดต่าง ๆ ทั้งร้อยแก้ว ร้อยกรองและบทสนทนา เมื่อนักเรียนอ่านแล้วจะมีคำถามให้นักเรียนแปลความหรือตีความหมาย
ภาษาไทย	คำศัพท์/ก.	๕๐	คำถามแต่ละข้อจะมีคำที่พิมพ์ด้วยอักษร เอนไว้ ๑. คำ แล้วให้ตอบว่าคำนั้นมีความหมายเหมือนกับคำใดในข้อเลือก ก, ข, ค, ง. และ จ.

ชั้นและคำศัพท์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อรวบรวมข้อมูลได้เรียบร้อยแล้ว จึงได้วิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับขั้นดังนี้

๑. หากคำสัมผัสหรือสัมผัสสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ดังนี้

มีโนภาพเกี่ยวกับตน

ตนตามปณิธาน

ความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธาน

ผลสัมฤทธิ์ในการเรียน

ความเป็นผู้นำ

บุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว

ความเข้าใจในการอ่าน

๒. ใช้ Z - test (Walker and Lev : 1953, 155) ทดสอบความแตกต่างของความเข้าใจในการอ่านระหว่าง

นักเรียนกลุ่มที่ไค้คะแนนสูงกับกลุ่มที่ไค้คะแนนต่ำในแบบสอบถามมีโนภาพเกี่ยวกับตน

นักเรียนกลุ่มที่ไค้คะแนนสูง กับกลุ่มที่ไค้คะแนนต่ำ ในแบบสอบถามตนตามปณิธาน

นักเรียนกลุ่มที่มีคะแนนความแตกต่างระหว่างตนสูง กับกลุ่มที่มีคะแนนความแตกต่างระหว่างตนต่ำ

๓. ใช้ F - test ทดสอบความแตกต่างของคะแนนอัตภาพ ตนตามปณิธาน และความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธานระหว่าง

นักเรียนกลุ่มที่ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง กับกลุ่มที่ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำ

นักเรียนกลุ่มที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูง กับกลุ่มที่มีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำ

นักเรียนกลุ่มที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบแสดงตัว กับนักเรียนกลุ่มที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบเก็บตัว

นักเรียนชายกับนักเรียนหญิง

๔. ใช้ U - test (Siegel : 1956, 116) ทดสอบความแตกต่างของความเข้าใจในการอ่านระหว่าง นักเรียนที่มีความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธานน้อย แต่ว่ามีมีโนภาพเกี่ยวกับตนสูง และกลุ่มที่มีความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธานน้อย แต่ไม่มีโนภาพเกี่ยวกับตนต่ำ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทนี้จะได้เสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาพร้อมทั้งการแปลความหมายประกอบโดยจะกล่าวเป็นตอน ๆ ดังนี้

๑. การศึกษาตอนที่ ๑ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในการอ่านกับทัศนตามอัธภาพ ทัศนตามปณิธาน และความแตกต่างระหว่างตน

๒. การศึกษาตอนที่ ๒ ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างทัศนตามอัธภาพ ทัศนตามปณิธาน และความแตกต่างระหว่างตน กับ

๒.๑ ถิ่นที่อยู่

๒.๒ เพศ

๒.๓ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๒.๔ ลักษณะความเป็นผู้นำ

๒.๕ บุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์

\bar{X} แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน

$\sqrt{s_1 - s_2}$ แทน Standard Error of Mean Difference

Z แทน Z - Statistic

U แทน U - Statistic

N แทน จำนวนคนในกลุ่ม

R_1, R_2 แทน ผลรวมของน้ำหนักที่ของคะแนนในกลุ่มที่ ๑ และที่ ๒ ตามลำดับ

r แทน ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

๑. เมื่อคำนึงถึงทัศนตามอัธภาพ, ทัศนตามปณิธาน และความแตกต่างระหว่างตนตามอัธภาพ กับทัศนตามปณิธาน ในด้านความสัมพันธ์กับความเข้าใจในการอ่าน

๑.๑ ความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนกับความเข้าใจในการอ่าน

ตารางที่ ๔ เปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนตามระดับ
มีโนภาพเกี่ยวกับตน และตามระดับความแตกต่างระหว่างตน

มีโนภาพ	ระดับ	N	ความเข้าใจ ในการอ่าน \bar{x}	$\sigma_{\bar{x}_1 - \bar{x}_2}$	Z ¹
ตนตามอัตภาพ	สูง	๕๕	๕๒.๖๓	๒.๐๘	๓.๗๗**
	ต่ำ	๕๕	๕๕.๗๖		
ตนตามปณิธาน	สูง	๕๕	๕๒.๘๗	๑.๗๖๕	๔.๖๘**
	ต่ำ	๕๕	๕๕.๗๘		
ความแตกต่างระหว่างตน	สูง	๕๕	๕๐.๓๘	๒.๐๕๒	๐.๘๓๑
	ต่ำ	๕๕	๕๘.๕๕		

** P < . 01

$$Z = (\bar{X}_1 - \bar{X}_2) / \sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$$

๒. คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านของเด็กที่มีตนตามปณิธานสูงและต่ำแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 4.69$ $P < .01$) แสดงว่าเด็กกลุ่มที่มีตนตามปณิธานสูงมีความ
เข้าใจในการอ่านสูงกว่าเด็กกลุ่มที่มีตนตามปณิธานต่ำ ผลการวิเคราะห์นี้แย้งกับสมมติฐานข้อ ๑.๒

๓. คะแนนเฉลี่ยความเข้าใจในการอ่านของกลุ่มที่มีความแตกต่างระหว่างตนสูงและต่ำไม่
แตกต่างกัน

๑.๓ การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย
แต่มีตนตามอัตภาพ และตนตามปณิธานสูง กับความเข้าใจในการอ่านของเด็กที่มีความแตกต่าง
ระหว่างตนน้อย แต่มีตนตามอัตภาพ และตนตามปณิธานต่ำ

ตารางที่ ๕ เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของ เด็กที่มีความแตกต่างระหว่างคน
น้อย แคมป์ตามอัศภาพและคนตามปณิธานสูง กับความเข้าใจในการอ่าน
ของ เด็กที่มีความแตกต่างระหว่างคนน้อย แคมป์ตามอัศภาพและคน
ตามปณิธานต่ำ

กลุ่ม		ความเข้าใจในการอ่าน
คนตามอัศภาพและคนตามปณิธานสูง	a	$R_1 = 68$
คนตามอัศภาพและคนตามปณิธานต่ำ	b	$R_2 = 77$
		$U = 9^{***}$

*** $P < .001$

ตามผลในตารางที่ ๕

ความเข้าใจในการอ่านของเด็กทั้ง ๒ กลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
($U = 1$ $P < .001$) หมายความว่าเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างคนน้อย แคมป์ตามอัศภาพ
และคนตามปณิธานสูง มีความเข้าใจในการอ่านดีกว่าเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างคนน้อย แคมป์
ตามอัศภาพและคนตามปณิธานต่ำ ซึ่งสนับสนุนผลการวิเคราะห์ในตารางที่ ๕ ว่า "เด็กที่ติดตาม
อัศภาพสูงมีความเข้าใจในการอ่านดีกว่าเด็กที่ติดตามอัศภาพต่ำ"

๑.๕ เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างคนน้อย
แคมป์ตามอัศภาพต่ำกว่าคนตามปณิธานกับความเข้าใจในการอ่านของเด็กที่มีความแตกต่างระหว่าง
คนน้อย แคมป์ตามอัศภาพสูงกว่าคนตามปณิธาน

ตารางที่ ๖ เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของเด็กที่มีความแตกต่างระหว่าง
 คนน้อย แต่มีคุณภาพต่ำกว่าคนตามปกติฐาน กับความเข้าใจใน
 การอ่านของเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างคนน้อย แต่มีคุณภาพสูง
 กว่าคนตามปกติฐาน

กลุ่ม	N	ความเข้าใจในการอ่าน
คนตามอรรถภาพต่ำกว่าคนตามปกติฐาน	๑๕	$R_1 = ๑๕๑$
คนตามอรรถภาพสูงกว่าคนตามปกติฐาน	๑๕	$R_2 = ๑๗๖$
		$Z = .๗๖$

ตามผลในตารางที่ ๖

ความเข้าใจในการอ่านของเด็กทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ซึ่งสนับสนุนการวิเคราะห์ใน
 ตารางที่ ๕ ว่า "ความเข้าใจในการอ่านของเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างคนสูงและต่ำไม่แตกต่าง
 กัน "

ตารางที่ ๗ เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างคน
 น้อย แต่มีคุณภาพสูงตามคนตามอรรถภาพและเด็กที่มีความแตกต่าง
 ระหว่างคนมาก

กลุ่ม	N	ความเข้าใจในการอ่าน
ความแตกต่างระหว่างคนน้อย	๗	$R_1 = ๑๐๕$
ความแตกต่างระหว่างคนมาก	๑๕	$R_2 = ๑๒๖$
		$U = ๑๑^{**}$

** $P < .01$

ตามผลในตารางที่ ๗

ความเข้าใจในการอ่านของ เด็กทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($U = 11$ $P < .01$) แสดงว่าเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย แต่มีต้นตามอัฒภาพสูงตามตนตามปติธาน มีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนมาก

ตารางที่ ๘ เปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านของ เด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย แต่มีต้นตามปติธานต่ำตามตนตามอัฒภาพกับ เด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนมาก

กลุ่ม	N	ความเข้าใจในการอ่าน
ความแตกต่างระหว่างตนน้อย	๒	$R_1 = ๕๐$
ความแตกต่างระหว่างตนมาก	๑๔	$R_2 = ๑๖๐$ $U = ๒๘$

ตามผลในตารางที่ ๘

ความเข้าใจในการอ่านของ เด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย แต่มีต้นตามปติธานต่ำตามตนตามอัฒภาพไม่แตกต่างกับ เด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนมาก

๒. การวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อศึกษามโนภาพเกี่ยวกับตนทั้ง ๒ ประเภท คือ ตนตามอัฒภาพ
ตนตามปติธาน และความแตกต่างระหว่างตน

๒.๑ การเปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตน และความแตกต่างระหว่างตน

ตารางที่ ๕ เปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตน และความแตกต่างระหว่างตนของ
นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างในกรุงและต่างจังหวัดโดยไม่แยกเพศ

มโนภาพ	ที่อยู่	N	\bar{X}	$S_{x_1-x_2}$	Z
ตนตามอัตภาพ	ในกรุง	๑๑๗	๑๖๑.๕๖	๓.๓๘	๑.๐๗
	ต่างจังหวัด	๑๐๒	๑๔๘.๔๕		
ตนตามปณิธาน	ในกรุง	๑๑๗	๕.๑๑.๖๘	๔.๗๔	๓.๖๓**
	ต่างจังหวัด	๑๐๒	๑๕๔.๔๓		
ความแตกต่างระหว่างตน	ในกรุง	๑๑๗	๔๕.๔๑	๔.๕๑	๒.๓๒*
	ต่างจังหวัด	๑๐๒	๓๗.๕๗		

** $P < .01$

* $P < .05$

ตามผลในตารางที่ ๕

๑. คะแนนเฉลี่ยตนตามอัตภาพของทั้ง ๒ กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน
๒. คะแนนเฉลี่ยตนตามปณิธานของเด็กทั้ง ๒ กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 3.63$ $P < .01$) แสดงว่าเด็กที่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างในกรุงมีตนตามปณิธานสูงกว่าเด็กที่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัด
๓. คะแนนเฉลี่ยความแตกต่างระหว่างตน ของทั้ง ๒ กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 2.32$ $P < .05$) แสดงว่าเด็กที่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างในกรุงมีความแตกต่างระหว่างตนมากกว่าเด็กที่อยู่ในกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัด

ตารางที่ ๑๐ เปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตน และความแตกต่างระหว่างตนของเด็กชายในกลุ่มตัวอย่างในกรุงและต่างจังหวัด

มโนภาพ	ที่อยู่	N	\bar{X}	$\bar{X}_1 - \bar{X}_2$	Z
ตนตามอัธยาศัย	ในกรุง	๒๓	๑๔๔.๕๗	๕.๖๓	๐.๗๘๕
	ต่างจังหวัด	๕๗	๑๔๑.๘๓		
ตนตามปณิธาน	ในกรุง	๒๓	๑๐๗.๒๘	๗.๐๐๑	๑.๐๕*
	ต่างจังหวัด	๕๗	๑๑๒.๘๓		
ความแตกต่างระหว่างตน	ในกรุง	๒๓	๕๐.๖	๕.๗๘๐	๑.๐๓๖
	ต่างจังหวัด	๕๗	๔๔.๖		

* $P < .05$

ตามผลในตารางที่ ๑๐

๑. คะแนนเฉลี่ยตนตามอัธยาศัยของเด็กชายในกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๒ กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน
๒. คะแนนเฉลี่ยตนตามปณิธานของเด็กชายในกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๒ กลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 2.05$ $P < .05$) แสดงว่าเด็กชายในกลุ่มตัวอย่างในกรุงมีตนตามปณิธานสูงกว่าเด็กชายในกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัด
๓. คะแนนเฉลี่ยความแตกต่างระหว่างตนของกลุ่มตัวอย่างทั้ง ๒ กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๑๑ เปรียบเทียบมีภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนของ เด็กหญิง
ในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานคร

มีภาพ	ที่อยู่	N	\bar{X}	$\sigma_{x_1-x_2}$	Z
ตนตามอัตภาพ	ในกรุงเทพฯ	๕๘	๖๖๓.๖๘	๕.๓๓๖	๑.๒๘
	ต่างจังหวัด	๕๕	๑๓๐.๖๐		
ตนตามปกติ	ในกรุงเทพฯ	๕๘	๒๑๐.๘๕	๙.๒๖๕	๑.๘๓๕*
	ต่างจังหวัด	๕๕	๒๐๐.๘๓		
ความแตกต่างระหว่างตน	ในกรุงเทพฯ	๕๘	๔๘.๓๘	๕.๘๕๘	๒.๒๓๕*
	ต่างจังหวัด	๕๕	๓๕.๒๓		

* $P < .05$

ตามผลในตารางที่ ๑๑

๑. จะเห็นเฉลี่ยค่าภาพของ เด็กหญิงในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน
๒. จะเห็นเฉลี่ยค่าความป็นขานของ เด็กหญิงในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 1.579$ $P < .05$) แสดงว่า เด็กหญิงในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีตนตามปกติสูงกว่าเด็กหญิงในกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัด ผลการวิเคราะห์นัยสมการวิเคราะห์ในตารางที่ ๕
๓. จะเห็นเฉลี่ยความแตกต่างระหว่างตน ของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 2.239$ $P < .05$) แสดงว่า เด็กหญิงในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีความแตกต่างระหว่างตน มากกว่า เด็กหญิงในกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัดมี ผลการวิเคราะห์นัยสมการวิเคราะห์ในตารางที่ ๕

๒.๒ เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศว่าจะมีโน้ภาพเกี่ยวกับตน และความแตกต่างระหว่างตน แตกต่างกันหรือไม่

ตารางที่ ๑๕ เปรียบเทียบโน้ภาพเกี่ยวกับตน และความแตกต่างระหว่างตนของ เด็กชายและเด็กหญิง

มโนภาพ	เพศ	N	\bar{X}	$\sigma_{x_1-x_2}$	Z
ตนตามอัตภาพ	ชาย	๑๒๐	๑๕๕.๕๕	๓.๕๕	๓.๕๑**
	หญิง	๕๕	๑๖๘.๕๕		
ตนตามปณิธาน	ชาย	๑๒๐	๒๐๑.๘๘	๓.๘๘	๑.๐๕
	หญิง	๕๕	๒๐๕.๕๖		
ความแตกต่างระหว่างตน	ชาย	๑๒๐	๕๘.๑๘	๕.๕๓	๑.๓๕
	หญิง	๕๕	๕๖.๒๐		

** $P < .01$

ตามผลในตารางที่ ๑๕

๑. คะแนนเฉลี่ยตนตามอัตภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 3.91$ $P < .01$) แสดงว่าเด็กหญิงมีมโนภาพเกี่ยวกับตนสูงกว่าเด็กชาย ผลการวิเคราะห์หลังจัดแบ่งกับสมมติฐานข้อ ๔.๑

๒. คะแนนเฉลี่ยตนตามปณิธานของเด็กชายและเด็กหญิงไม่แตกต่างกัน

๓. คะแนนเฉลี่ยความแตกต่างระหว่างตนของเด็กชายและเด็กหญิง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๑๓ เปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตน และความแตกต่างระหว่างตนของเด็กชายและเด็กหญิงในกรุง

มโนภาพ	เพศ	N	\bar{X}	$\sqrt{s_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}}$	Z
ตนตามอัตภาพ	ชาย	๖๓	๑๑๕.๘๘๒	๕.๖๑๒	๑.๓๓๓๓
	หญิง	๕๕	๑๒๓.๖๘๕		
ตนตามปณิธาน	ชาย	๖๓	๒๑๓.๒๘	๕.๘๐๖	๐.๖๕๑
	หญิง	๕๕	๒๑๐.๘๓		
ความแตกต่างระหว่างตน	ชาย	๖๓	๕๐.๖๐	๕.๘๖๘	๐.๓๕๕
	หญิง	๕๕	๕๕.๕๕		

ผลตามในตารางที่ ๑๓

๑. ตนตามอัตภาพของเด็กชาย และเด็กหญิงในกรุง ไม่แตกต่างกัน
๒. ตนตามปณิธานของเด็กชาย และเด็กหญิงในกรุง ไม่แตกต่างกัน
๓. ความแตกต่างระหว่างตนของเด็กชาย และเด็กหญิงในกรุง ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๑๔ เปรียบเทียบมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนของเด็กชายและเด็กหญิงในต่างจังหวัด

มโนภาพ	เพศ	N	\bar{X}	$\sigma_{x_1-x_2}$	Z
ตนตามอัตภาพ	ชาย	๕๗	๑๘๑.๘๒๖	๕.๓๘๑	๓.๕๓๘**
	หญิง	๕๕	๑๗๐.๖		
ตนตามปณิธาน	ชาย	๕๗	๑๘๒.๘๒๘	๖.๘๑๒	๑.๑๘๑
	หญิง	๕๕	๒๐๐.๘๗๘		
ความแตกต่างระหว่างตน	ชาย	๕๗	๕๕.๖๐	๕.๓๑	๑.๗๕๗*
	หญิง	๕๕	๓๘.๒๗		

** $P < .01$

* $P < .05$

ผลตามในตารางที่ ๑๔

๑. ตนตามอัตภาพของเด็กชาย และเด็กหญิงต่างจังหวัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 3.538$ $P < .01$) แสดงว่าเด็กหญิงมีตนตามอัตภาพสูงกว่าเด็กชาย
๒. ตนตามปณิธานของเด็กชายและเด็กหญิง ไม่แตกต่างกัน
๓. ความแตกต่างระหว่างตนของเด็กชาย และเด็กหญิง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 1.757$ $P < .05$) แสดงว่าเด็กชายมีความแตกต่างระหว่างตนสูงกว่าเด็กหญิง

๒.๓.๑ เปรียบเทียบ เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนสูง กับ เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนต่ำ ว่ามีโมโนภาพเกี่ยวกับตน และความแตกต่างระหว่างตนแตกต่างกันหรือไม่

ตารางที่ ๑๕ ค่า " Z " ของโมโนภาพเกี่ยวกับตนทั้ง ๒ ประเภท และความแตกต่างระหว่างตนของ เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ

โมโนภาพ	กลุ่ม	N	X	$\sigma_{x_1-x_2}$	Z
ตนตามอัธยาศัยภาพ	ผลสัมฤทธิ์สูง	๕๕	๑๖๗.๘๗	๔.๗	๓.๖**
	ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	๕๕	๑๕๐.๔๓		
ตนตามปณิธาน	ผลสัมฤทธิ์สูง	๕๕	๒๒๐.๗๑	๕.๑๘	๔.๘๘**
	ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	๕๕	๑๙๕.๕๐		
ความแตกต่างระหว่างตน	ผลสัมฤทธิ์สูง	๕๕	๕๒.๖	๗.๐๕	๑.๓๙
	ผลสัมฤทธิ์ต่ำ	๕๕	๕๖.๘		

** $P < .01$

ตามผลในตารางที่ ๑๕

๑. คะแนนเฉลี่ยตนตามอัธยาศัยภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 3.6$ $P < .01$) แสดงว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีตนตามอัธยาศัยภาพสูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมบูรณ์สมมติฐาน ข้อ ๓.๑

๒. คะแนนเฉลี่ยตนตามปณิธานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 4.88$ $P < .01$) แสดงว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีตนตามปณิธานสูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมบูรณ์สมมติฐานข้อ ๓.๒

๓. คะแนนเฉลี่ยความแตกต่างระหว่างตน ไม่แตกต่างกัน

๒.๓.๒ ความสัมพันธ์ระหว่างมีโนภาพเกี่ยวกับทั้ง ๒ ประเภท คือ คนตามอัธภาพ
คนตามปณิธาน และความแตกต่างระหว่างคนตามอัธภาพกับคนตามปณิธานกับ
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ตารางที่ ๑๖ ความสัมพันธ์ระหว่างมีโนภาพเกี่ยวกับคน และความแตกต่างระหว่างคน
 กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

	r
คนตามอัธภาพกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	.๒๓**
คนตามปณิธานกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	.๓๕**
ความแตกต่างระหว่างตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	.๐๗

** $P < .01$

ตามผลในตารางที่ ๑๖

๑. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสัมพันธ์ในทางตรงกับคนตามอัธภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = .23$ $P < .01$) แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คนตามอัธภาพก็จะสูง และถ้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คนตามอัธภาพก็จะต่ำตามไปด้วย ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในตารางที่ ๑๕

๒. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสัมพันธ์ทางตรงกับคนตามปณิธานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = .35$ $P < .01$) แสดงว่าถ้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง คนตามปณิธานก็จะสูงด้วย และถ้าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ คนตามปณิธานก็จะต่ำด้วยเช่นกัน ผลการวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ในตารางที่ ๑๕

๓. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่สัมพันธ์กับความแตกต่างระหว่างตน

๒.๘ เปรียบเทียบ เด็กที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงและต่ำว่ามีโมโนภาพเกี่ยวกับตน และความแตกต่างระหว่างตนต่างกันหรือไม่

ตารางที่ ๑๗ เปรียบเทียบโมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนของ เด็กที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงและต่ำ

โมโนภาพ	กลุ่ม	n	\bar{X}	$S_{x_1-x_2}$	Z
ตนตามอัตภาพ	ลักษณะผู้นำสูง	๕๕	๑๙๔.๕๘	๕.๐๘	๕.๐๓**
	ลักษณะผู้นำต่ำ	๕๕	๑๕๘.๕๕		
ตนตามปณิธาน	ลักษณะผู้นำสูง	๕๕	๒๑๑.๗๒	๕.๒๓	๐.๘๕
	ลักษณะผู้นำต่ำ	๕๕	๒๐๗.๓๒		
ความแตกต่างระหว่างตน	ลักษณะผู้นำสูง	๕๕	๓๓.๘๒	๕.๓๕	๕.๒**
	ลักษณะผู้นำต่ำ	๕๕	๕๗.๓๗		

** P < .01

ตามผลในตารางที่ ๑๗

๑. คะแนนเฉลี่ยตนตามอัตภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 5.03$ $P < .01$) แสดงว่าเด็กที่มีลักษณะผู้นำสูงมีตนตามอัตภาพสูงกว่าเด็กที่มีลักษณะผู้นำต่ำ ผลการวิเคราะห์สัมพัทธ์สนับสนุนสมมติฐานข้อ ๕.๑

๒. คะแนนเฉลี่ยตนตามปณิธานของเด็กที่มีลักษณะผู้นำสูงและต่ำ ไม่ต่างกัน

๓. คะแนนเฉลี่ยความแตกต่างระหว่างตน แยกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

($Z = 4.2$ $P < .01$) แสดงว่าเด็กที่มีลักษณะผู้นำสูงมีความแตกต่างระหว่างตนน้อยกว่าเด็กที่มีลักษณะผู้นำต่ำ ผลการวิเคราะห์สัมพัทธ์สนับสนุนสมมติฐาน ข้อ ๕.๓

ตารางที่ ๑๘ เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของเด็กชายและเด็กหญิง

ลักษณะความเป็นผู้นำ	N	\bar{X}	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z
เด็กชาย	๑10	๖๑.๖๘๓	๑.๑๘๓	๑.๑๘๕
เด็กหญิง	๘๘	๕๘.๘๖๘		

ตามผลในตารางที่ ๑๘

เด็กชายและเด็กหญิงมีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ ๑๙ เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของเด็กในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด

ลักษณะความเป็นผู้นำ	N	\bar{X}	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z
ในกรุงเทพมหานคร	๑๑๙	๖๑.๖๖๖	๑.๑๖๐	๒.๑๑๙*
ต่างจังหวัด	๑๐๒	๕๘.๓๑๓		

* $P < .05$

ตามผลในตารางที่ ๑๙

ลักษณะความเป็นผู้นำของเด็กในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 2.119$ $P < .05$) แสดงว่าเด็กในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพมหานครมีลักษณะความเป็นผู้นำมากกว่าเด็กในกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัด

ตารางที่ ๓๐ เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของเด็กชายในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

ลักษณะความเป็นผู้นำ	N	\bar{X}	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z
เด็กชายในกรุงเทพฯ	๖๓	๖๑.๖๕	๑.๒๕๕	๓.๓๘๕**
เด็กชายในต่างจังหวัด	๕๗	๕๘.๕๖๑		

** P < .01

ตามผลในตาราง ๒๐

ลักษณะความเป็นผู้นำของเด็กชายในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 2.385$ P < .01) แสดงว่าเด็กชายในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่าเด็กชายในกลุ่มตัวอย่างเขตต่างจังหวัด

ตารางที่ ๒๑ เปรียบเทียบลักษณะความเป็นผู้นำของเด็กหญิงในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

ลักษณะความเป็นผู้นำ	N	\bar{X}	$\sigma_{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}$	Z
เด็กหญิงในกรุงเทพฯ	๕๔	๖๐.๕๑๘	๑.๘๐๘	๐.๓๕๗
เด็กหญิงในต่างจังหวัด	๕๕	๕๘.๐๐		

ตามผลในตารางที่ ๒๑

ลักษณะความเป็นผู้นำของเด็กหญิงในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองไม่แตกต่างกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำกับความเข้าใจในการอ่าน
 ลักษณะความเป็นผู้นำสัมพันธ์ในทางตรงกับความเข้าใจในการอ่านอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ($r = .128 \quad P < .05$) แสดงว่าถ้าเด็กที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงจะมีความเข้าใจในการอ่าน
 สูง และถ้าเด็กมีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำก็จะมี ความเข้าใจในการอ่านต่ำด้วย

ตารางที่ ๒๒ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพเกี่ยวกับตนเองและความแตกต่างระหว่างตนกับ
 ความเป็นผู้นำ

	r
ตนตามอัตภาพกับลักษณะความเป็นผู้นำ	.๕๗๓ **
ตนตามปณิธานกับลักษณะความเป็นผู้นำ	.๑๗ *
ความแตกต่างระหว่างตนกับลักษณะความเป็นผู้นำ	-.๒๓ **

** $P < .01$

* $P < .05$

ตามผลในตารางที่ ๒๒

๑. ลักษณะความเป็นผู้นำสัมพันธ์ในทางตรงกัตนตามอัตภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ($r = .573 \quad P < .01$) แสดงว่าถ้าลักษณะความเป็นผู้นำสูง ตนตามอัตภาพก็จะสูงตาม ถ้าต่ำ
 ก็จะต่ำตามด้วย ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์สมมติฐาน ข้อ ๕.๑
๒. ลักษณะความเป็นผู้นำสัมพันธ์กับตนตามปณิธานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .17$
 $P < .05$) แสดงว่าถ้าลักษณะความเป็นผู้นำสูงตนตามปณิธานจะสูงตาม และถ้าต่ำก็จะต่ำตาม
 ไปด้วย ผลการวิเคราะห์แย้งกับสมมติฐาน ข้อ ๕.๒
๓. ลักษณะความเป็นผู้นำสัมพันธ์กับความแตกต่างระหว่างตนในทางกลับกันอย่างมีนัยสำคัญ
 ทางสถิติ ($r = -.23 \quad P < .01$) แสดงว่าถ้าลักษณะความเป็นผู้นำสูงจะมีความแตกต่างระหว่าง
 ตนน้อย แต่ถาลักษณะความเป็นผู้นำต่ำจะมีความแตกต่างระหว่างตนมาก

๒.๕ เปรียบเทียบ เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัวว่ามีโมโนภาพเกี่ยวกับตน และ ความแตกต่างระหว่างตนแตกต่างกันหรือไม่

ตารางที่ ๒๓ ค่า "Z" ของโมโนภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตนของเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวและเก็บตัว

โมโนภาพ	กลุ่ม	N	X	$\sigma_{x_1-x_2}$	Z
ตนตามอัตภาพ	แสดงตัว	๕๕	๑๖๕.๖๘๑	๕.๑๕	๕.๓๕**
	เก็บตัว	๕๕	๑๕๗.๓๓		
ตนตามปณิธาน	แสดงตัว	๕๕	๒๐๘.๕๘	๗.๖	๐.๒๓
	เก็บตัว	๕๕	๒๐๒.๘๕		
ความแตกต่างระหว่างตน	แสดงตัว	๕๕	๓๓.๒๗	๕.๘๖	๓.๕๓**
	เก็บตัว	๕๕	๒๖.๑๓		

** $P < .01$

ตามผลในตารางที่ ๒๓

๑. คะแนนเฉลี่ยตนตามอัตภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 4.35 P < .01$) แสดงว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีตนตามอัตภาพสูงกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ผลการวิเคราะห์ สัมพันธ์สมมติฐาน ข้อ ๒.๑
๒. คะแนนเฉลี่ยตนตามปณิธานของเด็กแสดงตัวและของเด็กเก็บตัว ไม่แตกต่างกัน
๓. คะแนนเฉลี่ยความแตกต่างระหว่างตน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($Z = 3.93 P < .01$) แสดงว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีความแตกต่างระหว่างตนน้อยกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบเก็บตัว ผลการวิเคราะห์สัมพันธ์สมมติฐาน ข้อ ๒.๓

ตารางที่ ๒๔ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างมีภาพเกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่าง
ตนกับลักษณะบุคลิกภาพแสดงตัวและ เก็บตัว

	r
บุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัวกับตนตามอัตภาพ	.๓๖**
บุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัวกับตนตามปณิธาน	.๑๔*
บุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัวกับความแตกต่างระหว่างตน	-.๑๒*

** $P < .01$

* $P < .05$

ตามผลในตารางที่ ๒๔

๑. บุคลิกภาพแบบแสดงตัว-เก็บตัวสัมพันธ์ในทางตรงกับตนตามอัตภาพอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .36$ $P < .01$) แสดงว่าถ้ามีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวสูงจะมีตนตามอัตภาพสูง และถ้ามีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวสูงจะมีตนตามอัตภาพต่ำ ผลการวิเคราะห์หีสัมพันธการวิเคราะห์ในตารางที่ ๒๓

๒. บุคลิกภาพแบบแสดงตัว - เก็บตัวสัมพันธ์ในทางตรงกับตนตามปณิธานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = .14$ $P < .05$) แสดงว่าถ้ามีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวสูงจะมีตนตามปณิธานสูง และถ้ามีบุคลิกภาพแบบเก็บตัวสูงจะมีตนตามปณิธานต่ำ

๓. บุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัวสัมพันธ์ในทางกลับกันกับความแตกต่างระหว่างตนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($r = -.12$ $P < .05$) แสดงว่าถ้ามีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวสูงจะมีความแตกต่างระหว่างตนน้อย และถ้าบุคลิกภาพแบบเก็บตัวสูงจะมีความแตกต่างระหว่างตนมาก ผลการวิเคราะห์หีสัมพันธการวิเคราะห์ในตารางที่ ๒๓

อภิปรายผล

ด้วยเหตุที่การศึกษาครั้งนี้ทำกับกลุ่มตัวอย่างที่ผู้เขียนไม่ได้เลือกมาโดยวิธีสุ่ม ดังนั้นผลการค้นคว้าจึงอยู่ในวงจำกัด ซึ่งไม่อาจให้ข้อยุติได้ว่า เด็กชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ จะเป็นไปตามนี้เสมอไป ส่วนผลที่ได้มานั้นอาจจะอภิปรายได้ดังนี้

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างทัศนภาพทัศนภาพกับความเข้าใจในการอ่าน

เด็กที่มีทัศนภาพสูงมีความเข้าใจในการอ่านดีกว่าเด็กที่มีทัศนภาพต่ำ ($Z = 3.77, r = .22, P < .01$ ตารางที่ ๓, ๔) ผลนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของเฟนิมารี (Fenimore, 1968 : 447 - 451) และเป็นไปตามสมมติฐาน การที่เด็กมีทัศนภาพต่ำมีความเข้าใจในการอ่านน้อยนั้นอาจจะเป็นอย่างที่ว่า เจอร์ซิค และ เลคกี (Fenimore, 1968 : 448) กล่าวไว้ว่าเป็นเพราะทัศนภาพของเด็กไม่ยอมรับเอาความรู้เข้าไป คำกล่าวนี้สอดคล้องกับข้อเสนอของโรเจอร์สที่ว่า "คนจะไม่ยอมรับเอาคำนิยามที่ไม่เข้ารูปเข้ารอยกับทัศนภาพมาเก็บไว้" คือเด็กที่มีทัศนภาพต่ำจะมีความรู้สึกที่ตนเองมีไม่คอยเรียนไม่เก่ง อ่านและสะกดผิดพลาดบ่อย ความรู้สึกนี้จะฝังอยู่ในใจของเด็กจนเด็กคิดว่าตัวเองเป็นอย่างนั้นจริง จึงไม่ยอมเรียนเพราะถ้ายอมเรียนจะต้องมีคำนิยามใหม่ และเปลี่ยนความคิดเกี่ยวกับตนเองใหม่ว่า ตนเองเป็นคนเรียนเก่ง อากการไม่ยอมเรียนนี้จึงเท่ากับต่อต้านการเรียนรู้โดยไม่รู้ตัว

อีกอย่างหนึ่ง เด็กพวกที่มีทัศนภาพต่ำส่วนมากจะมีความวิตกกังวล มีปัญหาทางอารมณ์ และการปรับตัว ชอบทำตัวถอยห่างจากสังคม เก็บตัว และขาดความเชื่อมั่นในตัวเองทำให้ไม่กล้าแสดงความคิดเห็นด้วยคำพูด (Nussen and Others, 1969 : 489 - 490) ผู้เขียนได้พบผลที่สนับสนุนข้อคิดเห็นของ มุซเซน และคณะว่าความสัมพันธ์ระหว่างทัศนภาพกับบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว ($r = .36, P < .01$ ตารางที่ ๓๔) และทัศนภาพกับลักษณะผู้นำ ($r = .573, P < .01$ ตารางที่ ๒๒) ซึ่งมีความหมายว่าผู้ที่มีทัศนภาพสูงจะเป็นคนแสดงตัว คือชอบพบปะผู้อื่น ส่วนผู้ที่มีทัศนภาพต่ำจะเก็บตัว พวกหลังนี้จึงไม่มีโอกาสฝึกทักษะ

เบื้องต้นทางการอ่าน ก็คือ การโค้งงอ และการเห็นบ่อยครั้ง ไม่ได้แตกเปลี่ยนการสนทนากับบุคคลอื่น
วงคำพูดและการใช้ภาษาวิงแอม เป็นผลให้เข้าใจคำได้น้อยตามไปด้วย

๒. ความสัมพันธ์ระหว่างตนตามปณิธานกับความเข้าใจในการอ่าน

เด็กที่ติดตามปณิธานสูงมีความเข้าใจในการอ่านดีกว่าเด็กที่ติดตามปณิธานต่ำ ($Z = 4.69$
 $r = .25$ $P < .01$ ตารางที่ ๓, ๔) ซึ่งเป็นผลที่แย้งกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ การที่ได้ผลมา
เช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากว่าเด็กที่ติดตามปณิธานสูงนั้น ตั้งระดับความปรารถนาไว้สูง มีความ
กระตือรือร้น ต้องการที่จะเสาะแสวงหาสิ่งที่ตนเองยังไม่มี ชอบเข้าหาสถานการณ์ใหม่ เช่นเดียวกับ
กับพวกที่มีบุคลิกภาพแสดงตัว ($r = .14$ $P < .05$ ตารางที่ ๒๔) และพวกที่มีลักษณะผู้นำ
($r = .17$ $P < .05$ ตารางที่ ๒๖) การเข้าหาสถานการณ์ย่อย ๆ ทำให้มีประสบการณ์
เกี่ยวกับภาษา เลกวงการลอยหนี ดังที่ใฝ่ฝันในการศึกษาคั้งนี้ว่าพวกที่มีลักษณะผู้นำสูง มีความ
เข้าใจในการอ่านสูงตามไปด้วย ($r = .128$ $P < .05$) ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะว่าพวกมี
ลักษณะผู้นำนั้นชอบ เข้าหาสถานการณ์เช่นเดียวกับพวกที่ติดตามปณิธานสูง ดังนั้นจะเห็นได้ว่า
แท้จริงแล้วพวกที่ติดตามปณิธานสูง แต่ติดตามอัศภาพสูงหาได้เป็นพวกที่มีความวิตกกังวลสูงด้วย
นี่ การอภิปรายผลในข้อ ๓ ต่อไปนี้จะอธิบายว่าได้ตั้งสมมติฐานผิดไปอย่างไร และที่ถูกเป็น
อย่างไร

๓. ความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างระหว่างตนกับความเข้าใจในการอ่าน

ด้วยเหตุที่ผลการทัก ทว่าครั้งนี้ไม่แสดงว่ามีความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างระหว่างตน
กับความเข้าใจในการอ่าน ($r = .07$ ตารางที่ ๓, $Z = 0.931$ ตารางที่ ๔) ดังนั้นจึง
ได้จำแนกกลุ่มเด็กออกไปอีกและพบว่าเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อยแต่ติดตามอัศภาพ และ
ติดตามปณิธานสูง มีความเข้าใจในการอ่านดีกว่าเด็กที่ติดตามอัศภาพและติดตามปณิธานต่ำ
($U = 1$ $P < .01$ ตารางที่ ๕) จึงทำให้ได้หลักฐานมาแสดงว่าการที่พบว่าเด็กมีความ
แตกต่างระหว่างตนมากและน้อยมีความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน ($Z = 0.93$ ตารางที่ ๔)
นี่เป็นผลที่ได้มาเพราะว่าในกลุ่มเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อยนั้นประกอบด้วยเด็ก ๒ กลุ่ม

คือเด็กที่มีตนตามอัศภาพสูงและตนตามปนิธานสูงกลุ่มหนึ่ง และเด็กที่มีตนตามอัศภาพต่ำและตนตามปนิธานต่ำอีกกลุ่มหนึ่งรวมอยู่ด้วยกัน พวกแรกนั้นพบแล้วว่าความเข้าใจในการอ่านสูง และพวกหลังมีความเข้าใจในการอ่านต่ำ เมื่อมารวมอยู่ในกลุ่มเดียวกันคือกลุ่มที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย จึงทำให้คะแนนความเข้าใจในการอ่านหักลบล้างกันแล้วไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มที่มีความแตกต่างระหว่างตนมาก

นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้พบว่าเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย แต่มีตนตามอัศภาพและตนตามปนิธานสูงตามกันมีความเข้าใจในการอ่านสูงกว่าเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนมาก ($U = 11$ $P < .01$ ตารางที่ ๗) และในขณะที่เดียวกันก็พบว่าเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อยมีตนตามอัศภาพและตนตามปนิธานต่ำทั้งคู่ เมื่อเปรียบกับเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนมากจะมีความเข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ ๘) แสดงให้เห็นว่าเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย แต่มีตนตามอัศภาพและตนตามปนิธานต่ำนั้น มีความเข้าใจในการอ่านต่ำ เหตุที่เป็นดังนี้อาจจะเนื่องมาจากนิภาพเกี่ยวกับตนเองต่อการเรียนรู้ ดังที่ เจอร์ชิลด์และ เลคก็ได้กล่าวไว้ และผู้เขียนได้อภิปรายไว้แล้วในข้อ ๑ ส่วนเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนมากนั้นมีความวิตกกังวลใจอันเกิดจากความล้มเหลวที่จะให้ไ้มาซึ่งความมุ่งหวังที่ตั้งไว้สูงเกินความสามารถของตนเอง ความวิตกกังวลใจนี้อาจจะเป็นองค์ประกอบหนึ่งที่ทำให้เด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนมากมีความเข้าใจในการอ่านต่ำดังที่ ลิเบอร์ตีได้สรุปจากการค้นคว้าของเขาว่า เด็กที่ขาดความสามารถในการอ่านมีความวิตกกังวลใจและมีความแตกต่างระหว่างตนมาก (Kosolsreth, 18)

ฉะนั้นผลการศึกษารังนี้จึงสอดคล้องกับผลการทดลองของ เฟนนิมาร์ (Fenimare, 1968 : 447 - 451) ทว่า ถ้าหากตนตามปนิธานลดลงกว่าเกินจนใกล้เคียงกับตนตามอัศภาพแล้วความสามารถในการอ่านจะดีขึ้น การค้นพบของ เฟนนิมาร์ แสดงว่ามีความวิตกกังวลเข้ามาเกี่ยวกับผลการอ่าน ก็คือเด็กที่มีตนตามปนิธานสูงกว่าตนตามอัศภาพมาก ๆ จะมีความวิตกกังวลสูง ซึ่งเป็นเหตุให้ลดความสามารถในการอ่าน เมื่อแก้ไขโดยช่วยให้เด็กรู้ตัวว่าได้ตั้งตนตามปนิธานไว้สูงเกินไป จนเด็กลดตนตามปนิธานลงมา และความวิตกกังวลลดลงจึงอ่านได้ดีขึ้น

นอกจากนี้ผู้เขียนยังได้พบปัญหาทางบุคลิกภาพของเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนเองและ
 น้อย ซึ่งอธิบายผลของผู้เขียนและ เบนนิมาร์ เพิ่ม เติมขึ้นอีกด้วยดังนี้

ผู้เขียนพบว่า ผู้มีลักษณะผู้นำสูงมีความแตกต่างระหว่างตนเองน้อยกว่า เมื่อเปรียบเทียบกับ
 ผู้มีลักษณะผู้นำต่ำ ($Z = 4.2$ $P < .01$ ตารางที่ ๑๗) และยังมีผลที่สอดคล้องกันคือความแ
 กต่างระหว่างคนสัมพันธ์กับลักษณะความเป็นผู้นำในทางกลับกัน คือถ้าความแตกต่างระหว่างตนเอง
 ลักษณะผู้นำจะต่ำและถ้าความแตกต่างระหว่างตนเองลักษณะผู้นำจะสูง ($r = -.23$ $P < .01$
 ตารางที่ ๒๒) และยิ่งกว่านั้นยังพบว่าประเภทของบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัวสัมพันธ์กับความ
 แยกต่างระหว่างตนเองในตนเอง เดียวกันกับลักษณะผู้นำอีกด้วย คือ พวกที่แสดงตัวมีความแตกต่างระหว่าง
 ตนเองกว่าพวกเก็บตัว ($Z = 3.93$ $P < .01$ ตารางที่ ๒๓) ส่วนความสัมพันธ์ก็เป็นไปใน
 ทางกลับกันเช่นเดียวกัน คือ ถ้าแสดงตัวมากจะมีความแตกต่างระหว่างตนเองน้อย และเก็บตัวมาก
 จะมีความแตกต่างระหว่างตนเองมาก ($r = -.12$ $P < .05$ ตารางที่ ๒๔)

ในเมื่อลักษณะความเป็นผู้นำและบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัวสัมพันธ์กับการอ่าน และใน
 ขณะเดียวกันก็สัมพันธ์กับมโนภาพเกี่ยวกับตนเองและความแตกต่างระหว่างตนเอง ชำมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง
 และความแตกต่างระหว่างตนเองก็ยังมีสัมพันธ์กับการอ่านเช่นเดียวกัน ผลข้างบนนี้จึงยืนยันคำกล่าวที่ว่า
 ผู้ที่มีความเข้าใจในการอ่านต่ำ น่าจะเป็นผู้ที่ชอบปลีกตัวออกจากสังคม ชาดการพบปะสนทนา
 เพื่อขยายความสามารถทางภาษา ฯลฯ ว่าเป็นความจริง

๔. เปรียบเทียบตนเองตามอัตรภาพของเด็กในกลุ่มตัวอย่างในกรุงและต่างจังหวัด

เด็กจากกลุ่มตัวอย่างในกรุงมีตนเองตามอัตรภาพพอกันกับ เด็กในกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัด ทั้งนี้
 อาจจะเป็นเพราะว่ามีตัวแปรอย่างอื่นที่มีอิทธิพลต่อตนเองตามอัตรภาพของเด็กในกลุ่มตัวอย่าง เช่น
 ฐานะทางเศรษฐกิจสังคม ความภาคภูมิใจในสถาบันต่าง ๆ ที่ตนเอง เป็นสมาชิกอยู่ เช่น โรงเรียน
 อบรมครู ศาสนา ฯลฯ สิ่งเหล่านี้ล้วนแล้วแต่มีอิทธิพลต่อตนเองตามอัตรภาพของเด็กทั้งสิ้น และสิ่ง
 เหล่านี้อาจจะมีอยู่ในกลุ่มตัวอย่างทั้งสองพอกัน ดังนั้นตนเองตามอัตรภาพของเด็กในกรุงจึงไม่ต่างกับ
 เด็กในต่างจังหวัด

อนึ่ง เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัดในการศึกษาคั้งนี้เป็นจังหวัดใหญ่ที่อยู่ใกล้ เคียงกับ กรุงเทพฯ ๓ ที่กำลังมีการเปลี่ยนแปลงทางลักษณะสังคมจากแบบชนบทมาเป็นแบบ เมืองใกล้ เคียงกับ สังคมแบบ เมืองในกรุงเทพฯ ๓ วัฒนธรรมการดำรงชีวิตอาจจะใกล้เคียงกัน จึงน่าจะทำให้ทัศนคติ ภาพของ เด็กในกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัดไม่ต่ำกว่า เด็กในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มากจนมีนัยสำคัญทาง สถิติ แต่อย่างไรก็ตาม เด็กในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ ก็มีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติภาพสูงกว่าเด็กในกลุ่ม ตัวอย่างต่างจังหวัด

๕. เปรียบเทียบทัศนคติพื้นฐานของเด็กในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด

ทัศนคติพื้นฐานของเด็กในกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ สูงกว่าเด็กในกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัด ($Z = 3.63 \quad p < .01$ ตารางที่ ๕) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เหตุที่เป็นเช่นนั้นน่าจะเป็นเพราะปัจจุบันเด็กที่อยู่ในกรุงเทพฯ จำเป็นต้องมีค่านิยมในการแข่งขันเพื่อดำรงชีวิตสูงกว่าเด็กต่าง จังหวัด สภาพสังคมในกรุงเทพฯ เริ่มจะเป็นสังคมอุตสาหกรรมหรือสังคมสมัยใหม่ที่มีสัมพันธภาพในสังคม ทุกคนต้องดิ้นรนช่วยเหลือตัวเอง เพื่อให้ได้มาซึ่งฐานะที่สังคมยกย่องนับถือ ต่างกับเด็กต่าง จังหวัดที่อยู่ในสังคมแบบไม่ตรีสัมพันธ์ ไม่ต้องการสังคมยกย่องนับถือ ไม่ได้หวังจะเป็นอะไรสูงส่ง เพราะว่าการแข่งขันกันในเชิงการดำรงชีวิตในสังคมในต่างจังหวัดมีน้อยกว่า

๖. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคนของ เด็กในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดในกลุ่มตัวอย่าง

เด็กจากกลุ่มตัวอย่างในกรุงเทพฯ มีความแตกต่างระหว่างคนมากกว่าเด็กจากกลุ่มตัวอย่าง ต่างจังหวัด ($Z = 2.32 \quad p < .05$ ตารางที่ ๕) เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ การที่เป็น ดังนี้อาจจะเป็นเพราะเด็กในกรุงเทพฯ ส่วนมากมักตั้งระดับความมุ่งหวังไว้สูงกว่าเด็กต่างจังหวัด ด้วย เหตุผลเดียวกันกับที่กล่าวไว้ในข้อ ๕ ว่า สภาพสังคมในกรุงเทพฯ กับต่างจังหวัดต่างกัน สังคมในกรุงเทพฯ เป็นสังคมแบบสมัยใหม่ที่มีสัมพันธภาพและต่างจังหวัดเป็นสังคมแบบ ไม่ตรีสัมพันธ์ ดังนั้นแรงจูงใจหรือเป้าหมาย ในการดำรงชีวิตจึงผิดกัน เป็นผลให้ทัศนคติพื้นฐานของเด็กในกรุงเทพฯ สูงกว่า และทำให้ความแตกต่าง ระหว่างคนตามอัตรากับคนตามปณิธานมีช่วงห่างมากกว่ากันด้วย ผลอันน่าสนใจที่ผู้เขียนพบคือเด็ก ในกรุงเทพฯ มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่าเด็กต่างจังหวัด ($Z = 2.119 \quad p < .05$ ตารางที่ ๖๕)

เป็นข้อสมมุติฐานที่ชี้ให้เห็นว่าเด็กในกรุงมีความจำเป็นต่อแข่งขันกันมากกว่าในต่างจังหวัดดังกล่าวมาแล้ว

๗. เปรียบเทียบตนตามอัธภาพของเด็กชายและเด็กหญิง

เด็กหญิงมีตนตามอัธภาพสูงกว่าเด็กชายสอดคล้องกับก เรศึกษากของ บารัม (Turkey, 1970 : 15) อย่างไรก็ตามยังมีผลงานวิจัยของผู้อื่นอีกมากที่ไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศในเรื่องตนตามอัธภาพนี้ เมื่อพิจารณาต่อไปพบว่า

๑. เด็กชายในกลุ่มตัวอย่างในกรุงกับเด็กชายในกลุ่มตัวอย่างในต่างจังหวัดมีตนตามอัธภาพไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ ๑๐) ส่วนเด็กหญิงทั้ง ๒ กลุ่มก็ไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ ๑๑) ครั้นเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างเพศ พบว่าเด็กหญิงมีตนตามอัธภาพสูงกว่าเด็กชาย จึงแสดงว่าเด็กหญิงทั้ง ๒ กลุ่ม มีแนวโน้มที่จะมีตนตามอัธภาพสูงกว่าเด็กชาย ๒ กลุ่ม สอดคล้องกับ แสตรง (Strang 1957 : 78) ที่สรุปว่าการเปลี่ยนระดับพัฒนาการนั้นมีผลต่อมีภาพเกี่ยวกับตนเนื่องจากว่าระยะนี้เด็กหญิงกำลังเข้าสู่วัยรุ่น ส่วนเด็กชายยังคงอยู่ในวัยเด็ก

๒. เมื่อเปรียบเทียบเด็กชายเด็กหญิงในถิ่นที่อยู่เกี่ยวกับปรากฏว่า เด็กชายและเด็กหญิงในกรุงมีตนตามอัธภาพไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ ๑๓) ในต่างจังหวัดได้ผลตรงกันข้ามคือตนตามอัธภาพของเด็กชายและเด็กหญิงต่างกันจริง ($Z = 3.538$ $i < .01$ ตารางที่ ๑๔)

แสดงว่าเด็กหญิงในต่างจังหวัดเป็นกลุ่มที่มีตนตามอัธภาพสูงเด่นอย่างน่าสังเกต แม้เด็กหญิงในกรุงจะมีแนวโน้มไปในทิศทางเดียวกันก็หาได้ก่อให้เกิดความแตกต่างทางสถิติขนาดเด็กหญิงในต่างจังหวัดไม่ ฉะนั้นพัฒนาการของเด็กมีส่วนเกี่ยวข้องกับความแตกต่างของตนตามอัธภาพของเด็กหญิงและเด็กชาย

ส่วนความแตกต่างระหว่างตนของ เด็กหญิงในต่างจังหวัดก็น้อยกว่าเด็กชายในต่างจังหวัด ($Z = 1.757$ $P < .05$ ตารางที่ ๑๕) เพราะว่าได้ตั้งตนตามอัธภาพไว้สูงจนไม่ห่างจากตนตามปกติขนาดนั้นเอง ทำให้หาพิจารณาว่าเหตุใดจึงน้อยกว่า

ผู้เขียนจึงได้ศึกษาลักษณะความเป็นผู้นำของเด็กชายและเด็กหญิงในกรุงและต่างจังหวัดพบว่า

๑. เด็กในกรุงมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่าเด็กในต่างจังหวัด ($Z = 2.119$, $P < .05$ ตารางที่ ๑๘)

๒. เด็กชายและเด็กหญิงมีลักษณะความเป็นผู้นำไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อแยกถิ่นที่อยู่พบว่าเด็กชายในกรุงมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่าเด็กชายในต่างจังหวัด ($Z = 2.385$ $P < .01$ ตารางที่ ๒๐) ส่วนเด็กหญิงทั้งสองแห่งไม่ต่างกันเลย

จุดที่น่าสนใจคือ ถึงแม้ว่าเด็กชายในกรุงกับต่างจังหวัดจะติดตามอัตรภาพไม่แตกต่างกัน (ตารางที่ ๑๐) แต่ลักษณะความเป็นผู้นำของทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน คือเด็กชายในกรุงมีลักษณะความเป็นผู้นำสูงกว่าเด็กชายในต่างจังหวัด แสดงว่าเด็กชายในต่างจังหวัดไม่มีความตื่นตัว ความเปลี่ยนแปลงของสังคมเท่าเด็กชายในกรุง นอกจากเด็กชายในต่างจังหวัดจะมีลักษณะความเป็นผู้นำน้อยกว่าเด็กชายในกรุงแล้วยังมีแนวโน้มที่จะแสดงว่าติดตามอัตรภาพต่ำกว่าด้วย เมื่อประกอบกับความสูงเด่นของตนตามอัตรภาพของเด็กหญิงในต่างจังหวัด จึงทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างเพศขึ้นในเรื่องติดตามอัตรภาพ ส่วนเด็กหญิงในต่างจังหวัดเองหาได้มีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำกว่าเด็กหญิงในกรุงไม่ ทั้งที่เด็กหญิงในกรุงอยู่ในสภาพสังคมที่มีการแข่งขันกันมาก น่าจะเป็นเครื่องชี้ว่าเด็กหญิงในต่างจังหวัดมีความตื่นตัวต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมมากกว่าเด็กชายในต่างจังหวัด ความตื่นตัวนี้อาจจะมีส่วนทำให้ค่าติดตามอัตรภาพสูง

๔. เปรียบเทียบตนตามปณิธานของเด็กชายและเด็กหญิง

เด็กชายและเด็กหญิงมีตนตามปณิธานไม่แตกต่างกันไม่ว่าจะแยกตามท้องถิ่นหรือไม่แยกจะเป็นเพราะว่าแบบแผนทางสังคม การเลี้ยงดูในวัฒนธรรมไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งในชุมชนแบบเมืองเปลี่ยนไปจากเดิม มีการให้สิทธิเสรีภาพแก่เด็กโดยไม่เคียดเพศ ประกอบกับฐานะของสตรีได้รับการยกย่องซึ่งมากกว่าแต่เดิมมากจนเกือบจะเท่าเทียมชาย ดังนั้นระดับความมุ่งหวังของเด็กชายและเด็กหญิงจึงใกล้เคียงกันมาก ซึ่งน่าจะเป็นผลให้ตนตามปณิธานของเด็กชายและเด็กหญิงไม่แตกต่างกัน

๙. เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างคนของ เด็กชายและ เด็กหญิง

เด็กชายและเด็กหญิงมีความแตกต่างระหว่างคนพอกัน แต่ถาแยกตามท้องถิ่นจะแตกต่างกัน เฉพาะ เด็กชายและเด็กหญิงในต่างจังหวัด ดังที่ไก่อภิปรายไว้แล้ว ผลการค้นคว้าที่สอดคล้องกับการค้นคว้าของ บังอร เสกนนต์ และคนอื่นๆ ซึ่งไก่อกล่าวไว้ใหม่ที่ ๑ การที่เด็กชายและเด็กหญิงตั้งระดับความมุ่งหวังไม่ต่างกันถึงไก่อกล่าวในข้อ ๘ และเด็กชายเองยังตั้งตนตามปณิธานไว้ต่ำกว่าเด็กหญิงด้วยเล็กน้อย แต่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้นช่วงระหว่างคนตามอัตรากับคนตามปณิธานของ เด็กชายจึงใกล้เคียงกับ เด็กหญิง

๑๐. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนกับคนตามอัตรภาพ

ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสัมพันธ์กับคนตามอัตรภาพในทางตรง ($r = .23 \quad P < .01$ ตารางที่ ๑๖) และเมื่อเปรียบเทียบคนตามอัตรภาพของ ผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงและต่ำแล้ว ก็ปรากฏว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($F = 3.6 \quad P < .01$ ตารางที่ ๑๘) ผลการค้นคว้าสนับสนุนสมมติฐานและสอดคล้องกับการวิจัยของคนอื่นๆที่กล่าวไว้ใหม่ที่ ๑ การที่เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงมีตนตามอัตรภาพสูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ น่าจะเป็นเพราะว่าสังคมยอมรับว่าผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนเป็นเรื่องสำคัญ ถ้าเด็กสอบไล่คะแนนดี ผู้ใหญ่มักจะชมเชยยกย่องให้สิทธิพิเศษบางอย่าง ซึ่งมีผลต่อตนตามอัตรภาพของเด็ก เนื่องจากว่าเด็กจะเกิดความรู้สึกชอบอุน เชื่อมั่นในตัวเอง กล้าที่จะแสดงออก ภูมิใจ และมีความรู้สึกว่าเขาเองได้รับความสำเร็จ ฯลฯ เมื่อตัวเด็กมีความรู้สึกต่อตนเองในทางที่ดี หมายความว่าตนตามอัตรภาพของเด็กจะดีไปด้วย แตกต่างจากเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ ซึ่งนอกจากจะได้รับความเฉยเมยจากผู้ใหญ่แล้ว บางทียังจะได้รับ การปฏิเสธเสียอีก ทำให้เด็กเกิดความรู้สึกด้อย เหลว มีนัยค้อย และปัญหาทางอารมณ์กับการปรับตัวก็เกิดตามมา ดังนั้นเด็กจะมีความรู้สึกไม่ดีต่อตนเองนั้นหมายความว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำมีตนตามอัตรภาพต่ำ

๑๑. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนกับคนตามปณิธาน

ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสัมพันธ์กับคนตามปณิธานในทางตรง ($r = .35 \quad P < .01$

ตารางที่ ๑๖) และเมื่อเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยแล้วเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีค่าเฉลี่ยคะแนนตามปณิธานสูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ($Z = 4.88$ $P < .01$ ตารางที่ ๑๕) ผลการค้นคว้านี้แย้งกับสมมติฐานซึ่งผู้เขียนก็คิดว่าผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงน่าจะมีคะแนนตามปณิธานต่ำ เพราะมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับของอยู่ ซึ่งที่จริงแล้วผู้ที่มีคะแนนตามปณิธานสูง และในขณะเดียวกันตามอัตภาพที่สูง พวกนี้ไม่ค่อยจะมีความวิตกกังวล คงมีเฉพาะผู้ที่มีคะแนนตามปณิธานสูงแต่คะแนนตามอัตภาพต่ำเท่านั้น ตรงกันข้ามผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง น่าจะเป็นคนกระตือรือร้น มีความมุ่งมั่นในการดำเนินชีวิตสูง เพราะเด็กอาจจะรู้ว่าตนเองมีความสามารถในการเรียน ซึ่งทำให้เกิดความภาคภูมิใจ และทะเยอทะยานในสิ่งที่สูงขึ้นไปอีก ส่วนเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำนั้นไม่บ่อยอยู่แล้วว่าตัวเองเรียนไม่เก่ง จึงไม่ได้ตั้งระดับความมุ่งมั่นไว้อ่าง ดังนั้นคะแนนตามปณิธานของเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์สูงจึงสูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ต่ำ

๑๒. ความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับความแตกต่างระหว่างตน

ผลการวิเคราะห์ปรากฏว่าไม่มีความสัมพันธ์กัน (ตารางที่ ๑๖) และเมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตนของผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำแล้วก็ยังไม่พบความแตกต่าง (ตารางที่ ๑๕) ผลนี้จึงไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งเป็นเพราะว่าในกลุ่มผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำนั้นผู้ที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย แต่คะแนนตามอัตภาพและคะแนนตามปณิธานต่ำ รวมอยู่ด้วย เด็กประเภทที่มีคะแนนตามอัตภาพต่ำและคะแนนตามปณิธานต่ำนี้เป็นเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ($Z=3.6$, $Z = 4.88$ $P < .01$ ตารางที่ ๑๕) ในขณะเดียวกันเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย แต่มีคะแนนตามอัตภาพและคะแนนตามปณิธานสูงก็มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง (ตารางที่ ๑๕) ดังนั้นในกลุ่มเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อยจึงมีทั้งผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ เมื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างระหว่างตนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงพบว่าไม่สัมพันธ์กัน

๑๓. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำกับคะแนนตามอัตภาพ

เด็กที่มีลักษณะความเป็นผู้นำมากมีคะแนนตามอัตภาพสูงกว่าเด็กที่มีลักษณะความเป็นผู้นำน้อย ($Z = 5.03$, $P < .01$ ตารางที่ ๑๗) ผลอันนี้เป็นไปตามสมมติฐานและสอดคล้องกับการวิจัยในต่างประเทศ ทั้งนี้เพราะว่าโดยปกติแล้วผู้นำต้องมีลักษณะบุคลิกภาพดังต่อไปนี้คือ ความเชื่อมั่น

ในตัวเอง มีการปรับตัวทางอารมณ์ และสังคมดี และมีความสามารถสูงกว่าคนธรรมดาอยู่บ้าง เป็นต้น ซึ่งลักษณะเหล่านี้เองก็เป็นลักษณะของผู้ที่ทนทานต่อสภาพสูง

๑๔. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำกับตนตามปณิธาน

เด็กที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูง มีตนตามปณิธานไม่แตกต่างกับเด็กที่มีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำ (ตารางที่ ๑๗) แต่จากการหาความสัมพันธ์ปรากฏว่ามันแปรตามกันคือถ้ามีลักษณะความเป็นผู้นำสูงตนตามปณิธานจะสูงด้วย และถ้าต่ำก็ต่ำด้วยกัน ($r = .17$ $p < .01$ ตารางที่ ๒๒) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน เหตุที่เป็นดังนี้อธิบายได้ว่าเป็นเพราะผู้นำนั้นต้องมองการณ์ไกล ต้องมีความทะเยอทะยานถึงความหวังไว้เสมอ และความหวังนี้ต้องสูงเกินคนธรรมดาที่เป็นผู้ตามด้วย ฉะนั้นตนตามปณิธานของเด็กที่มีลักษณะผู้นำสูงจึงน่าจะสูงกว่าตนตามปณิธานของเด็กที่มีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำ

อีกอย่างหนึ่งจากการเปรียบเทียบปรากฏว่าเด็กในกรุงมีความเป็นผู้นำมากกว่าเด็กต่างจังหวัด และเด็กในกรุงก็มีตนตามปณิธานสูงกว่าเด็กต่างจังหวัดอีกด้วย เพราะฉะนั้นจึงสรุปว่าเด็กที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงมีแนวโน้มที่จะมีตนตามปณิธานสูงกว่าเด็กที่มีตนตามปณิธานต่ำ และความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำกับตนตามปณิธานเป็นความสัมพันธ์แบบแปรตามกัน

๑๕. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำกับความแตกต่างระหว่างตน

เด็กที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงมีความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพ กับตนตามปณิธานน้อยกว่าเด็กที่มีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำ ($S = 4.2$ $p < .01$ ตารางที่ ๑๗) และความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำกับความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธานก็เป็นไปในทางแปรกลับกัน ($r = -.23$ $p < .01$ ตารางที่ ๒๒) คือถ้าลักษณะผู้นำสูงความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธานจะน้อย และถ้าลักษณะความเป็นผู้นำต่ำจะมีความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธานมาก ผลการค้นคว้าครั้งนี้สนับสนุนสมมติฐานที่ตั้งไว้ การที่ได้ผลเช่นนี้เพราะว่า ผู้มีลักษณะผู้นำนั้นต้องมีการปรับตัวทางอารมณ์และทางสังคมดี รู้สึกว่าตัวเองมีค่าลักษณะเช่นนี้ตรงกับผู้มีความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพ กับตนตามปณิธานน้อย และตรงกันข้ามกับผู้มีความ

แตกต่างระหว่างคนตามอัธภาพกับคนตามปณิธานมาก เพราะบุคคลประเภทหลังนี้มีความวิตกกังวล อยู่เสมอ อันเนื่องมาจากไม่สามารถจะได้มาซึ่งสิ่งที่ตัวเองหวัง เพราะว่าโดยจริง ๆ แล้วคน เองไม่สามารถที่จะได้มาเลย จึงได้แก้ไขกฎวิภาษในการปรับตัวเอง เช่นการฝันเพื่อง การฝัน คางวัน ฯลฯ เหตุนี้เองที่ทำให้ปรับตัวไม่เข้ากับสังคมในชีวิตจริง เด็กประเภทนี้จึงขาดการ ปรับตัวที่ดีและ เป็นผู้นำไม่ได้

๑๖. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัวกับคนตามอัธภาพ

เด็กที่มีลักษณะบุคลิกภาพแสดงตัวมีตนตามอัธภาพสูงกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เก็บตัว ($Z = 4.35 \quad r < .01$ ตารางที่ ๒๓) และความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว กับคนตามอัธภาพก็เป็นไปในทางแปรตามกัน ($r = .36 \quad r < .01$ ตารางที่ ๒๔) ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน เหตุที่ได้ผลดังนี้เป็นเพราะว่าบุคลิกภาพแบบแสดงตัวนั้นเมื่อก่อน (Trait) ร่วมกับลักษณะความเป็นผู้นำมาก ดังที่ วันเพ็ญ อายุการ (๒๕๑๒) ได้พบว่านักเรียนที่มี บุคลิกภาพแบบแสดงตัวจะเลือกเอาการ เป็นผู้นำอยู่ในอันดับแรก ๆ ของพฤติกรรมที่อยากจะแสดง และ ไฮแมน (วันเพ็ญ อายุการ : ๒๕๑๒, ๒๖) พบว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมีการปรับตัวทาง สังคมดีกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบ เก็บตัว ซึ่งตัวแปรเหล่านี้คือความเป็นผู้นำ การปรับตัวทางสังคม ฯลฯ ต่างก็เป็นลักษณะหนึ่งของผู้ที่มีตนตามอัธภาพสูงทั้งสิ้น และตรงกันข้าม เด็กที่มีบุคลิกภาพ เก็บตัว นั้นเป็นผู้ขาดความสามารถในการปรับตัวทั้งทางอารมณ์ และสังคม อันเป็นลักษณะหนึ่งของผู้ มีตนตามอัธภาพต่ำ ดังนั้นผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวจึงมีตนตามอัธภาพสูงกว่าผู้ที่มีบุคลิกภาพ เก็บตัว

๑๗. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแบบแสดงตัว - กับตัวกับคนตามปณิธาน

เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีตนตามปณิธานไม่ต่างกับ เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เก็บตัว (ตารางที่ ๒๓) และ เมื่อหาความสัมพันธ์แล้วปรากฏว่า เด็กที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวสูงจะมีตนตาม ปณิธานสูง ($r = .14 \quad r < .05$ ตารางที่ ๒๔) แต่ยังไม่สรุปเป็นข้อยุติไม่ได้ว่าบุคลิกภาพ แสดงตัวและ เก็บตัวมีความแตกต่างกันหรือไม่ในเรื่องคนตามปณิธาน

อย่างไรก็ตามถ้าจะอภิปรายในแง่ทฤษฎีแล้วก็ยังขัดแย้งกัน เช่นว่า บุคลิกภาพแสดงตัวนั้น น่าจะมีคนตามปณิธานสูง เพราะ เป็นลักษณะหนึ่งของผู้นำ และในขณะที่เกี่ยวกับบุคลิกภาพแบบ เก็บตัว ก็ควรจะมีคนตามปณิธานสูงด้วย เพราะ เด็กเก็บตัวมักจะเป็นพวกสร้างวิมานในอากาศ ผันเพื่อง เสียบเป็นส่วนใหญ่

๑๘. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัวกับความแตกต่างระหว่างตน

เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวมีความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธานน้อยกว่าพวกเก็บตัว ($Z = 3.93$ $P < .01$ ตารางที่ ๒๓) และความสัมพันธ์ก็แปรกลับกัน ($r = -.12$ $P < .05$ ตารางที่ ๒๔) คือถ้ามีบุคลิกภาพแสดงตัวสูงก็จะมี ความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธานน้อย และถ้ามีบุคลิกภาพแสดงตัวต่ำ (เก็บตัวสูง) ความแตกต่างระหว่างตนตามอัตภาพและตนตามปณิธานก็จะมาก ผลการค้นคว้านี้เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เหตุที่เป็นดังนี้เป็นเพราะว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวนั้นเมื่อตนตามอัตภาพสูงกว่าเด็กเก็บตัว แต่ว่าตนตามปณิธานของเด็กทั้งสองกลุ่มไม่ต่างกัน ดังนั้นร่องห่างระหว่างตนตามอัตภาพกับตนตามปณิธานจึงมีระยะห่างแตกต่างกัน ซึ่งอาจจะเป็นเพราะว่าเด็กเก็บตัวสร้างความหวังสูงส่งด้วยการผันเพื่องมากกว่าตั้งความหวังตามความเป็นจริงอย่างที่เด็กแสดงตัวได้ตั้งไว้

๑๙. การศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับลักษณะความเป็นผู้นำของเด็กในกรุงและต่างจังหวัด

จำแนกตาม เพศ

ลักษณะความเป็นผู้นำเป็นลักษณะ (Trait) ที่สำคัญอย่างหนึ่งซึ่งกำลังศึกษากันอยู่หลายฝ่าย ในการศึกษาครั้งนี้ไม่ได้ตั้งจุดมุ่งหมายไว้ว่าจะศึกษาในฐานะตัวแปรตามก็จริง แต่ผู้เขียนก็ได้ทดลองวิเคราะห์คุณสมบัติปรากฏดังนี้

ลักษณะความเป็นผู้นำของเด็กหญิงและเด็กชายไม่ต่างกัน (ตารางที่ ๑๘) แต่จากแนวโน้มแล้วเด็กชายมีมากกว่าเด็กหญิง อาจจะพูดได้ว่าที่เป็นเช่นนี้เพราะแบบแผนวัฒนธรรมของไทยที่ยังมีค่านิยมว่าผู้ชายควรจะเป็นผู้นำอยู่ ดังนั้นพฤติกรรมของคนจึงเป็นไปตามค่านิยม เด็กชายจึงมีแนวโน้มว่าจะมีลักษณะผู้นำมากกว่า แต่ในขณะที่เดียวกันเด็กหญิงที่กำลังจะเปลี่ยนค่านิยมไปตาม

สังคมปัจจุบันที่ยกย่องฐานะของผู้หญิงชั้นเท่าเทียมชาย ดังนั้นความแตกต่างจึง ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ
 เด็กในกรุงเทพมหานคร เป็นผู้นำมากกว่าเด็กในต่างจังหวัด ($Z = 2.119$ $P < .05$ ตาราง
 ที่ ๑๕) และ เมื่อแยกเพศแล้วพบว่าสำหรับเด็กหญิงในกรุงเทพฯ เด็กหญิงต่างจังหวัดมีความเป็นผู้นำ
 ไม่ต่างกัน (ตารางที่ ๒๐) แต่เด็กชายในกรุงเทพมหานคร เป็นผู้นำสูงกว่าเด็กชายต่างจังหวัด
 ($Z = 2.385$ $P < .01$ ตารางที่ ๒๐) เหตุที่เด็กในกรุงเทพฯ คับขันเป็นผู้นำมากกว่าเด็ก
 ต่างจังหวัด อาจจะเป็นเพราะความสามารถทางสังคม (Sociability) ก็กว่าเด็กต่างจังหวัด
 นอกจากนั้นยังมีระดับความมุ่งหวังหรือทัศนคติที่สูงกว่าอีกด้วย การที่ทัศนคติที่สูงกว่า
 เป็นการแสดงให้เห็นถึงความทะเยอทะยาน ซึ่งเป็นลักษณะสำคัญอย่างหนึ่งที่ผู้นำต้องมี แต่ในขณะที่
 เดียวกันเด็กกรุงเทพฯ มีแนวโน้มที่จะมีทัศนคติภาพสูงกว่าเด็กต่างจังหวัดด้วย ถึงแม้ว่าจะมีความแตกต่าง
 ทางระหว่างตนเองมากกว่าเด็กต่างจังหวัดก็ตาม ความแตกต่างระหว่างตนเองนี้อาจจะมีอยู่ในระดับพอ
 เพียงที่จะทำให้เกิดความวิตกกังวลในระดับที่พอที่จะช่วยเราให้ทำงานได้ผลสูงสุดก็ได้ เพราะ
 ความวิตกกังวลนั้นสัมพันธ์เป็นเส้นโค้ง (Curvilinear) กับการทำงาน

อนึ่งผู้เขียนได้ทดลองหาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะความเป็นผู้นำกับความเข้าใจในการ
 อ่านโดยสมมติฐานว่าความสัมพันธ์นั้นจะเป็นไปในทางตรง เพราะลักษณะของผู้นำที่คนนั้นควรจะเป็น
 เป็นผู้ที่ใช้ภาษาได้ดี ผลปรากฏว่าเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

๒๐. การหา Construct Validity ของแบบสอบถาม

ผู้เขียนใช้วิธี Known group technique และวิธีหาค่าสหสัมพันธ์ระหว่างแบบสอบถาม
 หลายฉบับที่คิดว่าจะวัดคุณลักษณะร่วมกัน ซึ่งได้แก่แบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ และแบบสอบถาม
 บุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว ผลปรากฏว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างกันตามอัตราภาพกับลักษณะความเป็น
 ผู้นำ .๕๓๗ ($r = .537$ $P < .01$ ตารางที่ ๒๒) และตนตามอัตราภาพกับบุคลิกภาพแสดง
 ตัว - เก็บตัว .๓๖๖ ($r = .366$ $P < .01$ ตารางที่ ๒๔) แยกว่าแบบสอบถามทั้ง
 ๓ ฉบับนี้วัดคุณลักษณะ (Trait) ร่วมกันจริง ดังนั้นแบบสอบถามนี้จึงควรจะเชื่อถือได้ว่ามี
 Construct Validity พอสมควร (Adam ; 1964 : 129)

ส่วนวิธี Known group technique นั้นผู้เขียนได้แบ่งกลุ่มเปรียบเทียบเทียบคนตามอัธภาพตามเด็กกลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง - ต่ำ ($Z = 3.6$ $P < .01$ ตารางที่ ๑๔) กลุ่มลักษณะความเป็นผู้นำสูง - ต่ำ ($Z = 5.03$ $P < .01$ ตารางที่ ๑๖) กลุ่มบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว ($Z = 6.74$ $P < .01$ ตารางที่ ๒๓) ผลปรากฏว่ากลุ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง กลุ่มลักษณะความเป็นผู้นำสูง และกลุ่มที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมีคะแนนตามอัธภาพสูงกว่ากลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ กลุ่มลักษณะความเป็นผู้นำต่ำ และกลุ่มบุคลิกภาพเก็บตัวตามลำดับ เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ทุกประการ ดังนั้นจึงเชื่อได้ว่าแบบสอบถามคนตามอัธภาพมี Construct Validity พอสมควร (Adam; 1964 : 129)

สำหรับแบบสอบถามคนตามปณิธานใช้วิธีหาความสัมพันธ์กับแบบสอบถาม ๒ ฉบับ คือแบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำกับแบบสอบถามแสดงตัว - เก็บตัว เป็นตัวเกณฑ์ โดยคิดว่าจะวัดลักษณะบางอย่างร่วมกัน ปรากฏว่าค่าสหสัมพันธ์ระหว่างคนตามปณิธานกับลักษณะความเป็นผู้นำ .๑๗ ($r = .17$ $P < .05$ ตารางที่ ๒๖) และคนตามปณิธานกับบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว .๑๔ ($r = .14$ $P < .05$ ตารางที่ ๒๔) ค่าสหสัมพันธ์ทั้งสองก้านอยู่ในระดับค่า Construct Validity ของแบบสอบถามคนตามปณิธานจึงไม่เป็นที่น่าพอใจนัก น่าจะเป็นเพราะว่าแบบสอบถามคนตามปณิธานนั้นใช้ตัวพฤติกรรมรวมกับคนตามอัธภาพ และเด็กที่มีคนตามอัธภาพต่ำอาจจะมีคนตามปณิธานสูง เพราะใช้กลวิธีในการปรับตัว ในขณะที่เด็กที่มีคนตามอัธภาพสูงก็เลือกคนตามปณิธานสูงเช่นกัน ดังนั้นความสัมพันธ์ระหว่างแบบสอบถามคนตามปณิธานกับตัวเกณฑ์ทั้ง ๒ ฉบับจึงกระจัดกระจายมาก แต่เมื่อใช้แบบสอบถามคนตามอัธภาพคู่กับคนตามปณิธาน เพื่อจะดูความแตกต่างระหว่างคนแล้วค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างระหว่างคนกับลักษณะความเป็นผู้นำ -.๒๓ ($r = -.23$ $P < .01$ ตารางที่ ๒๒) และค่าสหสัมพันธ์ระหว่างความแตกต่างระหว่างคนกับบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว -.๑๒ ($r = -.12$ $P < .05$ ตารางที่ ๒๔) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่าถ้าความแตกต่างระหว่างคนมากแล้ว ลักษณะความเป็นผู้นำน้อยและบุคลิกภาพแสดงตัวจะน้อย (เก็บตัวมาก) และถ้าความแตกต่างระหว่างคนน้อยลักษณะความเป็นผู้นำจะมาก และบุคลิกภาพแสดงตัวจะมีมากด้วย ดังนั้นจึงน่าจะกล่าวได้ว่าถ้าหากใช้แบบสอบถามคนตามอัธภาพและคนตามปณิธานคู่กัน เพื่อจะดูความแตกต่างระหว่างคนแล้วแบบสอบถามสองฉบับมี Construct Validity พอใช้ได้

บทที่ ๕

บทย่อ สรุปผล เสนอแนะ

ความมุ่งหมายในการค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อจะหาความสัมพันธ์ระหว่างความเข้าใจในการอ่านกับ

- ๑) มโนภาพเกี่ยวกับคนทั้ง ๒ ประเภทคือคนตามอัตภาพและคนตามปณิธาน
- ๒) ความแตกต่างระหว่างคน และ เพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างมโนภาพเกี่ยวกับคนและความแตกต่างระหว่างคนกับ
- ๑) เพศ ๒) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ๓) ถิ่นที่อยู่ ๔) ความเป็นผู้นำ ๕) บุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษานี้ทำกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา ๒ โรงเรียน เป็นโรงเรียนในจังหวัดชลบุรี ๑ โรงเรียน จำนวน ๑๑๗ คน ชาย ๖๓ คน หญิง ๕๔ คน และเป็นโรงเรียนในจังหวัดนครราชสีมา ๑ โรงเรียน จำนวน ๑๐๒ คน ชาย ๕๗ คน หญิง ๔๕ คน

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

๑. แบบสอบถามตนตามอัตภาพ (ผู้เขียนสร้างเอง)
๒. แบบสอบถามตนตามปณิธาน (ผู้เขียนสร้างเอง)
๓. แบบสอบถามลักษณะความเป็นผู้นำ (ดร. พจน์ สะเพียรชัย โครงการวิจัย เลือกลงสรร วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร)
๔. แบบสอบถามบุคลิกภาพแสดงตัว - เก็บตัว (ชูศักดิ์ ชัมภลลิขิต นิสิตปริญญาโท สาขาการวัดผลการศึกษา พ.ศ. ๒๕๑๓)
๕. แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสำหรับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ (ดร. ชวาด แพรรัตน์กุล สำนักงานทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร)

สรุปผล

ผลการค้นคว้าปรากฏดังนี้คือ

๑. เรื่องการอ่าน

- ๑.๑ เด็กที่มีต้นตามอัธภาพสูงมีความ เข้าใจในการอ่านดีกว่าเด็กที่มีต้นตามอัธภาพต่ำ
- ๑.๒ เด็กที่มีต้นตามปณิธานสูงมีความ เข้าใจในการอ่านดีกว่าเด็กที่มีต้นตามปณิธานต่ำ
- ๑.๓ เด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนมากและน้อยมีความ เข้าใจในการอ่านไม่แตกต่างกัน แต่ถาเปรียบเทียบกันแล้ว เด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย และมีต้นตามอัธภาพกับต้นตามปณิธานสูงทั้งคู่จะมีความ เข้าใจในการอ่านดีกว่าเด็กที่มีความแตกต่างระหว่างตนน้อย แต่ต้นตามอัธภาพกับต้นตามปณิธานต่ำทั้งคู่

๒. เรื่องมีโนภาพ เกี่ยวกับตนและความแตกต่างระหว่างตน

- ๒.๑ เด็กจากกลุ่มตัวอย่างในกรุงกับต่างจังหวัดไม่แตกต่างกันในเรื่องต้นตามอัธภาพ
- ๒.๒ เด็กจากกลุ่มตัวอย่างในกรุงมีต้นตามปณิธานสูงกว่าเด็กจากกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัด
- ๒.๓ เด็กจากกลุ่มตัวอย่างในกรุงมีความแตกต่างระหว่างตนมากกว่าเด็กจากกลุ่มตัวอย่างต่างจังหวัด
- ๒.๔ เด็กหญิงมีต้นตามอัธภาพสูงกว่าเด็กชาย
- ๒.๕ เด็กชายและเด็กหญิงมีต้นตามปณิธานไม่ต่างกัน
- ๒.๖ เด็กชายและเด็กหญิงมีความแตกต่างระหว่างตนไม่ต่างกัน
- ๒.๗ เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงมีต้นตามอัธภาพสูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ
- ๒.๘ เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงมีต้นตามปณิธานสูงกว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนต่ำ
- ๒.๙ เด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนสูงและต่ำมีความแตกต่างระหว่างตนไม่ต่างกัน
- ๒.๑๐ เด็กที่มีลักษณะความ เป็นผู้นำสูงมีต้นตามอัธภาพสูงกว่าเด็กที่มีลักษณะความ เป็นผู้นำต่ำ

- ๒.๑๑ เด็กที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงและต่ำมีตนตามปณิธานไม่แตกต่างกัน
- ๒.๑๒ เด็กที่มีลักษณะความเป็นผู้นำสูงมีความแตกต่างระหว่างตนน้อยกว่าเด็กที่มีลักษณะความเป็นผู้นำต่ำ
- ๒.๑๓ เด็กที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมีตนตามอหภาพสูงกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว
- ๒.๑๔ เด็กที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวและเก็บตัวมีตนตามปณิธานไม่แตกต่างกัน
- ๒.๑๕ เด็กที่มีบุคลิกภาพแสดงตัวมีความแตกต่างระหว่างตนน้อยกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพเก็บตัว

ข้อเสนอแนะ

ก. สำหรับการเรียนการสอนอ่าน

๑. ครู ครูแนะแนวและผู้บริหารควรจะร่วมมือสนับสนุน ส่งเสริมให้เด็กมีมโนภาพเกี่ยวกับตนในทางที่ดี โดยการช่วยเหลือให้เด็กรู้จักความสามารถของตนเองว่าถนัดและไม่ถนัดอะไร แล้วส่งเสริมความถนัด ความสนใจของเด็ก เพื่อให้เขาได้รับความสำเร็จ ซึ่งจะทำให้เขาได้ประเมินคุณค่าตัวเองในทางดี เด็กจะเข้ากับเพื่อนฝูงได้โดยไม่ขัดเคือง และปัญหาทางอารมณ์ก็จะลดลง

เมื่อช่วยเหลือเด็กจนรู้จักตนเองอย่างถ่องแท้แล้ว ครู ผู้ปกครองก็ควรจะให้การสนับสนุนความมุ่งหวังแก่เด็ก และช่วยเหลือแนะแนวทางให้เด็กตั้งความมุ่งหวังเองให้ใกล้เคียงกับระดับความสามารถจริงของเขา สิ่งสำคัญที่สุดที่ผู้ปกครองในสังคมไทยควรระวังไว้เป็นหลักก็คือ อย่าตั้งระดับความมุ่งหวังให้เด็ก การทำเช่นนั้นจะมีผลทำให้เด็กเกิดความข้องคับใจ เมื่อไม่สามารถจะทำให้ได้รับผลสำเร็จตามระดับความมุ่งหวังของผู้ปกครองได้ และอีกอย่างหนึ่งการตั้งระดับความมุ่งหวังให้แก่เด็กไม่เป็นการจูงใจภายในในตัวเด็กเอง เป็นการจูงใจที่เกิดได้ไม่ถาวร

เมื่อได้ส่งเสริมให้เด็กมีมโนภาพเกี่ยวกับตนในทางดี และยังช่วยเหลือให้เด็กตั้งมโนภาพเกี่ยวกับตนตามปณิธาน (ความมุ่งหวัง) ให้ใกล้เคียงกับมโนภาพเกี่ยวกับตนตามอหภาพ (ความจริง) แล้วเด็กจะเรียนรู้ประสบการณ์ต่าง ๆ เช่น การอ่าน การเขียนคณิตศาสตร์ ฯลฯ ดีกว่าเดิม เพราะมโนภาพเกี่ยวกับตนสัมพันธ์ในทางตรงกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

๒. ในการสอนควรจะใช้วิธีสอนที่ส่งเสริมให้เด็กได้แสดงออกมากที่สุด เช่น การอภิปราย รายงานหน้าชั้นสั้น ๆ จัดกิจกรรมที่ทำร่วมกันเป็นหมู่อย่างสม่ำเสมอ เป็นการกระตุ้นให้เด็กเป็นคนมีบุคลิกภาพแสดงตัว ในขณะที่เดียวกันก็ควรจะให้เด็กทุกคนด้วยการที่เด็กได้แสดงออกจะทำให้เด็กได้ขยายวงคำศัพท์ จำนวน ลักษณะประโยค ฯลฯ ซึ่งจะมีผลให้สมรรถภาพทางภาษาดีขึ้น ส่วนการที่เด็กได้มีโอกาสเป็นผู้นำ ซึ่งถึงแม้จะเป็นการชั่วคราว ก็เป็นการสนองความต้องการของเด็ก ทำให้เพื่อน ๆ ยอมรับเด็ก เด็กจะเกิดความรู้สึกในตัวเองว่าตนเองนั้นมีค่าในสายตาของคนอื่น เด็กก็จะปราศจาก Kompleks สามารถที่จะสังสรรค์กับคนอื่นได้อย่างสนิทใจเป็นธรรมชาติ หมายความว่าเด็กจะมีการปรับตัวทางอารมณ์ และสังคมดีขึ้น ซึ่งจะเป็นผลต่อเนื่องไปช่วยไขปัญหาเกี่ยวกับตนเองของเด็กดีขึ้น เด็กก็จะแสดงพฤติกรรมที่น่าปรารถนาออกมาตามมโนภาพเกี่ยวกับตนเอง

การส่งเสริมให้เด็กได้เป็นบุคคลที่มีความเป็นผู้นำ และมีบุคลิกภาพแบบแสดงตัวจะทำให้เด็กเป็นบุคคลประเภทเข้าหาสถานการณ์อีกด้วย ซึ่งน่าปรารถนามากกว่าการถอยหนี

๓. สำหรับบรรยากาศความสัมพันธ์ที่จะทำให้เด็กเกิดมโนภาพเกี่ยวกับตนเองตามอัตภาพและติดตามปณิธานในทางดี และไม่ห่างไกลกันนั้นควรเป็นดังนี้

๓.๑ ทำทนายเด็กพอสมควร เพื่อเป็นการช่วยผู้ใหญ่สร้างควมมุ่งหวังหรือติดตามปณิธานสูงขึ้น แต่ควรทำเมื่อเด็กได้รับความสำเร็จจากงานอย่างอื่นมาแล้ว

๓.๒ ให้อิสระเสรีแก่เด็ก แต่ก็ยังมีการควบคุมอยู่บ้างเพื่อให้วินัย การให้เสรีภาพในการทำอะไรก็ตาม เด็กยอมทำตามความคิด ความต้องการ ความสนใจของตนเอง ทำให้เด็กมองเห็นความสำคัญของตนเอง

๓.๓ ยอมรับฟังความคิดเห็นของ เด็ก

๓.๔ ให้ความอบอุ่นแก่เด็ก ความอบอุ่นนั้นจะเป็นเหมือนพลังคอยกระตุ้นให้เด็กทำงานไปอย่างมีความมั่นใจ

๓.๕ การให้งานแก่เด็กควรพิจารณาหลักแห่งความสำเร็จด้วย การทำงานแล้วได้รับความสำเร็จเป็นเรื่องสำคัญที่สุดที่จะทำให้เด็กเกิดมีมโนภาพเกี่ยวกับตนในทางที่น่าปรารถนา

ข. สำหรับการวิจัยต่อไป

๑. ควรจะวิจัยเรื่องมโนภาพเกี่ยวกับตนกับการอ่านด้วยวิธีการวิจัยแบบทดลอง (Experimental research) บ้าง เพื่อว่าจะได้ผลที่แน่ชัดยิ่งขึ้น

๒. สำหรับองค์ประกอบทางจิตวิทยาอื่น ๆ ที่ใกล้เคียงกัน เช่น ความวิตกกังวล ความอยากรู้ อยากเห็น ความเกรงใจ ฯลฯ ก็ควรจะนำมาวิจัยหาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบนั้น กับมโนภาพเกี่ยวกับตน

๓. ควรจะศึกษาองค์ประกอบทางสังคมที่มีอิทธิพลต่อมโนภาพเกี่ยวกับตนด้วย เช่น อาชีพ การศึกษา รายได้ ฐานะทางสังคม ฯลฯ ของผู้ปกครองเด็ก

บรรณานุกรม

๓

บรรณานุกรม

- บัจจอร์ สเตนนต์ การศึกษากวามสัมพันธ์ระหว่างตนเองที่คิดว่าตนเป็น และตนเองที่คิดอยาก
จะเป็นของนักเรียนวัยรุ่น อายุ ๑๓ - ๑๖ ปี ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒ โรงเรียนพระโขนง
จังหวัดพระนคร ปีการศึกษา ๒๕๑๒ วิทยานิพนธ์เพื่อรับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
 วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๒, ๕๕ หน้า.
- วันเพ็ญ อายุกาญ การศึกษาลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมที่แสดงออกถึงบุคลิกภาพเกี่ยวกับ
หรือแสดงตัวกับการยอมรับตนเองและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวัยรุ่นในโรงเรียน
รัฐบาล ในจังหวัดชลบุรี วิทยานิพนธ์เพื่อรับปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิทยาลัย
 วิชาการศึกษา ประสานมิตร ๒๕๑๒, ๑๖๓ หน้า.
- X Adam, Geogia Sachs, Measurement and Evaluation in Education, Psychology
and Guidance, Holt Rinehart and Winston, New York, 1964, 654 pp.
- ✓ Bowman, D. O., "A Longitudinal Study of Selected Facets of Children's
 Self Concepts as Related to Achievement, Intelligence, and
 Interests." Dissertation Abstract, 24 : 4536, May, 1964.
- ✓ Ball, Rebert Louise, "The Testing of Selected Hypothesis Concerning the
 Self Concept as Its Relates to the Ability, Academic Achievement
 and Sex of High School Senior" Dissertation Abstract, 24 (3) : 1070,
 September, 1963.
- ✓ Capplin, Morris O., "The Relationship Between Self Concept and Academic
 Achievement." Journal of Experimental Education, 37 : 13 - 16,
 1969.
- ✓ Comb, Arthur w., and Snygg, Donald, Individual Behavior. A Perceptual
Approach to Behavior, Harper and Brothers, New York, 1959, 522 pp.
- Dugger, June A., "A Study of Mecesurable Personal Factors of Leaders
 and Non - leaders among University Women" Dissertation Abstract,
 30 : 1817 - A, 1969.
- Doleys, Ernest James, "The Effect of Failure of Verbal Learning as a
 Function of Self Acceptance" Dissertation Abstract, 17 : 3096,
 1957.

- ✓ Fenimore, Flora, "Reading and Self Concept" Journal of Reading, 11 : 447 - 51, March, 1968.
- ✓ Fisher, John K., and Waitjen, Jalter B., "An Investigation of the Relationship between the Separation by Sex of Eight Grade Boys and Girls and English Achievement and Self Concept" The Journal of Educational Research, 59 : 409 - 12, May - June 1966.
- ✓ Flaherty, Rita M., "Personality traits of College leaders" The Journal of Educational Research, 60 : 8 : 377 - 8, April, 1967.
- Gale, Raymond F., Developmental Behavior : A Humanistic Approach, The McMillan Company, 1969, 600 pp.
- ✓ Gilham, Isabel, "Self Concept and Reading" Reading Teacher 21 : 270 : 3 : December 1968.
- ✓ Gentrude, Lutgen, "Relationship of Self Concept and Beginning Achievement in Reading," Childhood Education, 43 : 58, 1966. (1968)
- ✓ Hurlock, Elezabeth B, Adolescent Development, McGraw - Hill 3rd. Edition 1967, 718 pp.
- ✓ Hall, Calvin and Lindzey, Garner, Theories of Personality John Wiley and Son. Inc., New York, 1957, 622 pp.
- ✓ Hester, Katherine B., Teaching Every Child to Read, Harper and Brotners, New York, 1955, 416 pp.
- ✓ Jone, John G., "Measure of Self Perception or Predictors of Scholastic Achievement." The Journal of Educational Research, 63 : 201 - 3, January 1970.
- ✓ Kinslinger, H. I., "The Interest, Self Perception and Life History Correlates of Leadership" Dissertation Abstract, 27 : 4155 - B, May 1967.
- ✓ Kirlinger, Fred N., Foudation of Social Research, Holt and Rinehart and Winston, Inc. New York, 1964, 739 pp.
- Kosolsreth, N., Teaching Reading to the Very Young Child, 28 pp., Type.
- ✓ Lindzey, Gardner and Hall, calvin, Theories of Personality : Primary Source and Research. John Wiley and Sons New York, 1965.
- ✓ Mcdonald, Angus, "Difference Between High Ability Underachieving Student and High Ability Achieving Students in Relation to Self Concept, Anxiety and Lateral Dominance" Dissertation Abstract, 26 : 200, July 1965.

- Mussen, Paul H., et al, Child Development and Personality, A Harper International Edition, Tokyo, 1969.
- ✓ Nunally, Jung C., Tests and Measurements : Assessment and Prediction, McGraw - Hill Book Comp., New York, 1959, 446 pp.
- Murkey, William Watson, Self Concept and School Achievement, Prentice Hall Inc., New Jersey, 1970.
- ~ C Schenell, Fred 2. The Psychology and Teaching of Reading, The English Language Book Society and Oliver and Boyd, London, 1965, 259 pp.
- Seigel, Sidney, Nonparametric Statistics for the Behavioral Sciences, McGraw - Hill Book Comp. Inc., Tokyo, Japan, 1956, 312 pp.
- Strang, Ruth, The Adolescent View Itself, McGraw - Hill Book Comp. New York, 1957, 581 pp.
- ✓ Stires, Kenneth Loyd, "Leadership Designation and Perceived Ability as Determinants of Tactical Use of Modesty and Self Enhancement," Dissertation Abstract, 30 : 3551 - A, 1970.
- Walker, Helen M, and Lev, Joseph, Statistical Inference, Holt Rinehart and Winston, New York, 1953, 509 pp.

ภาคผนวก

แบบสอบถามตามทัศนคติภาพ

แบบสอบถามนี้ต้องการทราบความรู้สึกและความคิดบางประการของนักเรียน แต่ละข้อไม่มีคำตอบที่ถูกหรือคำตอบที่ดีที่สุด ถือคำตอบที่ตรงกับความรู้สึกที่แท้จริงของนักเรียน

การตอบแบบสอบถาม

ขอให้นักเรียนตอบในกระดาษคำตอบ โดยการกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการจะตอบ ในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องให้เลือกตอบ ๕ ช่อง แต่ละช่องมีตัวเลข ๑ - ๕ กำกับไว้ ดังนี้

	๑	๒	๓	๔	๕
(๐)					
(๐๐)					
(๐๐๐)					

เกณฑ์การเลือกตอบ

- กาที่ช่อง ๑ เมื่อข้อความนั้น ไม่เป็นความจริง สำหรับนักเรียนเลย
- กาที่ช่อง ๒ เมื่อข้อความนั้น เป็นความจริง สำหรับนักเรียนเพียงเล็กน้อย
- กาที่ช่อง ๓ เมื่อข้อความนั้น เป็นความจริง สำหรับนักเรียนราวครึ่งหนึ่ง
- กาที่ช่อง ๔ เมื่อข้อความนั้นส่วนใหญ่ เป็นความจริง สำหรับตัวนักเรียน
- กาที่ช่อง ๕ เมื่อข้อความนั้น เป็นความจริง สำหรับนักเรียนมากที่สุด

ตัวอย่างการตอบ

(๐) ข้าพเจ้านึกพอใจ ถ้ามีใครมาขอรังใจช่วยเหลือเขาในสิ่งที่ข้าพเจ้าถนัด
 เมื่ออ่านข้อความนี้แล้ว ก็พิจารณาในตัวนักเรียนเองว่า ข้อความนี้ตรงกับสภาพความจริงของนักเรียน มากน้อยเพียงใด สมมติว่าข้อความนี้ตรงกับความจริงของนักเรียนที่สุด เมื่อเป็นเช่นนี้ ก็ไปกาตอบในช่อง ๕

	๑	๒	๓	๔	๕
(๐)					✓

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการตอบ

- ๑) การกรอเครื่องหมาย ในกระดาษคำตอบให้ตรงกับข้อที่อ่านในแบบสอบถามข้อหนึ่ง ๆ นักเรียนจะทำได้เพียงข้อเดียวเท่านั้น
- ๒) นักเรียนไม่ควรจะเสียเวลาอยู่กับข้อใดข้อหนึ่งนานเกินไป จงตอบให้ตรงกับความรู้สึกของนักเรียนในครั้งแรก
- ๓) อย่าขีดหรือทำเครื่องหมายใด ๆ ลงในแบบสอบถาม
- ๔) คำตอบของนักเรียนจะไม่กระทบกระเทือนต่อนักเรียนแต่อย่างใด ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ฉะนั้นนักเรียนรู้สึกเป็นอิสระที่จะตอบตามความจริง

๑๑. เพื่อนร่วมชั้นเรียนชอบความคึกของข้าพเจ้า
๑๒. ผู้ใหญ่เคยชมข้าพเจ้าว่ามีปฏิภาณดี
๑๓. ข้าพเจ้าชอบโตเถียงควยเหตุผลมากกว่าอารมณ์
๑๔. ข้าพเจ้าชอบเล่นเกมสหรือกีฬา
๑๕. ข้าพเจ้าไม่ชอบอยู่เฉย ๆ โดยไม่ทำอะไร
๑๖. ข้าพเจ้าชอบทำงานอย่างช้า ๆ และบางทีก็คิดนอกเรื่องงานที่กำลังทำอยู่
๑๗. ข้าพเจ้าชอบนั่งคิดฝันอยู่คนเดียว
๑๘. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกเศร้าหมองโดยไม่ทราบสาเหตุ
๑๙. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวเองว่าเป็นคนเจ้าอารมณ์
๑๐๐. ข้าพเจ้ารู้สึกวิตกว่าจะทำคะแนนในการสอบไม่ได้ก็
๑๑๑. ข้าพเจ้าเรียนและเล่นเป็นเวลา
๑๑๒. ข้าพเจ้าทำการบ้านเสร็จทุกครั้ง
๑๑๓. ข้าพเจ้าไม่นิยมการขยับตอนใกล้สอบ แต่นิยมการทบทวนไปเรื่อย ๆ ตลอดปี
๑๑๔. ข้าพเจ้าเป็นสมาชิกคนสำคัญคนหนึ่งของครอบครัว
๑๑๕. พ่อแม่มองหวังในตัวข้าพเจ้ามาก
๑๑๖. ข้าพเจ้ามีเรื่องกลุ้มใจอยู่บ่อย ๆ
๑๑๗. บางครั้งเมื่ออยู่คนเดียวข้าพเจ้านึกกลัวขึ้นมาโดยไม่มีเหตุผล
๑๑๘. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวเองว่าเป็นคนตื่นเต้นตกใจง่าย
๑๑๙. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตนเองเป็นคนเชื่องช้า
๑๒๐. ข้าพเจ้าไม่ชอบวิธีการทำงานอย่างเอาจริงเอาจังตองงานชิ้นหนึ่ง แต่ข้าพเจ้าชอบทำอย่างละนิดหน่อยแต่หลายชิ้น
๑๒๑. ข้าพเจ้ารักใคร่ปรองดองกับพี่และน้องเป็นอย่างดี
๑๒๒. พ่อและแม่ของข้าพเจ้ารักและเอาใจใส่กันดี
๑๒๓. ข้าพเจ้ามีความสามารถในการเล่นกีฬา
๑๒๔. เมื่อเรียนจบชั้นนี้แล้ว ข้าพเจ้าจะเรียนต่ออีก
๑๒๕. ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองมีสุขภาพดี
๑๒๖. ข้าพเจ้ารู้สึกตัวว่าอ่อนเพลียง่าย
๑๒๗. ข้าพเจ้ารู้สึกว่า จะเข้ากับเพื่อนไม่ได้
๑๒๘. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองไม่มีอะไรก็ได้เลย
๑๒๙. เมื่อข้าพเจ้าทำอะไรไม่สำเร็จ ข้าพเจ้ารู้สึกท้อแท้สิ้นหวัง
๑๓๐. ถึงแม้อาชีพข้าพเจ้าจะขยันเรียนมากกว่านี้ ข้าพเจ้าก็คงจะเรียนหนังสือไม่ได้ก็หากคนอื่นที่เกาจนจะข้าพเจ้า
๑๓๑. ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน
๑๓๒. ข้าพเจ้าคิดว่าตัวเองเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่
๑๓๓. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองมีอนาคตสดใส
๑๓๔. ข้าพเจ้าเป็นคนคล่องแคล่วว่องไว
๑๓๕. ข้าพเจ้าชอบยิ้มแย้มทักทายคนอื่น
๑๓๖. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าตัวเองมีความสามารถหลายด้าน แต่ข้าพเจ้าก็ไม่อยากจะแสดงให้คนอื่นรู้เพราะเกรงว่าคนอื่นจะดูถูก
๑๓๗. ข้าพเจ้าเป็นคนซื่อสัตย์ และประหม่าเมื่อเข้าสังคม
๑๓๘. ข้าพเจ้ามีความพอใจที่จะได้อยู่ตามลำพังห่างไกลจากคนอื่น
๑๓๙. ข้าพเจ้าไม่อยากจะเสียเวลาและกำลังช่วยเหลือคนอื่นทำงาน เพราะข้าพเจ้าถือว่าเอาเวลาเหล่านั้นมาช่วยเหลือครอบครัวและตนเองดีกว่า
๑๔๐. บ่อยครั้งที่ข้าพเจ้ารู้สึกโกรธเมื่อมีคนมาชักชวนหาความสุขของข้าพเจ้า ถึงแม้ว่าเราจะมีเหตุผลก็มัก

๔๑. ข้าพเจ้าเป็นคนร่าเริง
๔๒. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเองมีสุขภาพสมบูรณ์
๔๓. ข้าพเจ้ารู้สึกว่ามีกำลังใจ และมีความเชื่อมั่น
ในตัวเองในการพูด การทำงานกับคนอื่น
โดยไม่กลัวว่าจะผิด
๔๔. ข้าพเจ้าสนใจและชอบการผจญภัย
๔๕. ข้าพเจ้าเชื่อฟังคำสั่งของผู้ใหญ่เสมอ
๔๖. มีบ่อยครั้งมากที่ข้าพเจ้าจะยกย่องคนอื่นเกี่ยวกับ
ผลงานหรือความสามารถพิเศษที่เขาทำ
๔๗. ข้าพเจ้าเคยกักคุดูกคนอื่น
๔๘. ข้าพเจ้ารู้สึกไม่สบายใจ เมื่อเห็นเพื่อนใดที่
กว่า เช่น ไคกะแนนดีกว่า เล่นกีฬาเก่งกว่า
มีข้าวของดี ๆ ไซ้ เป็นต้น
๔๙. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานเมื่อสามารถเข้าหา
ให้เพื่อนโกรธได้
๕๐. ข้าพเจ้าชอบทำงานคนเดียวมากกว่าทำร่วมกับ
เพื่อนเพราะคิดว่ายิ่งมากคนยิ่งทำให้ยุ่ง
๕๑. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกสนานในงานที่มีคนมาก
๕๒. เมื่อมีกัณฑ์แก่เองไม่ได้ ข้าพเจ้าจะถามและขอ
คำแนะนำจากผู้ใหญ่
๕๓. มีบ่อยครั้งที่ข้าพเจ้าช่วยเหลือสิ่งของ หรือ
แนะนำวิธีแก้ปัญหาให้แก่คนอื่น
๕๔. ข้าพเจ้าสามารถเท่าตัว เข้ากับคนทุกประเภทได้
ไม่ว่าจะเป็นชั้นสูงหรือชั้นต่ำ
๕๕. เพื่อนส่วนมากนิยมนิยมชอบข้าพเจ้า
๕๖. ข้าพเจ้าไม่ต้องการเป็นมิตรกับคนอื่นเพราะคิดว่า
เขาไม่ชอบข้าพเจ้า
๕๗. คนอื่นชอบประนามข้าพเจ้าว่าเซซซา

๕๘. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าสติปัญญาดีกว่าเพื่อน
๕๙. ข้าพเจ้ามักจะรู้สึกรำคาญใจ เมื่อมีใครมา
โต้แย้งข้าพเจ้า ถึงแม้ว่าเขาจะมีเหตุผลที่
๖๐. ข้าพเจ้ามักจะยอมแพ้เสมอไม่ว่าเรื่องอะไรก็ตาม
๖๑. ข้าพเจ้าพอใจที่จะแสดงว่าชอบเพื่อน แม้ว่า
จะยังไม่รู้จักกันดีพอ
๖๒. ข้าพเจ้าไม่ขัดข้องที่จะให้เพื่อนของข้าพเจ้า
ยืมสิ่งของ
๖๓. ข้าพเจ้ามีความสุขใจเมื่อได้ช่วยเหลือผู้อื่น
๖๔. เมื่อเพื่อนให้อะไรแก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าต้อง
ทางตอบแทนเขาอยู่เสมอ
๖๕. ข้าพเจ้าเคยว่างและหลับในชั้นมอญ

แบบสอบถามติดตามปรีชาาน

- ๑. ข้าพเจ้าอยากเป็นคนมีความคิดแปลก ๆ ที่
สามารถแก้ไขปัญหาได้
- ๒. ข้าพเจ้าต้องการที่จะเป็นคนที่ไหวพริบ ปฏิภาณดี
- ๓. ข้าพเจ้าอยากเป็นคนมีเหตุผล
- ๔. ข้าพเจ้าอยากเล่นเกมสัหรือกีฬา
- ๕. ข้าพเจ้าอยากเป็นคนที่ขยันทำงาน
- ๖. ข้าพเจ้าอยากจะทำงาน เร็วและมีใจจดจ่อ
กับงานตลอดเวลา
- ๗. ข้าพเจ้าไม่อยากจะนั่งคิดฝันอยู่กับเงา
- ๘. ข้าพเจ้าไม่อยากมีความ เศร้าหมอง โดยไม่รู้
สาเหตุ
- ๙. ข้าพเจ้าอยากเป็นคนที่อารมณ์ดี
- ๑๐. ข้าพเจ้าไม่อยากวิตกกังวล เรื่องคะแนนการสอบ
- ๑๑. ข้าพเจ้าต้องการจะเล่นและ เรียนให้เป็นเวลา
- ๑๒. ข้าพเจ้าอยากจะทำการบ้านให้เสร็จทุกครั้ง
- ๑๓. ข้าพเจ้าอยากจะทบทวนบทเรียนไปเรื่อย ๆ
ตลอดปี
- ๑๔. ข้าพเจ้าจะพอใจ ถ้าหากได้เป็นคนที่สำคัญของ
ครอบครัว
- ๑๕. ข้าพเจ้าไม่อยากจะให้พ่อแม่ยุ่งหวังในตัว
ข้าพเจ้ามากเกินไป
- ๑๖. ข้าพเจ้าไม่อยากจะมี เรื่องกลุ่มใจบ่อย
- ๑๗. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นคนที่กล้าและมีเหตุผล
เมื่ออยู่กับคนอื่น
- ๑๘. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นคนที่สามารถควบคุม
อารมณ์ได้
- ๑๙. ข้าพเจ้าไม่อยากจะเป็นคนที่เขื่องซ่า

- ๒๐. ข้าพเจ้าไม่อยากทำอะไรซับซ้อน อยากจะทำ
ให้เสร็จเป็นอบาง ๆ ไป
- ๒๑. ข้าพเจ้าอยากจะรักใคร่ปรองดองกับพี่น้องทุกคน
- ๒๒. ข้าพเจ้าปรารถนาให้พ่อและแม่ของข้าพเจ้ารัก
และเอาใจใส่กัน
- ๒๓. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นนักกีฬาที่เก่งกาจ
- ๒๔. ข้าพเจ้าปรารถนาที่จะเรียนให้สูง ๆ
- ๒๕. ข้าพเจ้าอยากจะมีสุขภาพดี
- ๒๖. ข้าพเจ้าอยากเป็นคนแข็งแรง
- ๒๗. ข้าพเจ้าอยากจะเข้ากับเพื่อนได้ทุกคน
- ๒๘. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นคนมีดีในตัวเอง
- ๒๙. ข้าพเจ้าไม่อยากจะมี ความหดหู่สิ้นหวัง ✓
เมื่อทำอะไรไม่สำเร็จ
- ๓๐. ถ้าหากว่าข้าพเจ้าขยันเรียนกว่านี้ ข้าพเจ้า
คงจะเรียนหนังสือได้ดีกว่าคนอื่นที่เกียจคร้าน
- ๓๑. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นนักเรียนที่ดีของโรงเรียน
- ๓๒. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นลูกที่ดีของพ่อแม่
- ๓๓. ข้าพเจ้าอยากจะมีหน้าตาสวยงาม
- ๓๔. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นคนแสบกลองว่องไว
- ๓๕. ข้าพเจ้าอยากจะเข้มแข็งท้าทายคนอื่น
- ๓๖. ข้าพเจ้าอยากจะแสดงความสามารถทุกอย่างที่
ให้คนอื่นรู้
- ๓๗. ข้าพเจ้าไม่อยากเป็นคนขี้อาย ประหม่าเมื่อ
เขาสอบ
- ๓๘. ข้าพเจ้าอยากอยู่ในที่มีคนมาก
- ๓๙. ข้าพเจ้าอยากจะช่วยเหลือคนอื่นโดยไม่คำนึงถึง
ตัวเอง

๔๐. ข้าพเจ้าอยากจะไม่โกรธ เมื่อมีกนมาชักชวน
ความประสงค์และเขามีเหตุผลดี
๔๑. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นคนร่าเริง
๔๒. ข้าพเจ้าอยากจะมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง
๔๓. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นคนที่เชื่อมั่นในตัวเอง
ในการพูดการทำงาน
๔๔. ข้าพเจ้าอยากจะสนใจและชอบการขงกษัตริย์
๔๕. ข้าพเจ้าอยากเป็นคนที่อยู่ในโอวาทของผู้ใหญ่
๔๖. ข้าพเจ้าอยากจะยกย่องคนอื่นเกี่ยวกับผลงาน
หรือความสามารถของเขา
๔๗. ข้าพเจ้าไม่อยากจะถูกล้อ
๔๘. ข้าพเจ้าอยากจะดีใจ เมื่อเห็นเพื่อนใดก็
เขอนสอขโดกะแบนกี เลนกี วาชนะ เป็นคน
๔๙. ข้าพเจ้าไม่อยากจะเข้าแหยเพื่อนให้โกรธ
๕๐. ข้าพเจ้าอยากจะทำางานร่วมกับเพื่อน
๕๑. ข้าพเจ้าอยากจะทำตัวให้สนุกสนานในางานที่
มีกนมาก
๕๒. ข้าพเจ้าอยากจะทำตามและจดจำแนะนำจาก
ผู้ใหญ่ เมื่อมีปัญหา
๕๓. ข้าพเจ้าปรารถนาจะช่วยเหลือให้สิ่งของ
หรือแนะนำวิธีแก้ปัญหให้แกคนอื่น
๕๔. ข้าพเจ้าอยากจะมีกานสามารถทำตัวให้
เข้ากับกทุกประเภทได้
๕๕. ข้าพเจ้าอยากจะให้เพื่อนส่วนมากชอบข้าพเจ้า
๕๖. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นมิตรกับคนอื่น
ถึงแม้ว่าทางเขาจะไม่ชอบข้าพเจ้า

๕๗. ข้าพเจ้าไม่อยากจะให้ใครมาประณามข้าพเจ้า
วาเซอธา
๕๘. ข้าพเจ้าอยากจะมีสติปัญญาพอกันหรือดีกว่าเพื่อน
๕๙. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นคนรับฟังเหตุผลของคนอื่น
๖๐. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นคนที่ไม่ขอมแพงาย ๆ
กับเหตุการณ์ต่าง ๆ
๖๑. ข้าพเจ้าอยากจะแสดงว่าชอบเพื่อน
แม้ว่าจะยังไม่รู้จักกันดีพอ
๖๒. ข้าพเจ้าอยากจะให้สิ่งของให้เพื่อนขี้มเมื่อ
เขาขอรอง
๖๓. ข้าพเจ้าอยากจะมีกานลูขใจด้วยการช่วยเหลือ
ผู้อื่น
๖๔. ข้าพเจ้าอยากจะทำแทนเพื่อนเมื่อเขาให้หะไ
แก่ข้าพเจ้า
๖๕. ข้าพเจ้าอยากจะเป็นคนกระปรี้กระเปร่า
ไม่วางนอนในห้องเรียน.

แบบสอบถามพฤติกรรมภาพแสดงตัว—เก็บตัว

ตอนที่ 1 แบบสอบถามทั้งหมดมี 38 ข้อ

1. ข้าพเจ้าเป็นคนเปิดเผยไม่อ้อมค้อม
2. ข้าพเจ้าชอบอยู่เมืองใหญ่
3. ข้าพเจ้านิยมไปไหนมาไหนเป็นกลุ่ม
4. ข้าพเจ้าชอบการเผชิญภัยหรือเสี่ยงๆ เพื่อให้ตนเด่น
5. ข้าพเจ้าไม่ชอบพุดตอหน้าคนมาก
6. ข้าพเจ้ารู้สึกเสียใจต่อตนเองเมื่อทำสิ่งใดผิด
7. ข้าพเจ้าเกลียดการพูดเท็จ
8. ข้าพเจ้าเป็นคนใจเสาะนำตาออกง่าย
9. ข้าพเจ้าชอบเล่นทายปัญหา
10. ระหว่างฝ่ายนำกับฝ่ายตาม ข้าพเจ้าเลือกเป็นฝ่ายนำ
11. ความปกติข้าพเจ้าเป็นคนมีอารมณ์ขันอยู่เสมอ
12. ข้าพเจ้าเป็นคนเขาสั่งคนใต้อย่าง
13. ข้าพเจ้ามักระวังคำพูดไม่ใหญ่กระหม่อมเพื่อไม่ให้ผู้อื่น
14. ข้าพเจ้ารู้สึกกระดากอายเมื่อได้ยินเรื่องลามกอนาจาร
15. ตามธรรมชาติแล้วข้าพเจ้าไม่เชื่อใคร ง่ายๆ นอกจกจากคนที่สนิทสนมกันมากที่สุด
16. ข้าพเจ้ามักจะระมัดระวังสิ่งของที่เป็นสมบัติของตนเอง
17. ข้าพเจ้าชอบแสดงความคิดเห็นเมื่อมีการถกเถียงกัน
18. ข้าพเจ้าชอบการชายของหนาราน
19. ข้าพเจ้าคิดว่าโลกนี้น่าอยู่
20. ข้าพเจ้าพร้อมที่จะทำงานร่วมกับคนอื่นบ้าง
21. บางครั้งข้าพเจ้ารู้สึกว่าอารมณ์ไม่ดีทั้งๆที่มีสาเหตุไม่สมควร
2. เมื่ออยู่ในกลุ่มคนหลายๆคน ข้าพเจ้ารู้สึกลำบากใจที่จะหาเรื่องมาคุยกับคนเหล่านั้น
3. ในการแสดงความรู้สึกหรือความคิดเห็น ข้าพเจ้าเลือกเอาการเขียนมากกว่าการพูด

24. เมื่อคนใกล้ชิดประสบความสำเร็จในการเรียน ข้าพเจ้าจะมีความพยายามเรียนมากขึ้น
25. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าการตัวเองจะคบเพื่อนใดเร็วกว่า
26. ข้าพเจ้าชอบเก็บความรู้สึกของตนเองไว้
27. ข้าพเจ้ามักใจลอยและฝันกลางวัน
28. ข้าพเจ้าชอบอ่านนิยายเรื่องรักใคร่
29. ข้าพเจ้ามักจะอยู่ในกลุ่มคนที่เขาเหยียดกันอย่างรุนแรง
30. ข้าพเจ้าชอบทำตัวเด่น
31. ข้าพเจ้ามักจะตามเพื่อนหรือคนอื่นเมื่อมีนัดหา
32. ข้าพเจ้าเคยทำอะไรที่เสี่ยงอันตรายเพื่อให้
- หวาดเสียว
33. ข้าพเจ้ามักเป็นห่วงว่าคนอื่นจะคิดไม่ดีต่อข้าพเจ้า
34. ข้าพเจ้ามีความรู้สึกประหม่าเมื่อพูดหน้าชั้น
35. ข้าพเจ้ารังเกียจความสกปรกและความไม่มีระเบียบของการแต่งกาย
36. เมื่อมีคนมาจ้องมองข้าพเจ้าทำงาน ข้าพเจ้ารู้สึกรำคาญและไม่สบายใจ
37. เมื่อทำผิดในที่ชุมนุมชน ข้าพเจ้ามักจะไม่สบายใจ
38. เมื่อมีเรื่องราวแรงที่ข้าพเจ้ามีส่วนเกี่ยวข้องของข้าพเจ้ามักจะโทษตัวเองก่อนคนอื่น

แบบสอบถามการเป็นผู้นำ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามทั้งหมดมี 30 ข้อ

1. ข้าพเจ้ายายามจำเรื่องดีๆ เพื่อเล่าให้คนอื่นฟัง
2. ข้าพเจ้ารู้สึกว่าคุณเจ้าคบเพื่อนได้เร็วกว่าคนอื่น
3. ถ้ามีโอกาสแล้วข้าพเจ้าคิดว่าจะเป็นผู้นำที่ดี
4. เมื่ออยู่กับคนอื่นๆ ข้าพเจ้าถูกขอร้องให้เริ่มตบพูดหรือแสดงความคิดเห็นที่ข้าพเจ้ารู้สึกพอใจเสมอ ข้าพเจ้าจะทำได้โดยไม่รู้สึกกระตาคอหรือลำบากใจ
5. ข้าพเจ้าชอบไปงานที่มีการเลี้ยงและการวาง
6. ข้าพเจ้าคิดว่าทุกคนพูดก็หนักเพื่อไม่ให้คิดเรื่องร้ายขึ้น
7. ถ้าเป็นไปได้ข้าพเจ้าไม่อยากจะอยู่กับคนหมู่มาก
8. ข้าพเจ้ามักเป็นห่วงว่าใครจะคิดอะไรไม่ดีต่อข้าพเจ้า
9. สิ่งที่ข้าพเจ้าอยากจะทำ ถ้าคนอื่นเห็นว่าไร้ค่า ทำแล้วไม่ได้ประโยชน์ ข้าพเจ้าก็จะไม่ทำ
10. ข้าพเจ้าเป็นคนกระตาคอง่าย
11. ข้าพเจ้าชอบการกินเลี้ยงและงานสังคม
12. ข้าพเจ้ากลัวที่จะเดินคนเดียวเข้าไปในห้องที่มีคนนั่งคุยกันอยู่แล้ว
13. ข้าพเจ้าชอบเล่นการพนันที่มีการได้เสียกันเล็กน้อย
14. ช่วงประเดี๋ยวเดียวข้าพเจ้าก็ลืมแล้วว่าใครพูดว่าอะไรกับข้าพเจ้า
15. เวลาอยู่กับเพื่อนฝูงที่เป็นคนสนุก ความทุกข์ร้อนของข้าพเจ้าก็หายไป
16. คนเรามักเรียกร้องให้คนอื่นเคารพสิทธิของตนมากกว่าที่ตนจะเคารพสิทธิของผู้อื่น
17. ข้าพเจ้ามีความตกใจและประหม่าเมื่อพูดหน้าชั้น
18. ข้าพเจ้ามักจะเลิกความตั้งใจทำอะไรตั้งหลายอย่าง เพราะคิดว่าตัวเองไม่มีความสามารถเพียงพอ
19. เวลาไปงานข้าพเจ้าชอบนั่งอยู่คนเดียวหรือไม่ก็สักคนหนึ่งมากกว่าที่จะไปนั่งร่วมกับคนหลายๆ
20. คนอื่นมักทำให้ข้าพเจ้าผิดหวัง
21. มีบางเวลาที่ข้าพเจ้ารู้สึกกระปรี้กระเปร่ามากจนไม่ตองนอนก็ได้
22. ข้าพเจ้าชอบความตื่นเต้นของคนอื่น
23. ถ้ามีโอกาสแก่ข้าพเจ้า ข้าพเจ้าอาจจะทำอะไรสักอย่างที่มีประโยชน์ต่อโลกอย่างมหาศาล
24. ข้าพเจ้าไม่ค่อยมีโอกาสพูดคุยหรือร่วมในการนิเทศกับเพื่อน
25. บางครั้งเสียงข้าพเจ้าแหบไปโดยไม่มีอาการหวัด
26. ข้าพเจ้ามักหลีกเลี่ยงเพื่อไม่ต้องพบกับเหตุการณ์ที่รุนแรงหรือยุ่งยาก
27. ข้าพเจ้ามักหมดความอดทนต่อคนอื่นได้ง่าย
28. คนอื่นอิจฉาข้าพเจ้าเพราะข้าพเจ้าทำอะไรได้ดีๆ ก่อนเขาเสมอ
29. ข้าพเจ้าคิดอยู่เสมอว่าอยากกลับเป็นเด็กเล็กอีกครั้งหนึ่ง
30. ข้าพเจ้ารังเกียจที่จะรู้จักกับคนที่ไม่เคยรู้จักมาก่อน